

ផ្សារ

ในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การจัดการความรู้ Knowledge Management (KM)
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ร่วมใจเรียนรู้ ไปด้วยกัน

คำนำ

เอกสารการจัดการความรู้ Knowledge Management (KM) สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เรื่อง “พิธีการในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี” ในโครงการ พัฒนาศูนย์ประสานงานแห่งการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และ เกิดการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในด้านการปฏิบัติงาน ขั้นตอนและวิธีการจัดพิธีการในวันสำคัญต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยสำนักศิลปะและวัฒนธรรมเป็นผู้รวบรวมเพื่อใช้ สำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดพัฒนาการและคุณภาพของงาน มุ่งหวังให้เกิดการ ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบขั้นตอน และสามารถเผยแพร่การปฏิบัติงานดังกล่าวสู่หน่วยงานอื่นได้

เอกสารฉบับนี้ สามารถเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นสารสนเทศอ้างอิงในงานประกันคุณภาพ การศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการบริหารจัดการด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมใน ปีต่อไป

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ โครงการพัฒนางานองค์กรสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ (KM)	๑
ส่วนที่ ๒ พิธีการในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	๒
❖ ๑๔ กุมภาพันธ์ วันราชภัฏ	๓
❖ ๓ มิถุนายน วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี	๑๐
❖ ๙ มิถุนายน วันสถาปนาวิทยาลัยครูรำไพพรรณี	๒๕
❖ ๒๘ กรกฎาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	๓๒
❖ ๑๒ สิงหาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง	๔๘
❖ ๑๓ ตุลาคม พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ถวายเป็นพระราชกุศล และพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานเพื่ออุทิศถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต	๖๐
❖ ๕ ธันวาคม พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ถวายเป็นพระราชกุศล และพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานเพื่ออุทิศถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เนื่องในวันคล้ายวันพระบรม ราชสมภพ	๗๕
ภาคผนวก	
เอกสารประกอบการดำเนินโครงการ	๘๐

โครงการพัฒนาองค์กรสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ (KM)

❖ หลักการและเหตุผล

การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในแข่งขันสูงสุด

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม เป็นแหล่งความรู้ เป็นที่รวมของบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่หลากหลาย ดังนั้นการจัดการความรู้ที่มีอยู่เหล่านั้น ตามแนวคิดระบบบริหารความรู้ในองค์กรจึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์กร และจะสามารถพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นการสร้างจิตสำนึกของบุคลากรในการพัฒนาตนเองและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน พัฒนาตนเองเป็นผู้รู้และประยุกต์ความรู้ที่ได้ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ดังนั้น สำนักศิลปะและวัฒนธรรม ได้ดำเนินโครงการพัฒนาองค์กรสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นไปตามแผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เป้าประสงค์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโครงการ/กิจกรรมหลัก โครงการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ในองค์กร สอดคล้องกับประเด็นกลยุทธ์ที่ ๕ การบริหารและพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

❖ วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน
- ๒.๒ เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบของบุคลากรสายสนับสนุน
- ๒.๓ เพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน

❖ ผลผลิต

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนา

พิธีการ

ในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง

พิธีการ

ในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง

๑๔ กุมภาพันธ์

วันราชภัฏ

๒๒ ๑๔ กุมภาพันธ์ .. วันราชภัฏ ๑๒๖

เนื่องในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ เป็น “วันราชภัฏ” ซึ่งได้รับพระมหากรุณาพระราชทานนามจาก พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นับเป็นสิริมงคลและเป็นเกียรติสูงสุดแก่สถาบันราชภัฏ เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เพื่อเฉลิมฉลองวาระสิริมงคล และเสริมความสิริมงคล ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา ในวันดังกล่าว สามารถประกอบพิธีได้ ๒ พิธี ได้แก่ พิธีเจริญพระพุทธมนต์ และพิธีทำบุญตักบาตร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

❖ พิธีเจริญพระพุทธมนต์

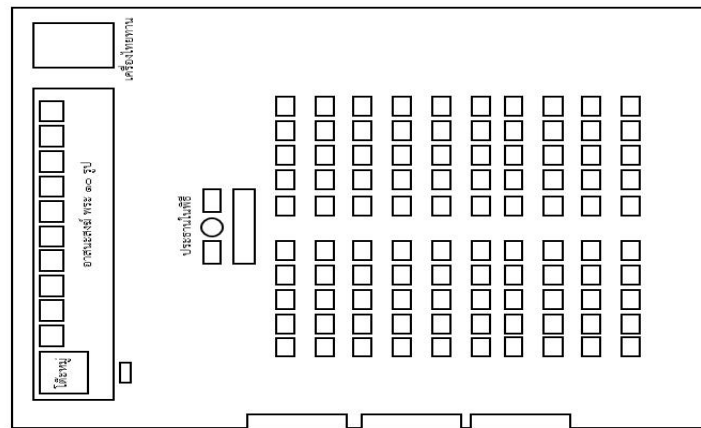
การเจริญพระพุทธมนต์มีจุดกำเนิดมาจากการศึกษาเล่าเรียนพระพุทธพจน์ เพื่อทรงจำและสืบต่อคำสั่งสอนของพระพุทธองค์โดยตรง โดยพระสงฆ์สาวกสมัยพุทธกาลได้นำพระสูตรต่างๆ มาสวดสาธยายในรูปแบบการบริกรรมภาวนาให้เกิดเป็นสมาธิ จึงเรียกว่า พระพุทธมนต์ เมื่อบริกรรมภาวนาพระพุทธพจน์จนจิตเป็นสมาธิ ย่อมเกิดพลานุภาพในด้านต่างๆ เช่น ทำให้เกิดสิ่งที่ดีงามขึ้นในชีวิต เป็นต้น สำหรับการจัดเตรียมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ควรมีการเตรียมการดังนี้

การวางแผน

- กำหนดวัน เวลา สถานที่
 - ควรเป็นวันที่มีฤกษ์ยามยามดี หรือใช้ฤกษ์ตามสะดวก
 - การประกอบพิธี นิยมประกอบพิธีในช่วงเช้าก่อนเที่ยง เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
- การนิมนต์พระสงฆ์
 - จำนวนพระสงฆ์ที่ต้องการนิมนต์ ควรเป็นจำนวนคี่ และควรนิมนต์พระสงฆ์ให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับสถานที่จัดงาน
 - การนิมนต์พระเทศน์ ๑ กัณฑ์ หรือจะไม่เทศน์ขึ้นอยู่กับเจ้าภาพ
 - การติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธี หากไม่รู้จัก หรือไม่รู้จักติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธีอย่างไรให้ขอรับกวนพระสงฆ์ที่รับกิจนิมนต์ ช่วยติดต่อประสานงานให้
 - การถวายภัตตาหาร ควรแจ้งพระสงฆ์ให้ทราบว่าจัดถวายภัตตาหารด้วยหรือไม่ ซึ่งจะมีผลต่อเวลาเริ่มประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
 - การเดินทางของพระสงฆ์ (มีรถรับ-ส่ง พระสงฆ์/ให้พระสงฆ์เดินทางมาเอง)

การจัดเตรียมสถานที่

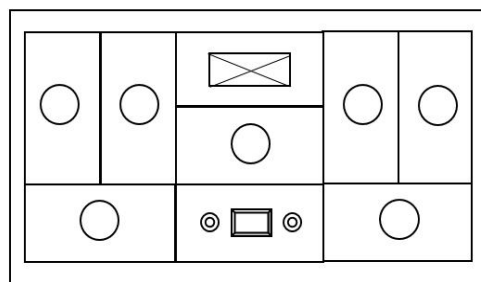
สถานที่ควรเป็นห้องโถง สามารถรองรับผู้เข้าร่วมพิธีได้อย่างเป็นระเบียบ สะอาด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมพิธีสามารถได้อย่างสะดวกสบาย การจัดสถานที่ควรจัดชุดโต๊ะหมู่ อาสนสงฆ์ รวมทั้งเครื่องประกอบพิธี และเครื่องไทยทาน ให้จัดไว้บริเวณด้านหน้า ถัดออกมาเป็นที่นั่งสำหรับประธานในพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีตามลำดับ

แผนผังการจัดสถานที่

การจัดเตรียมโต๊ะหมู่

การเลือกขนาดโต๊ะหมู่ ควรเลือกขนาดโต๊ะที่มีความเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ โต๊ะหมู่มี ๓ ประเภท ได้แก่ โต๊ะหมู่ ๕ โต๊ะหมู่ ๗ และโต๊ะหมู่ ๙

	พระพุทธรูป	๑ องค์
	กระถางธูป	๑ กระถาง
	เชิงเทียน	๑ คู่
	แจกัน	๗ อัน

การจัดเตรียมอาสนะสงฆ์

ก่อนถึงวันงานพิธี ให้ไปติดต่อกวัดเพื่อยืมอาสนะสงฆ์ตามจำนวนที่นิมนต์ไว้ ทั้งนี้ให้จัดเตรียมบาตร น้ำมนต์เพื่อใส่น้ำอบน้ำหอม น้ำมัน ส้มป่อย ที่ประพรม น้ำมนต์ เทียน น้ำมนต์จำนวน ๑ เล่ม พร้อมทั้งด้ายสายสิญจน์ รวมถึงพานดอกไม้ธูปเทียน ๑ ชุด

การจัดเตรียมเครื่องไทยธรรม

เครื่องไทยธรรม ได้แก่ ข้าวของเครื่องใช้อันเป็นส่วนประกอบของ ปัจจัย ๔ อย่าง โดยต้องจัดเตรียมให้เท่ากับจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และบวกเพิ่มอีก ๓ ชุด อันได้แก่ พระพุทธรูป ถิ่นเทศน์ และอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ในกรณีเร่งด่วน หรือในงานพิธีเล็กๆ สามารถใช้กรวยดอกไม้พร้อมปัจจัยถวายพระสงฆ์แทนเครื่องไทยธรรมได้

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์ควรจัดเตรียมไว้เป็นชุดตามจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และเตรียมเผื่อไว้อีกชุดสำหรับอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ชุดน้ำควรประกอบด้วย น้ำเย็น น้ำชา น้ำผลไม้ ฯลฯ ตามความสมควร

การจัดเตรียมมรดก – ส่ง พระสงฆ์

ในกรณีจัดเตรียมมรดก – ส่ง พระสงฆ์ ให้รอกออกไปรับพระก่อนประกอบพิธีประมาณ ๑ ชั่วโมง และต้องจัดเตรียมมรดกให้มีความพอดีกับจำนวนพระสงฆ์

วันงานพิธี (การประกอบพิธี)

๑. ประธาน หรือผู้แทน จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและถวายพานขอศีล
๒. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย พร้อมกับคำถวายชีวิต
๓. อาราธนาศีล / รับศีล
๔. อาราธนาพระปริตร
๕. พระสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์
๖. อาราธนาธรรม
๗. พระสงฆ์แสดงธรรม
๘. ศาสนพิธีกร สรรพาคัณฑ์/เวณยาน (ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเวลา)
๙. ประพรมน้ำสัปปายะให้เครื่องไทยธรรม
๑๐. กล่าวคำถวายภัตตาหาร
๑๑. ถวายภัตตาหารพร้อมเครื่องไทยธรรม
๑๒. พระสงฆ์ให้พร/ลาพระ

การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นพิธี

๑. การจัดเก็บสถานที่ เมื่อดำเนินพิธีการเสร็จสิ้นผู้เข้าร่วมพิธีออกจากบริเวณพิธีเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

- ดับธูปและเทียน
- เก็บภาชนะที่ใช้รับรองพระสงฆ์ ภาชนะที่ใช้ในพิธีกรรม เช่น พาน บาตรน้ำมนต์ ฯลฯ
- เก็บอาสนสงฆ์
- เก็บชุดโต๊ะหมู่บูชา
- จัดเก็บโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่นๆ พร้อมทำความสะอาดให้เรียบร้อย

๒. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม

เมื่อดำเนินพิธีการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเสนออธิการบดี ภายใน ๑๕ วัน ในรูปแบบบันทึกข้อความ หรือรายงานรูปแบบอื่น ทั้งนี้รูปแบบการจัดทำรายงานขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม

❖ พิธีทำบุญตักบาตร

การตักบาตร คือประเพณีอย่างหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติกันมาแต่สมัยพุทธกาล พระภิกษุจะถือบาตร ออกบิณฑบาตเพื่อรับอาหารหรือทานอื่นๆ ตามหมู่บ้านในเวลาเช้า ผู้คนที่ออกมาตักบาตรจะนำของทำ ทานต่างๆ เช่น ข้าว อาหารแห้ง มาถวายพระ ประเพณีนี้ชาวพุทธถือกันว่าเป็นการสร้างกุศล และถือว่าเป็น การแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย โดยเชื่อกันว่าอาหารที่ถวายไปนั้นจะส่งถึงญาติ ผู้ล่วงลับด้วยเช่นกัน

ประเภทของการทำบุญตักบาตร

๑. ทำบุญตักบาตรด้วยอาหารสด
๒. ทำบุญตักบาตรด้วยอาหารแห้ง

กำหนดวัน เวลา สถานที่

- ควรเป็นวันที่มีฤกษ์ยามดี หรือใช้ฤกษ์ตามสะดวก
- การประกอบพิธี นิยมประกอบพิธีในช่วงเช้า เวลาประมาณ ๐๗.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.

การนิมนต์พระสงฆ์

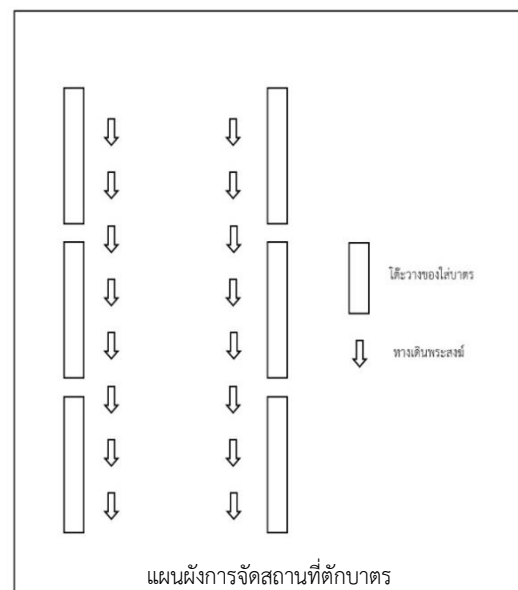
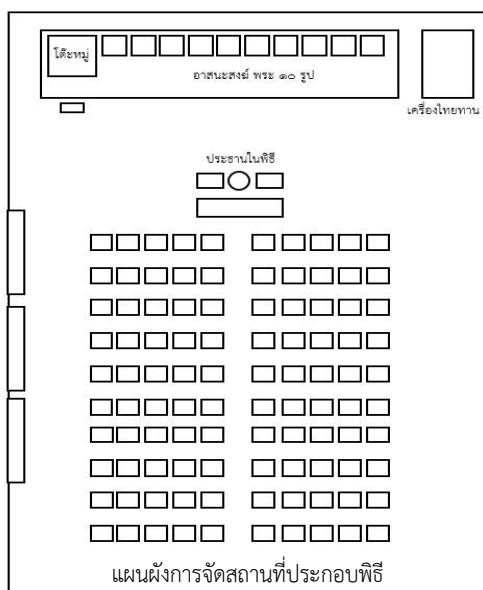
- จำนวนพระสงฆ์ที่ต้องการนิมนต์ เป็นจำนวนคู่หรือคี่ก็ได้ ควรนิมนต์พระสงฆ์ให้มีจำนวนที่ เหมาะสมกับสถานที่จัดงาน
- การติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธี หากไม่รู้จัก หรือไม่รู้จะติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธีอย่างไร ให้ขอรบกวนพระสงฆ์ที่รับกิจนิมนต์ ช่วยติดต่อประสานงานให้
- การเดินทางของพระสงฆ์ (มีรถรับ-ส่ง พระสงฆ์/ให้พระสงฆ์เดินทางมาเอง)

การจัดเตรียมผู้ช่วยรับของ

ควรจัดเตรียมบุคลากร หรือนักศึกษาชายให้มีปริมาณที่เพียงพอในการช่วยรับของจากบาตรพระ ซึ่งควรจัดเตรียมไว้ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

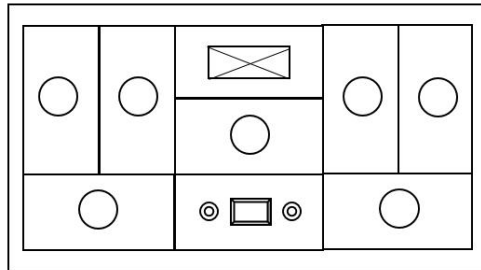
การจัดเตรียมสถานที่

สถานที่ควรเป็นห้องโถง หรือพื้นที่โล่งกว้าง สามารถรองรับผู้เข้าร่วมพิธีได้อย่างเป็นอย่างดี สะอาด ซึ่งควรตั้งประรำพิธีสำหรับปูอาสนสงฆ์ให้สูงพอประมาณ และปูพื้นด้วยเสื่อ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมพิธี สามารถได้อย่างสะดวกสบาย

การจัดเตรียมโต๊ะหมู่

การเลือกขนาดโต๊ะหมู่ ควรเลือกขนาดโต๊ะที่มีความเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ โต๊ะหมู่มี ๓ ประเภท ได้แก่ โต๊ะหมู่ ๕ โต๊ะหมู่ ๗ และโต๊ะหมู่ ๙ และการจัดวางโต๊ะหมู่ให้จัดตามแผนผังที่แสดงรายละเอียดด้านล่างนี้

	พระพุทธรูป	๑ องค์
	กระถางรูป	๑ กระถาง
	เชิงเทียน	๑ คู่
	แจกัน	๗ อัน

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์ควรจัดเตรียมไว้เป็นชุดตามจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และเตรียมเพื่อไว้อีกชุดสำหรับอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ชุดน้ำควรประกอบด้วย น้ำเย็น น้ำชา น้ำผลไม้ ฯลฯ ตามความสมควร

การจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์

ในกรณีจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์ ให้รถออกไปรับพระก่อนประกอบพิธีประมาณ ๑ ชั่วโมง และต้องจัดเตรียมรถให้มีความพอดีกับจำนวนพระสงฆ์

วันประกอบพิธี

๑. ประธาน หรือผู้แทน จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย/ถวายพานขอศีล
๒. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย พร้อมกับคำถวายชีวิต
๓. อาราธนาศีล / รับศีล
๔. พระสงฆ์สวดถวายพรพระ
๕. ถวายเครื่องไทยธรรม (ถ้ามี)
๖. พระสงฆ์ให้พร
๗. พระสงฆ์ออกไปรับบิณฑบาต/ส่งพระ

ข้อควรคำนึง

๑. ต้องแจ้งให้ทราบทั่วกันว่าจะตักบาตรด้วยอาหารแห้งหรืออาหารสดมีฉะนั้นของจะปนกันและเสียได้
๒. อาหารสำหรับตักบาตร
 - ถ้าเป็นอาหารแห้ง นิยมใช้ข้าวสุก, กับข้าวบรรจุใส่ถุง มัดให้เรียบร้อย, ของหวานต่างๆ บรรจุใส่ถุง และผลไม้ชนิดต่างๆ
 - ถ้าเป็นอาหารแห้ง นิยมใช้ข้าวสารใส่ถุง, ผักกาดกระป๋อง, ผลไม้กระป๋อง, น้ำปลาขวดเล็ก, น้ำตาลทรายใส่ถุง, ปลากระป๋อง, อาหารสำเร็จรูปเป็นห่อ และผลไม้ชนิดต่างๆ
๓. ในการจัดพระออกมารับบิณฑบาต การแบ่งออกเป็นสายๆ ดูให้พอเหมาะกับผู้ร่วมทำบุญ

๔. การจัดเตรียมภาชนะถ้ำอาหารต้องมีความชัดเจนในการจัดเตรียมระหว่างวัดกับหน่วยงาน
กรณีวัดเป็นผู้จัดเตรียม หน่วยงานควรเตรียมสำรองไว้เพื่อกรณีภาชนะไม่เพียงพอ แล้วจัดส่งให้ถึงวัด

๕. การตักบาตรด้วยอาหารแห้ง ได้ประโยชน์ในส่วนที่เก็บไว้ได้นาน แต่โอกาสที่พระจะต้อง
อาบัตินี้มากกว่า การตักบาตรด้วยอาหารสด

การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นพิธี

๑. การจัดเก็บสถานที่ เมื่อดำเนินพิธีการเสร็จสิ้นผู้เข้าร่วมพิธีออกจากบริเวณพิธีเรียบร้อยแล้ว
ให้ดำเนินการดังนี้

- ดับธูปและเทียน
- เก็บภาชนะที่ใช้รับรองพระสงฆ์
- เก็บอาสนสงฆ์
- เก็บชุดโต๊ะหมู่บูชา
- จัดเก็บโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่นๆ พร้อมทำความสะอาดให้เรียบร้อย

๒. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ

เมื่อดำเนินพิธีการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอ
อธิการบดี ภายใน ๑๕ วัน ในรูปแบบบันทึกข้อความ หรือรายงานรูปแบบอื่น ทั้งนี้รูปแบบการจัดทำรายงาน
ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม

๓ มิถุนายน

วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ
พระบรมราชินี

๒๕๓ ๓ มิถุนายน .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๙ ๒๕๓ สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๙๙

วันที่ ๓ มิถุนายนของทุกปี เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ได้มีกำหนดการจัดงานเฉลิมพระเกียรติให้จัดพิธีหรือกิจกรรมการถวายพระพรชัยมงคล และถวายเป็นพระราชกุศลรวมทั้งกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์

๑. ขออนุญาตจัดกิจกรรมและขออนุมัติใช้งบประมาณ/คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

จัดทำขออนุญาตจัดกิจกรรมและขออนุมัติใช้งบประมาณ เพื่อเสนอรายการงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม จึงดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง โดยปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงการคลัง และจัดทำรายชื่อเพื่อเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยแบ่งความรับผิดชอบในส่วนงานออกเป็นฝ่ายต่างๆ

๒. การจัดเตรียมสถานที่ต่างๆ

๒.๑ ประดับพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี บริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย

- พระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี ใช้ตามรูปแบบที่ราชการกำหนด

๒.๒ การประดับธงชาติไทยและธงอักษรพระนามาภิไธย ส.ท.

- ประดับธงชาติ คู่กับธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. ตามอาคารสถานที่หรือป้ายของหน่วยงาน

๒.๓ การประดับผ้าระบายสีม่วงและผ้าระบายสีขาว

- นิยมใช้ผ้ายัดไฮเกรด เนื่องจากมีคุณสมบัติเนื้อยัด มีน้ำหนัก เนื้อผ้าไม่ยับ

- ประดับตามอาคารสถานที่และบริเวณแนวรั้ว โดยผู้กระบายให้ผ้าสีม่วงอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง

๓. จัดสถานที่ลงนามถวายพระพรชัยมงคล

- พระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี ใช้ตามรูปแบบที่ราชการกำหนด

- ตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น

- ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง

- ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. ไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ ข้างโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์

- ตกแต่งสถานที่ ประดับผ้าระบายสีม่วงอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ประดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

- จัดสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล พร้อมปากกาสีน้ำเงิน

- จัดโต๊ะและเก้าอี้ลงนามถวายพระพรชัยมงคลสำหรับบุคลากรในสังกัดและผู้มาติดต่อราชการได้ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล
- ดำเนินการตามระเบียบและช่วงเวลาที่ราชการกำหนด

❖ การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

๑. พิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง

๑. การจัดเตรียมการ กำหนดวันจัดกิจกรรม กำหนดเวลาเข้าประมาณ ๐๗.๓๐ น. และจัดลำดับพิธีการ
๒. กำหนดสถานที่ห้องประชุม หรือห้องโถงที่มีความเหมาะสม สามารถรองรับคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่
๓. การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรมารับบิณฑบาต
๔. จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป
๕. จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี
๖. เชิญศาสนพิธีกร (มัคทายก)
๗. เชิญพิธีกร
๘. ติดต่อประสานงาน แจ้งรายละเอียดกับฝ่ายยานพาหนะ เพื่อรับ – ส่ง พระสงฆ์สามเณร
๙. ติดต่อนักศึกษาสำหรับถือถาดติดตามพระสงฆ์สามเณรขณะรับบิณฑบาต
๑๐. จัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน
๑๑. จัดทำบันทึกข้อความเชิญประธานในพิธีคณะผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมงานพิธี
๑๒. การประชาสัมพันธ์เชิญชวนสื่อมวลชน ศิษย์เก่าและประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมงาน
๑๓. จัดเตรียมภัตตาหารเช้าและน้ำดื่ม สำหรับการนิมนต์พระสงฆ์มาฉันเช้า

๒. การนิมนต์พระสงฆ์

๑. ทำการนิมนต์พระสงฆ์ที่วัดด้วยตนเอง หรือทำหนังสือนิมนต์ (ติดต่อเจ้าอาวาส) โดยจะนิมนต์วัดที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม เนื่องจากมีพระสงฆ์และสามเณรเป็นจำนวนมาก เพียงพอต่อการรับบิณฑบาต และเพื่อความสะดวกในการรับ – ส่ง ซึ่งทางวัดจะได้นำข้าวสารอาหารแห้งกลับไปประกอบอาหารสำหรับจัดเลี้ยงพระสงฆ์และสามเณรในโรงเรียนต่อไป
๒. แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดพิธี วัน เวลา สถานที่ จำนวนพระสงฆ์ การเลี้ยงภัตตาหารเช้า พระสงฆ์สามเณร และแจ้งเวลาการไปรับที่วัด ให้ชัดเจน
๓. แจ้งรายละเอียดลำดับพิธีการให้ชัดเจน
๔. ติดต่อเชิญศาสนพิธีกร ถ้าหากยังไม่ได้ทำการติดต่อ ควรแจ้งพระสงฆ์ขณะติดต่อนิมนต์ ซึ่งพระสงฆ์จะเป็นผู้ติดต่อเชิญศาสนพิธีกรประจำวัดเดินทางไปพร้อมกัน

๓. การจัดสถานที่

๑. จัดสถานที่ภายในห้องประชุมหรือห้องโถง หรือจัดมณฑลพิธีภายนอกอาคาร บริเวณพิธีต้องสะอาดเรียบร้อย

๒. ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีม่วงอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง
ระดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

๓. จัดโต๊ะหมู่สำหรับประดิษฐานพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี จัดวางไว้ด้านขวามือของ
พระพุทธรูป โดยตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกัน
ดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขา
หยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่
บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น

๔. ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง

๕. ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของ
พระฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

๖. ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. ไว้ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่ที่
ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์

๗. จัดเตรียมอาสน์สงฆ์ เป็นแท่นยกสูงขึ้นมาจากพื้นหรือใช้พื้นที่บนเวที (ควรสูงกว่าเก้าอี้ที่นั่ง
ของผู้ร่วมพิธี) ปูพื้นด้วยเสื่อหรือพรม จัดอาสนะที่นั่งสำหรับพระสงฆ์สามเณร ให้พอดีกับจำนวน
พระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา โดยจัดเตรียมเบาะรองนั่งที่มีพนักพิง หรือปูผ้านรองนั่ง และจัดเตรียมแท่น
ตั้งตาลปัตรไว้ด้านขวามือของประธานสงฆ์ (รูปแรกรูปเดียว)

๘. จัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ตามความเหมาะสม ไว้หัวอาสน์สงฆ์ ด้าน
ขวามือของพระสงฆ์ อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐาน ๑ องค์ ผินพระพักตร์ไปในทิศเดียวกันกับ
พระสงฆ์

๙. จัดโฆฬาร้อมโต๊ะสำหรับรับรองประธานพิธีและผู้บริหาร และจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับรับรอง
คณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ไว้ด้านหน้าเวที หรือด้านขวามือของเวที โดยหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

๑๐. นักศึกษาที่ร่วมพิธี นั่งด้านหน้าเวทีและหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

๑๑. จัดเครื่องใช้ในการประกอบพิธี

๑๒. เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

๑๓. จัดสถานที่สำหรับพระสงฆ์สามเณรฉันภัตตาหารเช้า ตามจำนวนที่นิมนต์มา

๔. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

การจัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธี ซึ่งผู้ดำเนินงานต้องจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์
เครื่องใช้ต่างๆ ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน ดังนี้

๑. โต๊ะหมู่บูชา พร้อมแท่นกราบ ๑ ชุด

๒. พระพุทธรูป ๑ องค์

๓. แจกันดอกไม้สด ๑ คู่ หรือตามความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดโต๊ะหมู่

๔. เชิงเทียนพร้อมเทียนขี้ผึ้ง ๑ คู่

๕. กระถางรูป พร้อมปักธูป จำนวน ๓ ดอก

๖. เทียนชนวน ๑ เล่ม พร้อมด้ามจับ

๗. อาสน์สงฆ์ พร้อมผ้าปูรองนั่ง ตามจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา

๘. ตาลปัตร ๑ ด้าม สำหรับพระสงฆ์ประธานรูปแรกเพียงรูปเดียว

๙. พานขอศีล คือพานข้าวตอกดอกไม้ เพื่อใช้ประเคนสมาทานศีล รับเอาศีลมาปฏิบัติ ประกอบด้วย พานใส่ข้าวตอก ดอกไม้ รูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม

๑๐. พานสำหรับประเคนจตุปัจจัย จำนวน ๒ พาน คือพานประเคนพระพุทธรูป และพานประเคนประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว

๑๑. จตุปัจจัยเครื่องไทยธรรมพร้อมกรวยดอกไม้ จำนวน ๓ ชุด คือสำหรับถวายพระพุทธรูป ถวายประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว และปัจจัยตอบแทนศาสนพิธีกร ๑ คน

๑๒. ชุดสำหรับกรวดน้ำ สำหรับประธานพิธี และผู้ร่วมพิธีจำนวนตามความเหมาะสม

๑๓. เครื่องรับรองพระสงฆ์ เช่น น้ำดื่ม น้ำชา กระดาษทิชชู และกระโถน

๕. ลำดับขั้นตอนในการประกอบพิธี

๑. พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เวลา ๐๖.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า

๒. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เวลา ๐๗.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เชิญพระสงฆ์และสามเณรเข้ายังอาสนสงฆ์ที่จัดเตรียมไว้ นำน้ำดื่ม น้ำชามาประเคนแด่พระสงฆ์สามเณร

๓. ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร และนักศึกษาพร้อมกัน ณ บริเวณพิธี พิธีกรกล่าวต้อนรับ และชี้แจงรายละเอียด กำหนดการและขั้นตอนของพิธีการ เมื่อพร้อมแล้วประธาน ในพิธีจุดธูปเทียน เพื่อบูชาพระรัตนตรัย และนำพานขอศีลไปประเคนกับพระสงฆ์รูปแรก (เริ่มจุดเทียนเล่มแรกด้านขวามือของพระพุทธรูป ต่อมาเล่มซ้ายและจุดธูป)

๔. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนพิธีกร ผู้นำกล่าว)

อิมิณา สักกาเรนะ พุทธัง อภิพูชะยามิ

อิมิณา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิพูชะยามิ

อิมิณา สักกาเรนะ สังฆัง อภิพูชะยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา พุทธัง ภาวะะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภาวะะวะดา ธัมโม ธัมมัง นมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นมามิ (กราบ)

๕. อาราธนาศีล ๕ (ศาสนพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

๖. กล่าวพระไตรสรณาคมน์ (ขอถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์ กล่าวนำ ขรവാสาว่าตาม)

พุทัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ อัมมัง สาระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ อัมมัง สาระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ
(พระสงฆ์กล่าว) ติสระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง (พระวาทสรับว่า) อามะ ภันเต

สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ พระวาทสว่าตาม)
ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุมิฉาจारा เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมรัยเมมฺหะชะปะมาทัฏฐานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปญฺจสิกขา ปทานิ คีเลนะสุขคตังยันติ (พระวาทสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะโกกะสัมปะทา (พระวาทสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา คีลัง วิโสทะเย (พระวาทสรับว่า) สาธุ

๗. เจ้าหน้าที่ตั้งจุดปัจจัยไทยธรรม เบื้องหน้าพระพุทธรูป และพระสงฆ์
๘. ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม (ประธานพิธีผู้กล่าวคำถวาย)

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสงฺฆัสสะ โอนะชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุ
สงฺโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ที่ฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตาทหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แต่
พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ภัตตาทหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์
และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ

๙. ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม ประธานพิธี ผู้บริหาร ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรมแต่
พระสงฆ์

๑๐. พระสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา

๑๑. เจ้าหน้าที่เชิญภาชนะสำหรับกรวดน้ำให้กับประธานพิธีหรือเจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน

๑๒. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษากรวดน้ำ และรับพร

๑๓. ทุกท่านตั้งแถวเตรียมใส่บาตรตามจุดที่กำหนดไว้

๑๔. ศาสนพิธีกรนิมนต์พระสงฆ์รับบิณฑบาต

๑๕. เสร็จพิธี

❖ พิธีถวายพานพุ่มเครื่องราชสักการะ

๑. การจัดเตรียมการ

๑. จัดการประชุมเตรียมงาน ติดต่อประสานงานกับทุกฝ่าย ร่วมกันวางแผนขั้นตอนต่างๆไว้ก่อนล่วงหน้าโดยกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม
๒. เชิญอธิการบดีเป็นประธานพิธี พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ท่าน เชิญพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
๓. เชิญคณบดีทั้ง ๖ คณะ ทำการถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน พร้อมตัวแทนนักศึกษาเชิญพานพุ่ม คณะละ ๒ ท่าน
๔. เชิญผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน ถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน พร้อมด้วยตัวแทนบุคลากรเชิญพานพุ่ม หน่วยงานละ ๒ ท่าน
๕. เชิญพิธีกร

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

๑. พระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี
๒. ขาหยั่งสำหรับประดิษฐานพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี (ในกรณีไม่สามารถประดิษฐานพระฉายาลักษณ์บนโต๊ะหมู่ได้)
๓. ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
๔. โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
๕. พานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ
๖. พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
๗. แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
๘. โต๊ะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน คลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
๙. แผ่นคำกล่าว พร้อมพานรอง
๑๐. โซฟาผู้บริหาร
๑๑. เก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี
๑๒. ไฟล์เพลงสรรเสริญพระบารมี

๓. การจัดเตรียมสถานที่

๑. จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
๒. ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีม่วงอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างระดับธงชาติ ประทึบโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
๓. ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวก และเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
๔. ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง
๕. ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. ไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ข้างโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์

๖. จัดโต๊ะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงินไว้บริเวณเบื้องหน้าโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ คลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม

๗. จัดโต๊ะเพื่อรองรับพานพุ่มทั้งหมด ด้านข้างซ้ายและขวาของโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ และคลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม

๘. จัดเก้าอี้สำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา

๙. เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

๔. การถวายเครื่องราชสักการะ (พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน)

การวางพานพุ่มทอง พุ่มเงิน และเปิดกรวยกระทงดอกไม้ เพื่อถวายราชสักการะตามธรรมเนียมให้ถือปฏิบัติดังนี้

การตั้งบูชาและวางสักการะพานพุ่มทอง พุ่มเงิน

๑. การตั้งบูชา หมายถึง ตั้งพุ่มทอง พุ่มเงินประกอบอยู่ที่โต๊ะหมู่บูชาไว้เรียบร้อยแล้ว โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เมื่อประธานเดินทางถึง จึงเริ่มประกอบพิธี โดยเปิดกรวยกระทงดอกไม้บนธูปเทียนแพ ถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์ แล้วจึงประกอบพิธีอื่นๆ ตามลำดับ ซึ่งจะวางพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ สำหรับกรณีพานพุ่มที่มีพู่ ให้หันด้านที่เป็นพู่ออกมาทางด้านนอก (โดยให้พู่อยู่ทางด้านผู้วางหรือผู้ตั้ง)

๒. วางสักการะ หมายถึง การจัดเจ้าหน้าที่ถือพุ่มทอง พุ่มเงินเตรียมพร้อมไว้ เมื่อประธานเดินทางถึง ให้เจ้าหน้าที่เชิญพุ่มทอง พุ่มเงินให้ประธานประกอบพิธีวางสักการะ เปิดกรวยกระทงดอกไม้บนธูปเทียนแพ ถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์ และประกอบพิธีอื่นๆ ตามลำดับ ซึ่งจะวางพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ สำหรับกรณีพานพุ่มที่มีพู่ ให้หันด้านที่เป็นพู่ออกมาทางด้านนอก (โดยให้พู่อยู่ทางด้านผู้วางหรือผู้ตั้ง)

๕. ลำดับขั้นตอนในพิธีถวายเครื่องราชสักการะ (พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน)

ลำดับขั้นตอนในพิธีถวายเครื่องราชสักการะ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี มีดังนี้

๑. ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี

๒. ก่อนเข้าสู่พิธีการ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการสาธิต ปฏิบัติลำดับขั้นตอนการถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน ที่ถูกต้องเป็นต้นแบบ

๓. เริ่มพิธีการ พิธีกรเรียนเชิญคณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน ทำการถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงินเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์บนเวที พร้อมตัวแทนนักศึกษาเชิญพานพุ่ม ๒ ทาน (ผู้ชายเชิญพานพุ่มทองอยู่ด้านขวามือ ผู้หญิงเชิญพานพุ่มเงินอยู่ด้านซ้ายมือของคณบดี หันพู่ออกไปด้านหน้า) ขึ้นบนเวที

๔. คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน พร้อมตัวแทนนักศึกษาเข้าประจำจุดที่กำหนด ถวายความเคารพพร้อมกัน เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

- ผู้ชายใช้การโค้งคำนับ

- ผู้หญิงใช้การถอนสายบัว กรณีเป็นการเชิญพานพุ่ม ถือพานพุ่มไว้ตรงหน้า เท้าขวาเป็นหลัก วาดเท้าซ้ายชักมาด้านหลังแล้วย่อลงพองาม

- กรณีมือเปล่า ให้หงายมือซ้ายรอง มือขวาวางทับ วางบนหน้าขาขวาแล้วย่อลงพองาม

๕. คนบตี ผู้อำนวยความสะดวก/สำนัก และสถาบัน หันขวาไปรับพานพุ่มทองก่อน แล้ววางทางด้านซ้ายของผู้วาง (ด้านขวาของพระฉายาลักษณ์) และหันซ้ายไปรับพานพุ่มเงิน วางทางด้านขวาของผู้วาง (ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์) โดยหันผู้ด้านหน้าพานพุ่มกลับออกมา แล้วถอยกลับไปยืนจุดเดิม และถวายความเคารพพร้อมกันอีกครั้ง ทั้งหมดขวาหันแล้วเดินลงเวที กลับไปประจำที่เดิม หลังจากคณะแรกเสร็จพิธี เจ้าหน้าที่จะทำการเคลื่อนย้ายพุ่มทอง – พุ่มเงิน ไปวางไว้บนโต๊ะรับรอง โดยไม่มีการสลับพานพุ่ม ปฏิบัติแบบนี้ทุกคณะตามลำดับ

๖. เจ้าหน้าที่จัดเก็บโต๊ะสำหรับวางพานพุ่มเบื้องหน้าโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์

๗. พิธีกรเรียนเชิญประธานพิธีขึ้นบนเวที พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ท่าน เชิญพานพุ่มทอง – พุ่มเงินตามด้านหลังประธาน (ผู้ชายเชิญพานพุ่มทองอยู่ด้านขวามือ ผู้หญิงเชิญพานพุ่มเงินอยู่ด้านซ้ายมือของประธาน หันพุ่มออกไปด้านหน้า) และเข้าประจำจุดที่กำหนด ถวายความเคารพเบื้องหน้า พ ร ะ ฉายาลักษณ์พระบรมราชินี

- ผู้ชายใช้การโค้งคำนับ

- ผู้หญิงใช้การถอนสายบัว กรณีเป็นการเชิญพานพุ่ม ถือนพานพุ่มไว้ตรงหน้า ทำท้าวเป็นหลักวาดเท้าซ้ายชิดมาด้านหลังแล้วย่อลงพองาม

- กรณีมือเปล่า ให้หงายมือซ้ายรอง มือขวาวางทับ วางบนหน้าขาขวาแล้วย่อลงพองาม

๘. ประธานพิธีถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงินบนโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ โดยประธานพิธีหันขวาไปรับพานพุ่มทองก่อน แล้ววางทางด้านซ้ายของผู้วาง (ด้านขวาของพระฉายาลักษณ์) และหันซ้ายไปรับพานพุ่มเงิน วางทางด้านขวาของผู้วาง (ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์) โดยหันผู้ด้านหน้าพานพุ่มกลับออกมา

๙. ประธานพิธีถอยกลับไปยืนจุดเดิม ประธานพิธีและผู้เชิญพานพุ่มถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี

๑๐. ประธานพิธีเปิดกรวยกระทงดอกไม้

๑๑. ทั้งหมดถวายความเคารพเบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์พระบรมราชินี

๑๒. ทั้งหมดขวาหันแล้วเดินลงเวที กลับไปประจำที่เดิม

ข้อสังเกต : วางพานพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์ ถือเป็นการปฏิบัติตามคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่ให้สิ่งที่ควรเคารพบูชาอยู่ด้านขวามือ เช่น การเดินเวียนประทักษิณ ๓ รอบโบสถ์ ก็เพื่อให้พระประธานในอุโบสถอยู่ขวามือ และการจัดโต๊ะหมู่บูชาให้อยู่ทางด้านขวามือของพระสงฆ์ เป็นต้น

ข้อควรระวัง : พานพุ่มทอง – พานพุ่มเงิน ที่ใช้ตั้งประกอบเป็นเครื่องสักการะ หรือวางในการประกอบพิธีถวายราชสักการะ ไม่ควรใช้พานพุ่มที่มีการประดับยอดฉัตร ๙ ชั้น ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉัตร ๙ ชั้น เป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องอิสริยยศของสถาบันพระมหากษัตริย์

❖ พิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

๑. พิธีกรเชิญประธานพิธีกล่าวคำอาศิรวาท
๒. ประธานพิธีออกมายืนหน้าแถว ประจำจุดที่กำหนดไว้
๓. เจ้าหน้าที่เชิญคำกล่าวอาศิรวาท ให้กับประธานพิธี
๔. ประธานพิธีกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติและกล่าวนำถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบรมราชินี
๕. ประธานพิธีนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี (ผู้เข้าร่วมพิธีร่วมร้องเพลงโดยพร้อมเพรียงกัน)

ตัวอย่าง

คำกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และกล่าวนำถวายพระพรชัยมงคล
แด่ สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี

.....

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง) พร้อมด้วย.....ที่มาชุมนุมพร้อมเพรียงกัน ณ มณฑลพิธีแห่งนี้ ล้วนมีความปลาบปลื้มปิติโสมนัสเป็นล้นพ้นในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทที่ได้เวียนมาบรรจบในวันที่ ๓ มิถุนายน ปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ต่างชื่นชมในพระบุญญาบารมี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าปกกระหม่อม ที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงปฏิบัติบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุข แก่อาณาประชาราษฎร์ ด้วยพระวิริยอุตสาหะและพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา ยังผลให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่า มีความร่มเย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้า เป็นที่ประจักษ์ประทับอยู่ในใจของพสกนิกรตลอดมา

ในโอกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน นี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชานุญาติ นำพสกนิกรทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณมณฑลพิธีแห่งนี้ ถวายพระพรชัยมงคล ดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาติ น้อมเกล้า-น้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ด้วยความจงรักภักดี ขออำนาจแห่งคุณพระศรี-รัตนตรัย พระบารมีแห่งพระสยามเทวาธิราช ตลอดจนพระบรมเดชานุภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ ได้โปรดคลบบันดาลอภิบาลและประทานพร ให้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระเกษมสำราญ มีพระราชประสงค์จำนงหมายสิ่งใด ขอจงสัมฤทธิ์ดังพระราชหฤทัยปรารถนา มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน พระเกียรติคุณขจรขยายแผ่ไพศาล ทรงสถิตเป็นมิ่งขวัญร่มเกล้าแก่พสกนิกรชาวไทย ตราบจิรัฐติกาล เทอญ”

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

หมายเหตุ : คำกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีฯ จังหวัดสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

❖ พิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล

๑. การจัดเตรียมสถานที่

๑. จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
๒. ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีม่วงอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างระดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
๓. ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
๔. ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง
๕. ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์
๖. ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. ไว้ด้านซ้ายของพระฉายาลักษณ์
๗. จัดโต๊ะพร้อมเก้าอี้สำหรับลงนามถวายพระพรตั้งไว้ด้านขวาหรือด้านหน้าของโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ เพื่อลงนามถวายพระพร
๘. จัดสมุดพร้อมปากกาสีน้ำเงินวางไว้บนโต๊ะและควรมีเจ้าหน้าที่รับรองกำกับสมุดลงนามไว้ด้วย
๙. กำหนดเวลาลงนามถวายพระพรชัยมงคล ทางราชการสำนักพระราชวังกำหนดไว้ในหมายกำหนดการ เริ่มแต่เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว พ่อค้าประชาชน แต่งสากลนิยม หรือชุดสุภาพ ส่วนท้องถิ่นควรปฏิบัติตามกำหนดการสำนักพระราชวัง โดยอนุโลม

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

๑. พระฉายาลักษณ์
๒. ขาหยั่งสำหรับประดิษฐานพระฉายาลักษณ์ (ในกรณีไม่สามารถประดิษฐานพระฉายาลักษณ์บนโต๊ะหมู่)
๓. ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระนามาภิไธย ส.ท. พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
๔. โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
๕. พานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ
๖. พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
๗. แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
๘. สมุดลงนาม พร้อมปากกาสีน้ำเงิน
๙. โต๊ะและเก้าอี้ กลุ่มด้วยผ้าให้เรียบร้อยสวยงามสำหรับลงนามถวายพระพร
๑๐. เก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี

๓. ลำดับขั้นตอนในพิธี

๑. เมื่อถึงเวลาตามกำหนดการ จัดเจ้าหน้าที่รับรองกำกับสมุดลงนามประจำที่โต๊ะลงนามถวายพระพรชัยมงคล
๒. พิธีกรเชิญผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาลงนามถวายพระพรชัยมงคล
๓. ผู้มาลงนามถวายพระพรชัยมงคลยืนตรง หันหน้าเข้าหาพระฉายาลักษณ์ แสดงความเคารพพระฉายาลักษณ์
๔. ลงนามในสมุดที่จัดไว้เรียบร้อยแล้ว แสดงความเคารพพระฉายาลักษณ์
๕. เสร็จพิธี

๔. การจัดทำสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล

๑. หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร ให้ใช้สีขาวนวล สีเหลือง หรือสีทอง
๒. หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร พิมพ์ข้อความว่า “สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล”
๓. หน้าแรกของสมุดลงนามถวายพระพร (ถัดจากปก) พิมพ์ถ้อยคำว่า :
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน
ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (พิมพ์ไว้ที่บนหัวกระดาษ) แล้วต่อด้วย
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____
๔. สำหรับหน้าถัดไป ไม่ต้องมีถ้อยคำ “เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา.....”
โดยให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____

ตัวอย่างสมุดลงนาม

(หน้าปก) สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
(ปรกรอง) กระดาษเปล่าไม่มีข้อความ
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____

- หมายเหตุ
๑. สถานที่จัดพิธี สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่
 ๒. เวลาการจัดพิธี สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

❖ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ในโครงการจิตอาสา

การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดอาคารสถานที่ การบริจาคโลหิต การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

❖ การสรุปผลการจัดกิจกรรมเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบรมราชินี

๑. รายละเอียดการจัดกิจกรรม
๒. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๓. งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
๔. ภาพการดำเนินกิจกรรม ทุกกิจกรรม
๕. รายละเอียดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างกำหนดการ

พิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

* * * * *

เวลา ๐๙.๐๐ น.	- ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี
เวลา ๐๙.๓๐ น.	- ประธานเดินทางมาถึงบริเวณพิธี
	- ประธานเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ ถวายสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
	- ประธานพิธีกล่าวถวายพระพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
	- ดนตรีบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี
	- ประธานลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
	- ผู้ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคลตามลำดับ
	- เสร็จพิธี
หมายเหตุ	กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ตัวอย่างกำหนดการ
พิธีทำบุญตักบาตร เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบรมราชินี

- เวลา ๐๖.๓๐ น. - พระภิกษุสงฆ์สามเณร รูป ฉันทดาหารเช้า
- เวลา ๐๗.๓๐ น. - คณะอาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี
- ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
 - พิธีกรกล่าวคำอาราธนาศีล
 - ประธานในพิธีถวายปัจจัยไทยธรรมแด่ประธานสงฆ์
 - ประธานสงฆ์ กล่าวสัมโมทนียกถา
 - คณะอาจารย์ ข้าราชการ บุคลากรและนักศึกษา รับพรจากพระสงฆ์
 - นิมนต์พระภิกษุสงฆ์สามเณร รูป รับบิณฑบาต
 - เสร็จพิธี
- เวลา ๐๘.๐๐ น. - เริ่มพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
- คณบดีทั้ง ๖ คณะ ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน พร้อมตัวแทนนักศึกษา คณะละ ๒ ท่าน วางพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน บนเวที
 - พิธีกรเชิญประธานขึ้นบนเวที พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ท่าน ถวายพานพุ่มตามประธานขึ้นบนเวที
 - ประธานถวายความเคารพพระฉายาลักษณ์ ถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง
 - พุ่มเงิน พร้อมเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ
 - ประธานกล่าวคำถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ ถวายพระพรชัยมงคล
 - ผู้ร่วมพิธี ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี
 - ประธานลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
 - ผู้ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลตามลำดับ
 - เสร็จพิธี
- หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

- กิจกรรมจิตอาสา
- เวลา ๑๓.๐๐ น. - ผู้บริหาร ข้าราชการ หัวหน้าส่วนราชการ คณะอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ร่วมกิจกรรมจิตอาสา

๙ มิถุนายน

วันสถาปนาวิทยาลัยครูลำปาง

๒๓ ๙ มิถุนายน .. วันสถาปนาวิทยาลัยครูลำปาง ๒๕๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง ได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ ขณะนั้นมีชื่อว่า “วิทยาลัยครูลำปาง” และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ด้วยระลึกถึงสำคัญการก่อตั้งสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ในทุกวันที่ ๙ มิถุนายน จึงได้กำหนดเป็น “วันสถาปนาวิทยาลัยครูลำปาง” และในวันดังกล่าวสามารถประกอบพิธีกรรมได้ ๒ พิธี ดังนี้

❖ พิธีทักษิณานุประทาน

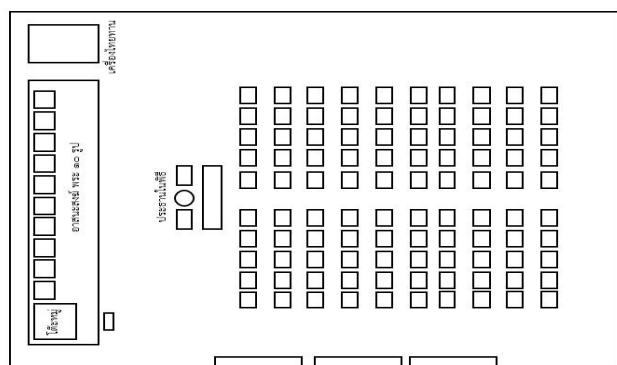
พิธีทักษิณานุประทาน หรือทักษิณานุประทาน เป็นพิธีอวมงคลนิยมประกอบขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับ ชาวพุทธเชื่อว่าบุญกุศลนั้นจะส่งผลให้ดวงวิญญาณหลุดพ้นจากทุกขเวทนา ไปสู่ภพภูมิที่ดี สำหรับการจัดเตรียมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ ควรมีการเตรียมการดังนี้

การวางแผน

- กำหนดวัน เวลา สถานที่
 - ควรเป็นวันที่มีฤกษ์ยามยามดี หรือใช้ฤกษ์ตามสะดวก
 - การประกอบพิธี นิยมประกอบพิธีในช่วงเช้าก่อนเที่ยง เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
- การนิมนต์พระสงฆ์
 - จำนวนพระสงฆ์ที่ต้องการนิมนต์ ควรเป็นจำนวนคี่ และควรนิมนต์พระสงฆ์ให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับสถานที่จัดงาน
 - การนิมนต์พระเทศน์ ๑ กัณฑ์ หรือจะไม่เทศน์ขึ้นอยู่กับเจ้าภาพ
 - การติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธี หากไม่รู้จัก หรือไม่รู้จักจะติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธีอย่างไรให้ขอบพระสงฆ์ที่รับกิจนิมนต์ ช่วยติดต่อประสานงานให้
 - การถวายภัตตาหาร ควรแจ้งพระสงฆ์ให้ทราบว่าจะจัดถวายภัตตาหารด้วยหรือไม่ ซึ่งจะมีผลต่อเวลาเริ่มประกอบพิธีกรรมทางศาสนา
 - การเดินทางของพระสงฆ์ (มีรถรับ-ส่ง พระสงฆ์/ให้พระสงฆ์เดินทางมาเอง)

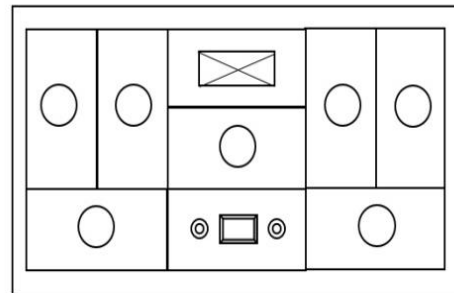
การจัดเตรียมสถานที่

สถานที่ควรเป็นห้องโถง สามารถรองรับผู้เข้าร่วมพิธีได้อย่างเป็นอย่างดี สะอาด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมพิธีสามารถได้อย่างสะดวกสบาย การจัดสถานที่ควรจัดชุดโต๊ะหมู่ อาสนสงฆ์ รวมทั้งเครื่องประกอบพิธีและเครื่องไทยทาน ให้จัดไว้บริเวณด้านหน้า ถัดออกมาเป็นที่นั่งสำหรับประธานในพิธีและผู้เข้าร่วมพิธีตามลำดับ

แผนผังการจัดสถานที่

การจัดเตรียมโต๊ะหมู่

	พระพุทธรูป	๑ องค์
	กระถางรูป	๑ กระถาง
	เชิงเทียน	๑ คู่
	แจกัน	๗ อัน

การเลือกขนาดโต๊ะหมู่ ควรเลือกขนาดโต๊ะที่มีความเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ โต๊ะหมู่มี ๓ ประเภท ได้แก่ โต๊ะหมู่ ๕ โต๊ะหมู่ ๗ และโต๊ะหมู่ ๙

การจัดเตรียมอาสนะสงฆ์

ก่อนถึงวันงานพิธี ให้ไปติดต่อกวัดเพื่อยืมอาสนะสงฆ์ตามจำนวนที่นิมนต์ไว้ ทั้งนี้ให้จัดเตรียมบาตรน้ำมนต์เพื่อใส่น้ำอบน้ำหอมน้ำมันส้มป่อย ที่ประพรมน้ำมนต์ เทียนน้ำมนต์จำนวน ๑ เล่ม พร้อมทั้งด้ายสายสิญจน์ รวมถึงพานดอกไม้ธูปเทียน ๑ ชุด

การจัดเตรียมเครื่องไทยธรรม

เครื่องไทยธรรม ได้แก่ ข้าวของเครื่องใช้อันเป็นส่วนประกอบของ ปัจจัย ๔ อย่าง โดยต้องจัดเตรียมให้เท่ากับจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และบวกเพิ่มอีก ๓ ชุด อันได้แก่ พระพุทธรูป กัณฑ์เทศน์ และอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ในกรณีเร่งด่วน หรือในงานพิธีเล็กๆ สามารถใช้กรวยดอกไม้พร้อมปัจจัยถวายพระสงฆ์แทนเครื่องไทยธรรมได้

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์ควรจัดเตรียมไว้เป็นชุดตามจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และเตรียมเผื่อไว้อีกชุดสำหรับอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ชุดนี้ควรประกอบด้วย น้ำเย็น น้ำชา น้ำผลไม้ ฯลฯ ตามความสมควร

การจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์

ในกรณีจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์ ให้รถออกไปรับพระก่อนประกอบพิธีประมาณ ๑ ชั่วโมง และต้องจัดเตรียมมธให้มีความพอดีกับจำนวนพระสงฆ์

วันงานพิธี (การประกอบพิธี)

๑. ประธาน หรือผู้แทน จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและถวายพานขอศีล
๒. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย พร้อมกับคำถวายชีวิต
๓. อาราธนาศีล / รับศีล
๔. อาราธนาพระปริตร
๕. พระสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์
๖. อาราธนาธรรม
๗. พระสงฆ์แสดงธรรม

๘. ศาสนพิธีกร สมมาคว์ตาน/เวณตาน (ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเวลา)

๙. ประพรมน้ำสัปปายะให้เครื่องไทยธรรม

๑๐. กล่าวคำถวายภัตตาหาร

๑๑. ถวายภัตตาหารพร้อมเครื่องไทยธรรม

๑๒. พระสงฆ์ให้พร/ลาพระ

การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นพิธี

๑. การจัดเก็บสถานที่ เมื่อดำเนินพิธีการเสร็จสิ้นผู้เข้าร่วมพิธีออกจากบริเวณพิธีเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

- ดับธูปและเทียน
- เก็บภาชนะที่ใช้รับรองพระสงฆ์ ภาชนะที่ใช้ในพิธีกรรม เช่น พาน บาตรน้ำมนต์ ฯลฯ
- เก็บอาสนสงฆ์
- เก็บชุดโต๊ะหมู่บูชา
- จัดเก็บโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่นๆ พร้อมทำความสะอาดให้เรียบร้อย

๒. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินกิจกรรม

เมื่อดำเนินพิธีการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเสนออธิการบดี ภายใน ๑๕ วัน ในรูปแบบบันทึกข้อความ หรือรายงานสรุปเล่ม ทั้งนี้รูปแบบการจัดทำรายงานขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม

❖ พิธีทำบุญตักบาตร

การตักบาตร คือประเพณีอย่างหนึ่งที่ชาวพุทธปฏิบัติกันมาแต่สมัยพุทธกาล พระภิกษุจะถือบาตรออกบิณฑบาตเพื่อรับอาหารหรือทานอื่นๆ ตามหมู่บ้านในเวลาเช้า ผู้คนที่ออกมาตักบาตรจะนำของทำทานต่างๆ เช่น ข้าว อาหารแห้ง มาถวายพระ ประเพณีนี้ชาวพุทธถือกันว่าเป็นการสร้างกุศล และถือว่าการแผ่ส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้วด้วย โดยเชื่อกันว่าอาหารที่ถวายไปนั้นจะส่งถึงญาติผู้ล่วงลับด้วยเช่นกัน

ประเภทของการทำบุญตักบาตร

๑. ทำบุญตักบาตรด้วยอาหารสด
๒. ทำบุญตักบาตรด้วยอาหารแห้ง

กำหนดวัน เวลา สถานที่

- ควรเป็นวันที่มีฤกษ์ยามดี หรือใช้ฤกษ์ตามสะดวก
- การประกอบพิธีส่วนใหญ่นิยมประกอบพิธีในช่วงเช้า เวลาประมาณ ๐๗.๐๐ – ๐๙.๐๐ น.

การนิมนต์พระสงฆ์

- จำนวนพระสงฆ์ที่ต้องการนิมนต์ เป็นจำนวนคู่หรือคี่ก็ได้ ควรนิมนต์พระสงฆ์ให้มีจำนวนที่เหมาะสมกับสถานที่จัดงาน

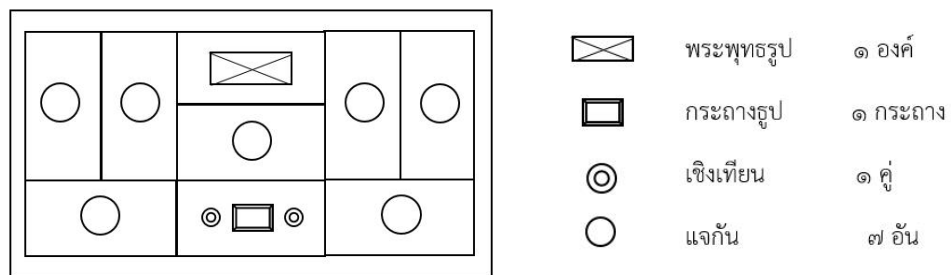
- การติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธี หากไม่รู้จัก หรือไม่รู้จักติดต่ออาจารย์ผู้ประกอบพิธีอย่างไร ให้ขอรับกวพระสงฆ์ที่รับกิจนิมนต์ ช่วยติดต่อประสานงานให้
- การเดินทางของพระสงฆ์ (มีรถรับ-ส่ง พระสงฆ์/ให้พระสงฆ์เดินทางมาเอง)

การจัดเตรียมผู้ช่วยรับของ

ควรจัดเตรียมบุคลากร หรือนักศึกษาชายให้มีปริมาณที่เพียงพอในการช่วยรับของจากบาตรพระ ซึ่งควรจัดเตรียมไว้ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน

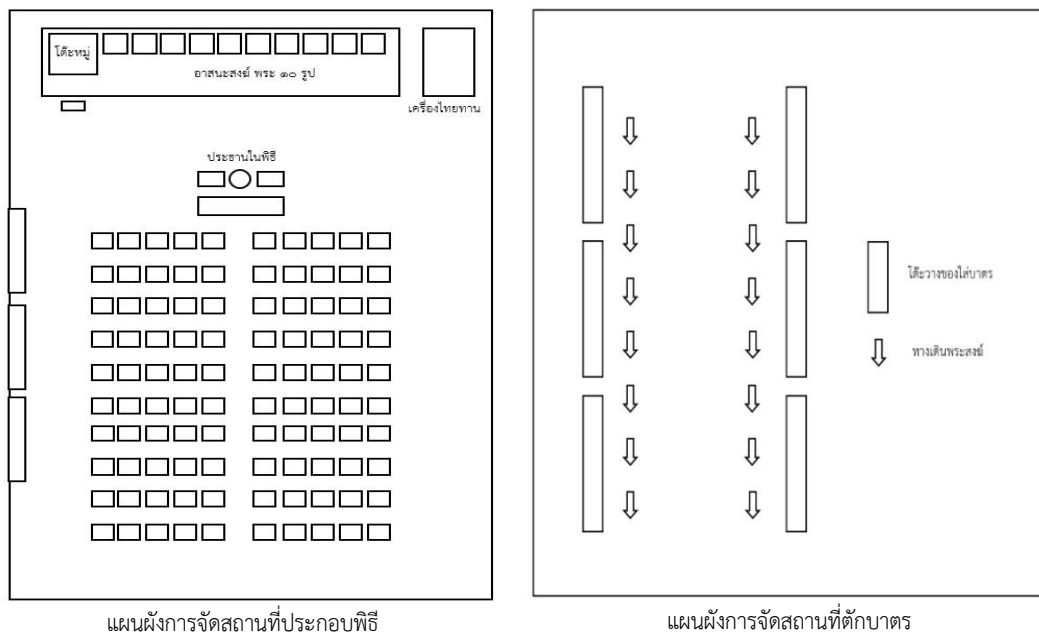
การจัดเตรียมโต๊ะหมู่

การเลือกขนาดโต๊ะหมู่ ควรเลือกขนาดโต๊ะที่มีความเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ โต๊ะหมู่มี ๓ ประเภท ได้แก่ โต๊ะหมู่ ๕ โต๊ะหมู่ ๗ และโต๊ะหมู่ ๙ และการจัดวางโต๊ะหมู่ให้จัดตามแผนผังที่แสดงรายละเอียดด้านล่างนี้

การจัดเตรียมสถานที่

สถานที่ควรเป็นห้องโถง หรือพื้นที่โล่งกว้าง สามารถรองรับผู้เข้าร่วมพิธีได้อย่างเป็นอย่างดี สะอาด ซึ่งควรตั้งประรำพิธีสำหรับปูอาสนสงฆ์ให้สูงพอประมาณ และปูพื้นด้วยเสื่อ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมพิธีสามารถได้อย่างสะดวกสบาย

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์

การจัดเตรียมน้ำถวายพระสงฆ์ควรจัดเตรียมไว้เป็นชุดตามจำนวนพระสงฆ์ที่นิมนต์ไว้ และเตรียมเพื่อไว้อีกชุดสำหรับอาจารย์ผู้ประกอบพิธี ชุดน้ำควรประกอบด้วย น้ำเย็น น้ำชา น้ำผลไม้ ฯลฯ ตามความสมควร

การจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์

ในกรณีจัดเตรียมมธกรับ – ส่ง พระสงฆ์ ให้รถออกไปรับพระก่อนประกอบพิธีประมาณ ๑ ชั่วโมง และต้องจัดเตรียมมธให้มีความพอดีกับจำนวนพระสงฆ์

วันประกอบพิธี

๑. ประธาน หรือผู้แทน จุฑารูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย/ถวายพานขอศีล
๒. กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย พร้อมกับคำถวายชีวิต
๓. อาราธนาศีล / รับศีล
๔. พระสงฆ์สวดถวายพรพระ
๕. ถวายเครื่องไทยธรรม (ถ้ามี)
๖. พระสงฆ์ให้พร
๗. พระสงฆ์ออกไปรับบิณฑบาต/ส่งพระ

ข้อควรคำนึง

๑. ต้องแจ้งให้ทราบทั่วกันว่าจะตักบาตรด้วยอาหารแห้งหรืออาหารสด มิฉะนั้นของใส่บาตรอาจจะปนกันและเน่าเสียได้
๒. อาหารสำหรับตักบาตร
 - ถ้าเป็นอาหารแห้ง นิยมใช้ข้าวสุก, กีบข้าวบรรจุใส่ถุง มัดให้เรียบร้อย, ของหวานต่างๆ บรรจุใส่ถุง และผลไม้ชนิดต่างๆ
 - ถ้าเป็นอาหารแห้ง นิยมใช้ข้าวสารใส่ถุง, ผักกาดกระป๋อง, ผลไม้กระป๋อง, น้ำปลาขวดเล็ก, น้ำตาลทรายใส่ถุง, ปลากระป๋อง, อาหารสำเร็จรูปเป็นห่อ และผลไม้ชนิดต่างๆ
๓. ในการจัดพระออกมารับบิณฑบาต การแบ่งออกเป็นสายๆดูให้พอเหมาะกับผู้ร่วมทำบุญ
๔. การจัดเตรียมภาชนะถาดอาหารต้องมีความชัดเจนในการจัดเตรียมระหว่างวัดกับหน่วยงาน กรณีวัดเป็นผู้จัดเตรียม หน่วยงานควรเตรียมสำรองไว้เผื่อกรณีภาชนะไม่เพียงพอ แล้วจัดส่งให้ถึงวัด
๕. การตักบาตรด้วยอาหารแห้ง ได้ประโยชน์ในส่วนที่เก็บไว้ได้นาน แต่โอกาสที่พระจะต้องอาบัตินี้มากกว่า การตักบาตรด้วยอาหารสด

การดำเนินการหลังเสร็จสิ้นพิธี

๑. การจัดเก็บสถานที่ เมื่อดำเนินพิธีการเสร็จสิ้นผู้เข้าร่วมพิธีออกจากบริเวณพิธีเรียบร้อยแล้วให้ดำเนินการดังนี้

- ดับธูปและเทียน
- เก็บภาชนะที่ใช้รับรองพระสงฆ์
- เก็บอาสนสงฆ์
- เก็บชุดโต๊ะหมู่บูชา
- จัดเก็บโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่นๆ พร้อมทำความสะอาดให้เรียบร้อย

๒. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการ

เมื่อดำเนินพิธีการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการเสนออธิการบดี ภายใน ๑๕ วัน ในรูปแบบบันทึกข้อความ หรือรายงานสรุปเล่ม ทั้งนี้รูปแบบการจัดทำรายงานขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรม

๒๘ กรกฎาคม

วันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี

ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒๕ ๒๘ กรกฎาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๙

๒๕ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๙๙

เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ ๒๘ กรกฎาคมของทุกปี สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดกรอบแนวทางการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ โดยให้จัดพิธีหรือกิจกรรมการถวายพระพรชัยมงคล และถวายเป็นพระราชกุศลรวมทั้งกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์

๑. ดำเนินการประชุม เพื่อปรึกษาหารือ และพิจารณารายละเอียดของการจัดกิจกรรมให้ถูกต้องเหมาะสมและสมพระเกียรติ

๒. จัดทำบันทึกข้อความขออนุญาตจัดกิจกรรมและขออนุมัติใช้งบประมาณ

๓. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โดยแบ่งความรับผิดชอบในส่วนงานออกเป็นฝ่ายต่างๆ

๔. จัดทำบันทึกข้อความขอเชิญอธิการบดีมาเป็นประธานพิธี และขอเชิญเข้าร่วมพิธี

๕. การจัดเตรียมสถานที่ต่างๆ ก่อนวันที่ ๒๘ กรกฎาคม โดยดำเนินการตามระเบียบและช่วงเวลา ที่ราชการกำหนด

๕.๑ ติดต่อกับงานสิทธิประโยชน์ เพื่อขออนุญาตใช้สถานที่ห้องประชุมในการจัดกิจกรรม

๕.๒ ประดับพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย

๕.๓ การประดับธงชาติไทยและธงอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร.

๕.๔ การประดับผ้าระบายสีเหลืองร่วมกับผ้าระบายสีขาว โดยผู้กระบายให้ผ้าสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง

๖. จัดสถานที่ลงนามถวายพระพรชัยมงคล

๖.๑ พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใช้ตามรูปแบบที่ราชการกำหนด

๖.๒ ตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ ตัวสูงนั้น

๖.๓ ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แลวกลาง

๖.๔ ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

๖.๕ ตั้งธงชาติไว้ด้านขวาและธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ ข้างโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

๖.๖ ตกแต่งสถานที่ ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ประดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

๖.๗ จัดสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล พร้อมปากกาสีน้ำเงิน

๖.๘ จัดโต๊ะและเก้าอี้ลงนามถวายพระพรชัยมงคล

๖.๙ ดำเนินการตามระเบียบและช่วงเวลา ที่ราชการกำหนด

❖ การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ (กรณีในสถานการณ์ปกติ)

๑. พิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง

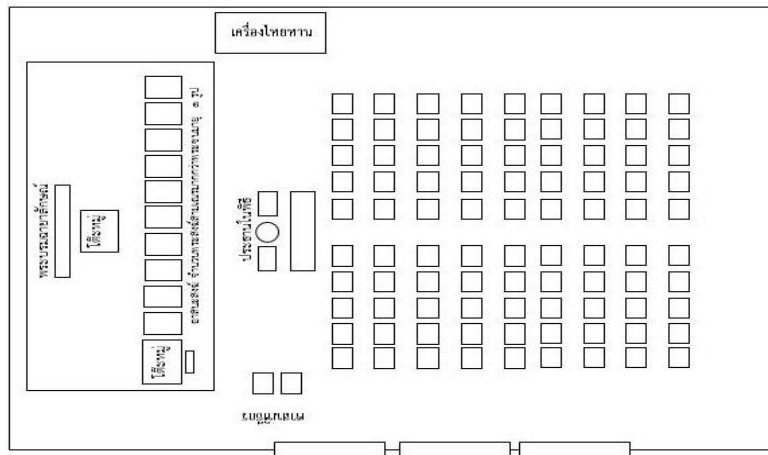
- จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดการประชุมร่วมกันวางแผนการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆ
- กำหนดวันจัดกิจกรรม กำหนดเวลาเช้าประมาณ ๐๗.๓๐ น. และจัดลำดับพิธีการ
- กำหนดสถานที่ห้องประชุม หรือห้องโถงที่มีความเหมาะสม สามารถรองรับคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่
- การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรมารับบิณฑบาต
- จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป
- จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- เชิญศาสนพิธีกร (มัคทายก)
- เชิญพิธีกร
- ติดต่อประสานงาน แจ้งรายละเอียดกับฝ่ายยานพาหนะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการ รับ-ส่งพระสงฆ์สามเณร
- จัดทำบันทึกข้อความเพื่อเรียนเชิญประธานในพิธี เพื่อเข้าร่วมงานพิธี
- จัดเตรียมภัตตาหารเช้าและน้ำดื่ม สำหรับการนิมนต์พระสงฆ์มาฉันเช้า

๒. การนิมนต์พระสงฆ์

- ทำการนิมนต์พระสงฆ์ที่วัดด้วยตนเองหรือทำหนังสือนิมนต์ (ติดต่อเจ้าอาวาส) โดยจะนิมนต์วัดที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม เนื่องจากมีพระสงฆ์และสามเณรเป็นจำนวนมาก เพียงพอต่อการรับบิณฑบาต
- แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดพิธี วัน เวลา สถานที่ จำนวนพระสงฆ์ การเลี้ยงภัตตาหารเช้า พระสงฆ์สามเณร และแจ้งเวลาการไปรับที่วัดให้ชัดเจน
- ติดต่อเชิญศาสนพิธีกร ถ้าหากยังไม่ได้ทำการติดต่อ ควรแจ้งพระสงฆ์ขณะติดต่อนิมนต์ ซึ่งพระสงฆ์จะเป็นผู้ติดต่อเชิญศาสนพิธีกรประจำวัดเดินทางไปพร้อมกัน

๓. การจัดสถานที่

- จัดสถานที่ภายในห้องประชุมหรือห้องโถง หรือจัดมณฑลพิธีภายนอกอาคาร
- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างระดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

- จัดโต๊ะหมู่สำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดวางไว้ด้านขวามือของพระพุทธรูป โดยตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสมระดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
- ตั้งพานรูปเขียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แลวกกลาง
- ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา
- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร ไว้ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์
- จัดเตรียมอาสน์สงฆ์ (ควรสูงกว่าเก้าอี้ที่นั่งของผู้ร่วมพิธี) ปูพื้นด้วยเสื่อหรือพรม จัดอาสนะที่นั่งสำหรับพระสงฆ์สามเณร ให้พอดีกับจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา โดยจัดเตรียมเบาะรองนั่งที่มีพนักพิง หรือปูผ้ารองนั่ง และจัดเตรียมแท่นตั้งตาลปัตรไว้ด้านขวามือของประธานสงฆ์ (รูปแรกรูปเดียว)
- จัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ตามความเหมาะสม ไว้หัวอาสน์สงฆ์ ด้านขวามือของพระสงฆ์ อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐาน ๑ องค์ ผินพระพักตร์ไปในทิศเดียวกันกับพระสงฆ์
- จัดโซฟาพร้อมโต๊ะสำหรับรับรองประธานพิธีและผู้บริหาร และจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับรับรองคณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ไว้ด้านหน้าเวที หรือด้านขวามือของเวที โดยหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์ นักศึกษาที่ร่วมพิธี นั่งด้านหน้าเวทีและหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์
- จัดสถานที่สำหรับพระสงฆ์สามเณรฉันภัตตาหารเช้า ตามจำนวนที่นิมนต์มา

๔. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

การจัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธี ซึ่งผู้ดำเนินงานต้องจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน ดังนี้

- โต๊ะหมู่บูชา พร้อมแท่นกราบ ๑ ชุด
- พระพุทธรูป ๑ องค์
- แจกันดอกไม้สด ๑ คู่ หรือตามความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดโต๊ะหมู่
- เชิงเทียนพร้อมเทียนขี้ผึ้ง ๑ คู่
- กระถางธูป พร้อมปักธูป จำนวน ๓ ดอก
- เทียนชนวน ๑ เล่ม พร้อมด้ามจับ
- อาสน์สงฆ์ พร้อมผ้าปูรองนั่ง ตามจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา
- ตาลปัตร ๑ ด้าม สำหรับพระสงฆ์ประธานรูปแรกเพียงรูปเดียว
- พานขอศีล คือพานข้าวตอกดอกไม้ เพื่อใช้พระเคนสมาทานศีล รับเอาศีลมาปฏิบัติประกอบด้วย พานใส่ข้าวตอก ดอกไม้ ธูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม
- พานสำหรับพระเคนจุดปัจจัย จำนวน ๒ พาน คือพานพระเคนพระพุทธรูป และพานพระเคนประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว
- จุดปัจจัยเครื่องไทยธรรมพร้อมกรวยดอกไม้ จำนวน ๓ ชุด คือสำหรับถวายพระพุทธรูป ถวายประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว และปัจจัยตอบแทนศาสนพิธีกร ๑ คน
- ชุดสำหรับกรวดน้ำ สำหรับประธานพิธี และผู้ร่วมพิธีจำนวนตามความเหมาะสม
- เครื่องรับรองพระสงฆ์ เช่น น้ำดื่ม น้ำชา กระดาษทิชชู และกระโถน

๕. ลำดับขั้นตอนในการประกอบพิธี

- พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เวลา ๐๖.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เมื่อพระสงฆ์และสามเณรฉันพร้อมแล้วจึงพระเคนภัตตาหาร

- นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เวลา ๐๗.๓๐ น. เชิญพระสงฆ์และสามเณรเข้ายังอาสน์สงฆ์ที่จัดเตรียมไว้ นำน้ำดื่ม น้ำชามาพระเคนแด่พระสงฆ์สามเณร

- ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร และนักศึกษาพร้อมกัน ณ บริเวณพิธี พิธีกรกล่าวต้อนรับ และชี้แจงรายละเอียด กำหนดการและขั้นตอนของพิธีการ เมื่อพร้อมแล้วประธานในพิธีจุดธูปเทียน เพื่อบูชาพระรัตนตรัย และนำพานขอศีลไปพระเคนกับพระสงฆ์รูปแรก (เริ่มจุดเทียนเล่มแรกด้านขวามือของพระพุทธรูป ต่อมาเล่มซ้ายและจุดธูป)

กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนพิธีกร ผู้นำกล่าว)

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิปูชยามิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิปูชยามิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อภิปูชยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะวา พุทธัง ะกะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ะกะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

อาราธนาศีล ๕ (ศาสนพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มหายังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ทุติยัมปิ มหายังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ
ตะติยัมปิ มหายังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระณณะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

กล่าวพระไตรสรณาคมน์ (ขอถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์กล่าวนำ
ฆราวาสว่าตาม)

พุทัง สระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทัง สระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทัง สระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สระณัง คัจฉามิ

(พระสงฆ์กล่าว) ติสระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง (ฆราวาสรับว่า) อามะ ภันเต

สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ ฆราวาสว่าตาม)

ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

กาเมสุมิฉาจารา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

สุราเมรัยเมษัชชปะมาทัฏฐานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ

(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปัญจสิกขา ปทานิ ศีเลนะสุขคตังยันติ (ฆราวาสรับว่า) สาธุ

(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะโกคะสัมปะทา (ฆราวาสรับว่า) สาธุ

(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา ศีลัง วิโสทะเย (ฆราวาสรับว่า) สาธุ

- เจ้าหน้าที่ตั้งจุดปัจจัยไทยธรรม เบื้องหน้าพระพุทธรูป และพระสงฆ์

- ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม (ประธานพิธีผู้กล่าวคำถวาย)

อิมานิ มหายัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต
ภิกขุสังโฆ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตอาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้
แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ภัตตอาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อ
ประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ

- ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม ประธานพิธี ผู้บริหาร ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรมแต่
พระสงฆ์

- พระสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา

- เจ้าหน้าที่เชิญภาชนะสำหรับกรวดน้ำให้กับประธานพิธีหรือเจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน
- ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษากรวดน้ำ และรับพร
- ทุกท่านตั้งแถวเตรียมใส่บาตรตามจุดที่กำหนดไว้
- ศาสนพิธีกรนิมนต์พระสงฆ์รับบิณฑบาต
- เสร็จพิธี

❖ พิธีถวายพานพุ่มเครื่องราชสักการะ

๑. การจัดเตรียมการ

- จัดการประชุมเตรียมงาน ติดต่อบริษัทจัดงานกับทุกฝ่าย ร่วมกันวางแผนขั้นตอนต่างๆไว้ก่อนล่วงหน้าโดยกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม

- จัดทำบันทึกรายชื่อความเชิดชูเกียรติเป็นประธานพิธี เชิญคณบดี/ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ท่าน เชิญพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน และเชิญพิธีกร

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีและเครื่องใช้ในพิธี

- พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ขาหยั่งสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ในกรณีไม่สามารถประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์บนโต๊ะหมู่ได้)
- ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
- โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
- พานกรวยดอกไม้ธูปเทียนแพ
- พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
- แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
- โต๊ะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน คลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- ผ้าพาดบ่า พร้อมพานรอง
- โซฟาผู้บริหาร และเก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี
- ไฟล์เพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงสดุดีจอมราชา

๓. การจัดเตรียมสถานที่

- จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง
- ประดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
- ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวก และเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลาง

สูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โตะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโตะหมู่ตัวสูงนั้น

- ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโตะหมู่ตัวกลาง แลวกกลาง
- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร. ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ ข้างโตะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์
- จัดโตะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงินไว้บริเวณเบื้องหน้าโตะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ กลุ่มผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- จัดโตะเพื่อรองรับพานพุ่มทั้งหมด ด้านข้างซ้ายและขวาของโตะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ และกลุ่มผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- จัดเก้าอี้สำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา และเตรียมเครื่องขยายเสียง พร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

พระบรมฉายาลักษณ์																																																																																																						
โตะวางพานพุ่มทอง	โตะหมู่	โตะวางพานพุ่มเงิน																																																																																																				
ธงชาติ	ธงพระปรมาภิไธย ว.ป.ร.																																																																																																					
โตะสำหรับวางพานพุ่มทอง - พุ่มเงิน																																																																																																						
พิธีกร																																																																																																						
ประธานในพิธี																																																																																																						
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>																																																																																																						

๔. การถวายเครื่องราชสักการะ (พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน)

การวางพานพุ่มทอง พุ่มเงิน และเปิดกรวยกระทงดอกไม้ เพื่อถวายราชสักการะตามธรรมเนียมให้ถือปฏิบัติดังนี้

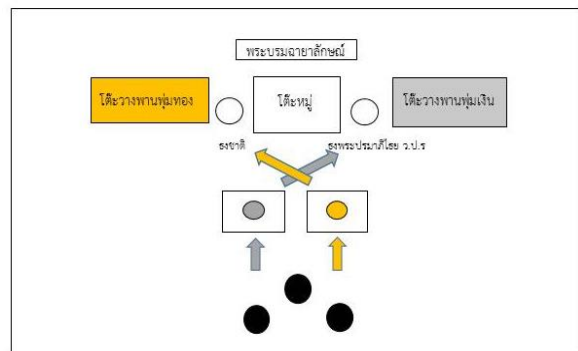
- การตั้งบูชา หมายถึง ตั้งพุ่มทอง พุ่มเงินประกอบอยู่ที่โตะหมู่บูชาไว้เรียบร้อยแล้ว โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เมื่อประธานเดินทางถึง จึงเริ่มประกอบพิธี โดยเปิดกรวยกระทงดอกไม้บนรูปเทียนแพ ถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ แล้วจึงประกอบพิธีอื่นๆ ตามลำดับ ซึ่งจะวางพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ สำหรับกรณีพานพุ่มที่มีพู่ ให้หันด้านที่เป็นพู่ออกมาทางด้านนอก (โดยให้พู่อยู่ทางด้านผู้วางหรือผู้ตั้ง)

- วางสักการะ หมายถึง การจัดเจ้าหน้าที่ถือพุ่มทอง พุ่มเงินเตรียมพร้อมไว้ เมื่อประธานเดินทางถึง ให้เจ้าหน้าที่เชิญพุ่มทอง พุ่มเงินให้ประธานประกอบพิธีวางสักการะ เปิดกรวยกระทงดอกไม้บนรูปเทียนแพ ถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ และประกอบพิธีอื่นๆ ตามลำดับ ซึ่งจะวางพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ สำหรับกรณีพานพุ่มที่มีพู่ ให้หันด้านที่เป็นพู่ออกมาทางด้านนอก (โดยให้พู่อยู่ทางด้านผู้วางหรือผู้ตั้ง)

๕. ลำดับขั้นตอนในพิธีถวายเครื่องราชสักการะ (พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน)

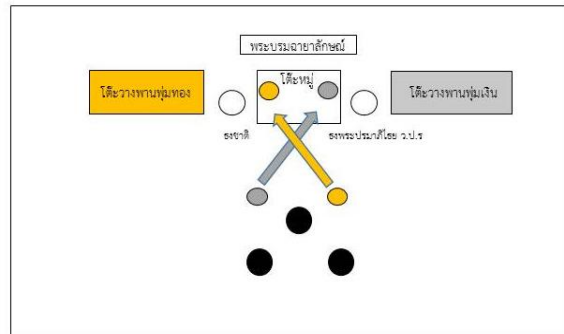
ลำดับขั้นตอนในพิธีถวายเครื่องราชสักการะ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีดังนี้

- ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี
- ก่อนเข้าสู่พิธีการ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการสาธิต ปฏิบัติลำดับขั้นตอนการถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน ที่ถูกต้องเป็นต้นแบบ
- เริ่มพิธีการ พิธีกรเรียนเชิญคณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน ทำการถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงินเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์บนเวที พร้อมตัวแทนนักศึกษาเชิญพานพุ่ม ๒ ทาน (ผู้ชายเชิญพานพุ่มทองอยู่ด้านขวามือ ผู้หญิงเชิญพานพุ่มเงินอยู่ด้านซ้ายมือของคณบดี หันพุ่มออกไปด้านหน้า) ขึ้นบนเวทีตามลำดับ
- คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน พร้อมตัวแทนนักศึกษาเข้าประจำจุดที่กำหนด ถวายความเคารพพร้อมกันเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ชายใช้การโค้งคำนับ และผู้หญิงใช้การถอนสายบัว กรณีเป็นการเชิญพานพุ่ม ถือพานพุ่มไว้ตรงหน้า เท้าขวาเป็นหลัก วาดเท้าซ้าย ชักมาด้านหลังแล้วย่อลงพองาม
- กรณีมือเปล่า ให้หงายมือซ้ายรอง มือขวาวางทับ วางบนหน้าขาขวาแล้วย่อลงพองาม
- คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน หันขวาไปรับพานพุ่มทองก่อน แล้ววางโต๊ะทางด้านขวาของผู้วาง (ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์) และหันซ้ายไปรับพานพุ่มเงิน วางโต๊ะทางด้านซ้ายของผู้วาง (ด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์) โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มกลับออกมา แล้วถอยกลับไปยืนจุดเดิม และถวายความเคารพพร้อมกันอีกครั้ง ทั้งหมดขวาหันแล้วเดินลงเวที กลับไปประจำที่นั่งเดิม หลังจากคณะแรกเสร็จพิธี เจ้าหน้าที่จะทำการเคลื่อนย้ายพุ่มทอง – พุ่มเงิน ไปวางไว้บนโต๊ะรับรอง โดยการสลับพานพุ่มทองไปวางไว้ที่โต๊ะด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์ และนำพานพุ่มเงินไปวางไว้ที่โต๊ะด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์

- พิธีกรเรียนเชิญประธานในพิธีขึ้นบนเวที พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ทาน เชิญพานพุ่มทอง – พุ่มเงินตามด้านหลังประธาน (ผู้ชายเชิญพานพุ่มทองอยู่ด้านขวามือ ผู้หญิงเชิญพานพุ่มเงินอยู่ด้านซ้ายมือของประธาน หันพุ่มออกไปด้านหน้า) และเข้าประจำจุดที่กำหนด ถวายความเคารพเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ผู้ชายใช้การโค้งคำนับ
- ผู้หญิงใช้การถอนสายบัว กรณีเป็นการเชิญพานพุ่ม ถือพานพุ่มไว้ตรงหน้า เท้าขวาเป็นหลัก วาดเท้าซ้าย ชักมาด้านหลังแล้วย่อลงพองาม

- กรณีมือเปล่า ให้หามือซ้ายรอง มือขวาวางทับ วางบนหน้าขาขวาแล้วย่อลงพองาม

- ประธานในพิธีถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง – พุ่มเงินบนโต๊ะหมู่ประดิษฐาน พระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันขวาไปรับพานพุ่มทองก่อน แล้วสลับวางบนโต๊ะหมู่ทางด้านซ้ายของผู้วาง (ด้านขวาของพระบรมฉายาลักษณ์) และหันซ้ายไปรับพานพุ่มเงิน สลับวางบนโต๊ะหมู่ทางด้านขวาของผู้วาง (ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์) โดยหันพู่ด้านหน้าพานพุ่มกลับออกมา
- ประธานในพิธีเปิดกรวยกระทงดอกไม้
- ประธานในพิธีถอยกลับไปยืนจุดเดิม ประธานในพิธีและผู้เชิญพานพุ่มถวายความเคารพเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมกัน

ข้อสังเกต

การวางพานพุ่มทองไว้ด้านขวา และพุ่มเงินไว้ด้านซ้ายของพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ ถือเป็นการปฏิบัติตามคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่ให้สิ่งที่ดีควรเคารพบูชาอยู่ด้านขวามือ เช่น การเดินเวียนประทักษิณ ๓ รอบโบสถ์ ก็เพื่อให้พระประธานในอุโบสถอยู่ขวามือ และการจัดโต๊ะหมู่บูชาให้อยู่ทางด้านขวามือของพระสงฆ์ เป็นต้น

ข้อควรระวัง

พานพุ่มทอง – พานพุ่มเงิน ที่ใช้ตั้งประกอบเป็นเครื่องสักการะ หรือวางในการประกอบพิธีถวายราชสักการะ ไม่ควรใช้พานพุ่มที่มีการประดับยอดฉัตร ๙ ชั้น ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉัตร ๙ ชั้น เป็นสัญลักษณ์หรือเครื่องอิสริยยศของสถาบันพระมหากษัตริย์

❖ พิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

๑. พิธีกรเชิญประธานพิธีกล่าวคำอาศิรวาท
๒. ประธานพิธีออกมายืนหน้าแถว ประจำจุดที่กำหนดไว้
๓. เจ้าหน้าที่เชิญคำกล่าวอาศิรวาท ให้กับประธานพิธี
๔. ประธานพิธีกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และกล่าวนำถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๕. ประธานพิธีนำร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงสดุดีจอมราชา

- ตัวอย่าง -

คำกราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในพิธีถวายเครื่องราชสักการะและจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช
ข้าพระพุทธเจ้า (ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง) พร้อมด้วย.....ที่มาชุมนุมพร้อมเพรียงกันอยู่ ณ
ที่นี้ ต่างมีความปลื้มปิติโสมนัสเป็นล้นพ้นที่ได้มาร่วมกันแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
อันหาที่สุดมิได้ ในวันนี้

นับแต่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์แห่งพระมหาจักรี
บรมราชวงศ์ ปวงข้าพระพุทธเจ้าต่างประจักษ์ซึ่งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ
เพื่อปัดเป่าทุกข์ร้อนแก่พสกนิกรใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร ทรงตั้งพระราชปณิธานโดยมั่นที่จะสร้างความกินดีอยู่
ดีและความสุขสวัสดิ์แก่อำณาประชาราษฎร์ ตลอดจนการสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติ

ด้วยน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้พระราชทานความ
ช่วยเหลือแก่พสกนิกรผู้ทุกข์ยากเดือดร้อน ยามบ้านเมืองประสบปัญหาโศกภัยใดๆ ทรงห่วงใย ทรงติดตามข้อมูล
ข่าวสาร และพระราชทานความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาอย่างทันสถานการณ์ ทั้งได้มีพระราชดำริเป็นแนวทางให้
รัฐบาลและพสกนิกรทุกหมู่เหล่าได้น้อมนำไปปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ
ดีเพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ที่ทุกภาคส่วนได้ร่วมใจกันน้อมนำมาจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ รวมกว่า
46,000 (สี่หมื่นหกพัน) กิจกรรม เพื่อสนองพระราชปณิธานของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ในการสร้างความสมัคร
สมานสามัคคีแก่คนในชาติ และก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอัน
เกล้าล้นกระหม่อมอันหาที่สุดมิได้

ในสุภาวระ (สุบ-พะ-วา-ระ) มหามงคลสมัย วันเฉลิมพระชนมพรรษาแห่งใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท
ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานนำพสกนิกรทุกหมู่เหล่า ใน.....ร่วมตั้งจิตภาวนาถวายพระพรชัยมงคล
โดยพร้อมเพรียงกัน ดังนี้

“ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคล ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย
พลาณภาพแห่งองค์พระสยามเทวาธิราช และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล อีกทั้งพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์
สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า โปรดอภิบาลรักษาให้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระเจริญพร้อมด้วยจุ
รพิธพรชัย (จะ-ตุ-ระ-พิ-ด-ทะ-พอน-ชัย) ทรงพระเกษมสำราญ พระบรมเดชานุภาพและพระบารมีแผ่ไพศาล มีพระ
ราชประสงค์จำนงสิ่งใด ขอจงสฤษดิ์ (สะ-หริด) ดังพระราชหฤทัยปรารถนา สถิตเป็นมิ่งขวัญปกเกล้าปวง
ข้าพระพุทธเจ้า ตราบจิรัฐติกาลเทอญ” (จิ-รัต-ถิ-ติ-กาน)

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

.....

หมายเหตุ : คำกราบบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคลฯ จังหวัดสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

คำถวายสัตย์ปฏิญาณ เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน

ข้าพระพุทธเจ้า.....ขอถวายสัตย์ปฏิญาณว่า จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดี (เจ้าหน้าที่/นักศึกษา) มีความซื่อสัตย์สุจริต เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท มุ่งมั่น แน่วแน่แก้ไขปัญหาของ ประเทศชาติ และของประชาชน สร้างสรรค์คุณประโยชน์แก่แผ่นดิน และดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นในหลักธรรม คำสอนแห่งศาสนา และตามแนวทางในพระบรมราโชวาทตลอดไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

❖ พิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล

๑. การจัดเตรียมสถานที่

- จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ระดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
- ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลาง สูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
- ตั้งพานธูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แลวกกลาง
- ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์
- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์
- จัดโต๊ะพร้อมเก้าอี้สำหรับลงนามถวายพระพรตั้งไว้ด้านขวาหรือด้านหน้าของโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อลงนามถวายพระพร
- จัดสมุดพร้อมปากกาสีน้ำเงินวางไว้บนโต๊ะ และควรมีเจ้าหน้าที่รับรองกำกับสมุดลงนามไว้ด้วย
- กำหนดเวลาลงนามถวายพระพรชัยมงคล ทางราชการสำนักพระราชวังกำหนดไว้ในหมายกำหนดการ เริ่มแต่เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว พ้อคำ ประชาชน แต่งสากลนิยม หรือชุดสุภาพ ส่วนท้องถิ่นควรปฏิบัติตามกำหนดการสำนักพระราชวัง โดยอนุโลม

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธีและเครื่องใช้ในพิธี

- พระบรมฉายาลักษณ์
 - ขาหยั่งสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ (ในกรณีไม่สามารถประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์โบ๊ะห่มได้)
 - ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
 - โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
 - พานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ
 - พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
 - แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
 - สมุดลงนาม พร้อมปากกาสีน้ำเงิน
 - โต๊ะและเก้าอี้ คลุมด้วยผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- สำหรับลงนามถวายพระพร เก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี

๓. ลำดับขั้นตอนในพิธี

- เมื่อถึงเวลาตามกำหนดการ จัดเจ้าหน้าที่รับรองกำกับสมุดลงนามประจำที่โต๊ะลงนามถวายพระพรชัยมงคล
- พิธีกรเชิญผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาลงนามถวายพระพรชัยมงคล
- ผู้มาลงนามถวายพระพรชัยมงคลยืนตรง หันหน้าเข้าหาพระบรมฉายาลักษณ์ แสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์
- ลงนามในสมุดที่จัดไว้เรียบร้อยแล้ว แสดงความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์
- เสริ้จพิธี

๔. การจัดทำสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล

- หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร ให้ใช้สีขาวนวล สีเหลือง หรือสีทอง
- หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร พิมพ์ข้อความว่า “สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล”
- หน้าแรกของสมุดลงนามถวายพระพร (ถัดจากปก) พิมพ์ถ้อยคำว่า :
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน
ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (พิมพ์ไว้ที่บนหัวกระดาษ) แล้วต่อด้วย
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____
สำหรับหน้าถัดไป ไม่ต้องมีถ้อยคำ “เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา.....” โดยให้
ขึ้นต้นด้วยคำว่า
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____

ตัวอย่างสมุดลงนาม

(หน้าปก) สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
(ปรกรอง) กระดาษเปล่าไม่มีข้อความ
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____
ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____ ข้าพระพุทธเจ้า _____

หมายเหตุ

- กำหนดการและสถานที่ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
- เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วให้เก็บรักษาสมุดลงนามไว้ที่หน่วยงาน

ตัวอย่างกำหนดการ

พิธีทำบุญตักบาตร พิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และกิจกรรมจิตอาสา

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ณ

พิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง

เวลา ๐๖.๓๐ น.

- พระภิกษุสงฆ์สามเณร รูป ฉันทตาทหารเช้า

เวลา ๐๗.๓๐ น.

- คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พร้อมกัน ณ บริเวณพิธี

- ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

- พิธีกรกล่าวคำอาราธนาศีล

- ประธานในพิธีถวายปัจจัยไทยธรรมแด่ประธานสงฆ์

- ประธานสงฆ์ กล่าวสัมโมทนียกถา

- คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากรและนักศึกษา รับพรจากพระสงฆ์

- นิมนต์พระภิกษุสงฆ์สามเณร รูป รับบิณฑบาต

พิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

เวลา ๐๘.๓๐ น.

- เริ่มพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราช

- คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์/สำนัก และสถาบัน พร้อมตัวแทนนักศึกษา หน่วยงานละ ๒ ท่าน วางพานพุ่มทอง-พุ่มเงิน บนเวที

- พิธีกรเชิญประธานในพิธีขึ้นบนเวที พร้อมผู้แทนนักศึกษา ๒ ท่าน ถือนพานพุ่มตามประธานขึ้นบนเวที

- ประธานในพิธีถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ ถวายเครื่องราชสักการะ พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน พร้อมเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพ

- ประธานในพิธีกล่าวคำถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ กล่าวคำถวายพระพรชัยมงคล และคำถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน

- บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงสดุดีจอมราชา

- ประธานในพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล

- ผู้ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลตามลำดับ

กิจกรรมจิตอาสา

เวลา ๑๐.๐๐ น.

- ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ร่วมกิจกรรมจิตอาสา

หมายเหตุ :

๑. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

❖ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ในโครงการจิตอาสา

การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดอาคารสถานที่ การบริจาคโลหิต การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

❖ การสรุปผลการจัดกิจกรรม

๑. รายละเอียดการจัดกิจกรรม
๒. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๓. งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
๔. ภาพการดำเนินกิจกรรม ทุกกิจกรรม
๕. รายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑๒ สิงหาคม

วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

๒๒ ๑๒ สิงหาคม วันเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๙

๒๒ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๙๙

เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี ได้กำหนดกรอบแนวทางการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ โดยให้จัดพิธีหรือกิจกรรมการถวายพระพรชัยมงคล และถวายเป็นพระราชกุศลรวมทั้งกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์

๑. ประดับพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง บริเวณด้านหน้ามหาวิทยาลัย

๒. การประดับธงชาติไทยและธงอักษรพระปรมาภิไธยตามอาคารสถานที่ตามความเหมาะสม

๓. การประดับผ้าระบายสีฟ้าร่วมกับผ้าระบายสีขาวตามอาคารสถานที่ตามความเหมาะสม

๔. จัดสถานที่ลงนามถวายพระพรชัยมงคล บริเวณภายในอาคารสำนักงานตามความเหมาะสม

- พระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ใช้ตามรูปแบบที่ราชการกำหนด

- ตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น

- ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แฉกกลาง

- ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพู่ด้านหน้าพานพุ่มออกมา

- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ ข้างโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

- ตกแต่งสถานที่ ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างประดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

- จัดสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล พร้อมปากกาสีน้ำเงิน

- จัดโต๊ะและเก้าอี้ลงนามถวายพระพรชัยมงคลสำหรับบุคลากรในสังกัดและผู้มาติดต่อราชการได้ร่วมลงนามถวายพระพรชัยมงคล

- ดำเนินการตามระเบียบและช่วงเวลาที่ราชการกำหนด

❖ การดำเนินกิจกรรมพิธีทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล

๑. การจัดเตรียมการ

- การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรมารับบิณฑบาต
- จัดเตรียมโตะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป
- จัดเตรียมโตะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

- เชิญศาสนพิธีกร (มคทายก) และเชิญพิธีกร
- ติดต่อประสานงาน แจ้งรายละเอียดกับฝ่ายยานพาหนะ เพื่อรับ – ส่ง พระสงฆ์สามเณร
- จัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน
- จัดทำบันทึกข้อความเรียนเชิญเพื่อเข้าร่วมงานพิธี
- จัดเตรียมภัตตาหารเช้าและน้ำดื่ม สำหรับการนิมนต์พระสงฆ์มาฉันเช้า

๒. การจัดสถานที่

- จัดสถานที่ภายในห้องประชุมหรือห้องโถง หรือจัดมณฑลพิธีภายนอกอาคาร บริเวณพิธีต้องสะอาดเรียบร้อย

- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีฟ้าอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ประดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

- จัดโตะหมู่สำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง จัดวางไว้ด้านขวามือของพระพุทธรูป โดยตั้งโตะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโตะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โตะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโตะหมู่ตัวสูงนั้น

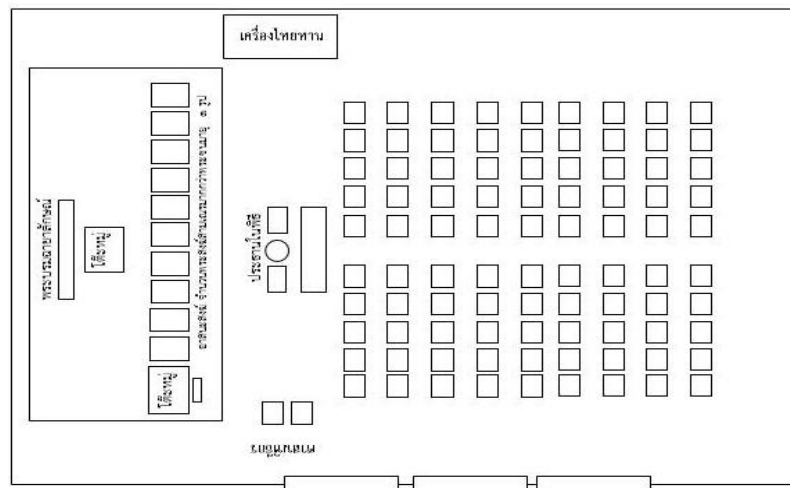
- ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโตะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง

- ตั้งพานพุ่มทองบนโตะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโตะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. ไว้ด้านซ้ายของโตะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

- จัดเตรียมอาสน์สงฆ์ เป็นแท่นยกสูงขึ้นมาจากพื้นหรือใช้พื้นที่บนเวที (ควรสูงกว่าเก้าอี้ที่นั่งของผู้ร่วมพิธี) ปูพื้นด้วยเสื่อหรือพรม จัดอาสนะที่นั่งสำหรับพระสงฆ์สามเณร ให้พอดีกับจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา โดยจัดเตรียมเบาะรองนั่งที่มีพนักพิง หรือปูผ้ารองนั่ง และจัดเตรียมแท่นตั้งตาลปัตรไว้ด้านขวามือของประธานสงฆ์ (รูปแรกรูปเดียว)
- จัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ตามความเหมาะสม ไว้หัวอาสน์สงฆ์ด้านขวามือของพระสงฆ์ อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐาน ๑ องค์ ผินพระพักตร์ไปในทิศเดียวกันกับพระสงฆ์
- จัดที่นั่งรับรองพร้อมโต๊ะสำหรับรับรองประธานพิธีและผู้บริหาร และจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับรับรองคณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ไว้ด้านหน้าเวที หรือด้านขวามือของเวที โดยหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์
- นักศึกษาที่ร่วมพิธี นั่งด้านหน้าเวทีและหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์
- จัดเครื่องใช้ในการประกอบพิธี
- เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ
- จัดสถานที่สำหรับพระสงฆ์สามเณรฉันภัตตาหารเช้า ตามจำนวนที่นิมนต์มา

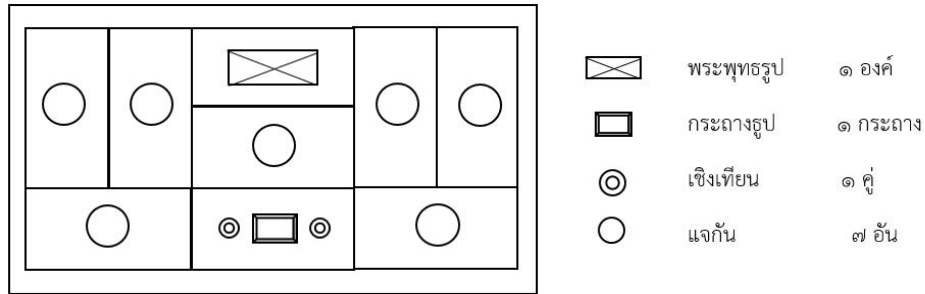

๓. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

การจัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธี ซึ่งผู้ดำเนินงานต้องจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน ดังนี้

- โต๊ะหมู่บูชา พร้อมแท่นกราบ ๑ ชุด
- พระพุทธรูป ๑ องค์
- แจกันดอกไม้สด ๑ คู่ หรือตามความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดโต๊ะหมู่
- เชิงเทียนพร้อมเทียนขี้ผึ้ง ๑ คู่
- กระถางธูป พร้อมปักธูป จำนวน ๓ ดอก
- เทียนชนวน ๑ เล่ม พร้อมด้ามจับ
- อาสน์สงฆ์ พร้อมผ้าปูรองนั่ง ตามจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา
- ตาลปัตร ๑ ด้าม สำหรับพระสงฆ์ประธานรูปแรกเพียงรูปเดียว
- พานขอศีล คือพานข้าวตอกดอกไม้ เพื่อใช้พระเคนสมาทานศีล รับเอาศีลมาปฏิบัติ ประกอบด้วย พานใส่ข้าวตอก ดอกไม้ รูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม

- พานสำหรับประเคนจุฬัจจัย จำนวน ๒ พาน คือพานประเคนพระพุทธรูป และพานประเคนประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว
- จตุปัจจัยเครื่องไทยธรรมพร้อมกรวยดอกไม้ จำนวน ๓ ชุด คือสำหรับถวายพระพุทธรูป ถวายประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว และปัจจัยตอบแทนศาสนพิธีกร ๑ คน
- ชุดสำหรับกรวดน้ำ สำหรับประธานพิธี และผู้ร่วมพิธีจำนวนตามความเหมาะสม
- เครื่องรับรองพระสงฆ์ เช่น น้ำดื่ม น้ำชา กระดาษทิชชู และกระโถน

ตัวอย่างการจัดโต๊ะหมู่บูชา

- ร่างกำหนดการ -

**พิธีทำบุญตักบาตรถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๖.....**

- เวลา น. - พระสงฆ์และสามเณร จำนวน รูป เดินทางถึงบริเวณพิธี
- เวลา น. - ผู้ร่วมพิธีเดินทางถึงบริเวณพิธี
- เวลา น. - ประธานในพิธีเดินทางถึงบริเวณพิธี
- พระสงฆ์ในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ จำนวน รูป ขึ้นนั่งอาสน์สงฆ์
 - ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
 - ประธานในพิธีเปิดกรวยกระทงดอกไม้ธูปเทียนแพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - เจ้าหน้าที่อาราธนาศีล
 - พระสงฆ์ให้ศีล
 - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติพิธีสงฆ์อาราธนาพระปริตร
 - พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์
 - ประธานในพิธีถวายผ้าไตรและเครื่องไทยธรรม
 - พระสงฆ์อนุโมทนา
 - ถวายอดิเรก
 - ประธานในพิธีกราบมัสการพระรัตนตรัยหน้าโต๊ะหมู่บูชา
 - ประธานในพิธีถวายความเคารพหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - ประธานในพิธีและผู้ร่วมพิธีเข้าประจำโต๊ะตักบาตรร่วมพิธีทำบุญตักบาตร
 - พระสงฆ์ จำนวน รูป เสด็จรับบิณฑบาต
 - เสร็จพิธี

❖ พิธีถวายเครื่องราชสักการะและพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล

๑. การจัดเตรียมการ

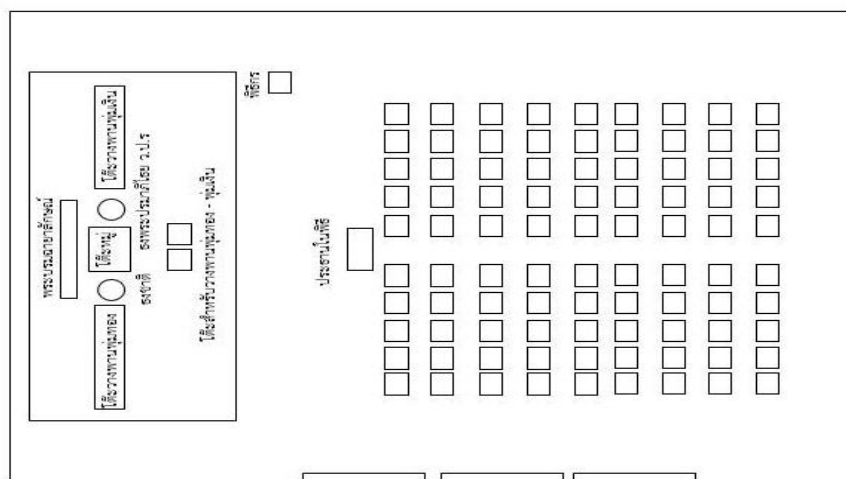
- เชิญประธานในพิธี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักและสถาบัน พร้อมตัวแทนนักศึกษา ๒ ท่าน เชิญ พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

- พระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
- ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
- โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
- พานกรวยดอกไม้ธูปเทียนแพ
- พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
- แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
- โต๊ะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงิน คลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- แผ่นคำกล่าว พร้อมพานรอง
- ที่นั่งรับรองผู้บริหาร และเก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี
- ไฟล์เพลงสรรเสริญพระบารมี

๓. การจัดเตรียมสถานที่

- จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีฟ้าอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ประดับ ธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
- ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวก และเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลาง สูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
- ตั้งพานธูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แฉกกลาง
- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ ข้างโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

- จัดโต๊ะสำหรับวางพานพุ่มทอง – พุ่มเงินไว้บริเวณเบื้องหน้าโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ คลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม
- จัดโต๊ะเพื่อรองรับพานพุ่มทั้งหมด ด้านข้างซ้ายและขวาของโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ และคลุมผ้าให้เรียบร้อยสวยงาม และจัดเก้าอี้ที่นั่งสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา
- เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

- ร่างกำหนดการ -

**พิธีถวายเครื่องราชสักการะและพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐.....**

- เวลา น. - ผู้ร่วมพิธีเดินทางถึงบริเวณพิธีที่กำหนด
- เวลา น. - ผู้บริหาร คณบดี ผู้อำนวยการสำนักและสถาบัน ถวายพานพุ่มทอง-พุ่มเงินตามลำดับ แล้วยืนบนเวทีตามจุดที่กำหนด
- เวลา น. - ประธานในพิธี เดินทางถึงบริเวณพิธี และเข้าประจำที่นั่ง
- พิธีกรเรียนเชิญประธานในพิธี ขึ้นบนเวที และเข้าประจำจุดยืนที่กำหนด
 - ประธานในพิธี ถวายคำนับหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - ประธานในพิธี ถวายเครื่องราชสักการะพานพุ่มทอง - พุ่มเงิน เปิดกรวยกระทงดอกไม้ ถวายคำนับพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - จุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล กล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติและกล่าวนำถวายพระพรชัยมงคลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี
 - ประธานในพิธี และผู้ร่วมพิธีและรับมอบโคมเทียน และจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล
 - ประธานในพิธี นำร้องเพลง.....
(ผู้เข้าร่วมพิธีร่วมร้องเพลงโดยพร้อมเพรียงกัน)
 - ประธานในพิธี กล่าวนำ “ทรงพระเจริญ” ๓ ครั้ง
 - เสร็จพิธี

- หมายเหตุ**
๑. บทเพลงอยู่ระหว่างการดำเนินการของกระทรวงวัฒนธรรม และจะแจ้งให้ทราบต่อไป
 ๒. สถานที่การจัดพิธี สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่
 ๓. กำหนดการจัดพิธี สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

- ตัวอย่าง -

คำกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๖.....

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า(ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง) พร้อมด้วย..... ที่มาชุมนุม
พร้อมเพรียงกัน ณ มณฑลพิธีแห่งนี้ ล้วนมีความปลาบปลื้มปิติโสมนัสเป็นล้นพ้น ในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระ
ชนมพรรษาในใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ที่ได้เวียนมาบรรจบในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๖..... ปวงข้าพระพุทธเจ้า
ทั้งหลายต่างชื่นชมในพระบุญญาบารมี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าปกกระหม่อม ที่ทรงมีต่อปวง
พสกนิกรตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทได้อุทิศพระวรกาย พระปัญญา และพระราช
ทรัพย์ ปฏิบัติบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานับการ เพื่ออำนวยการประโยชน์แก่อาณาประชาราษฎร์โดยได้
พระราชทานความช่วยเหลือพสกนิกรผู้ยากไร้ ให้สามารถพึ่งพาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงยั่งยืน และ
ทรงปฏิบัติบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ด้วยพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระเมตตา เป็นที่ประจักษ์ประทับ
อยู่ในใจของ พสกนิกรและก่อให้เกิดความสงบร่มเย็น ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติและ
ประชาชนตลอดมา

ในโอกาสอันเป็นมิ่งมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๖..... นี้
ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชนุญาตนำพสกนิกรทั้งหลายที่อยู่ในบริเวณมณฑลพิธีแห่งนี้ ถวายพระพร
ชัยมงคล ดังต่อไปนี้

“ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานพระราชนุญาต ประกาศสมานฉันท์พร้อมเพรียงกันเพื่อ
เฉลิมพระเกียรติ และถวายพระพรชัยมงคลด้วยความจงรักภักดี ขออำนาจแห่งคุณพระศรี-รัตนตรัย พระบารมี
แห่งพระสยามเทวาธิราช ตลอดจนพระบรมเดชานุภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ ได้
โปรดดลบันดาลอภิบาลและประทานพร ให้ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงพระเกษมสำราญ พระราชหฤทัยชื่นบาน
มีพระชนมายุยืนนาน พระเกียรติคุณขจรขยายแผ่ไพศาลสถิตเป็นมิ่งขวัญแก่พสกนิกรชาวไทย ตลอดจิจริฎีกาล
(จิ-รัต-ธิ-ติ-กาน) เทอญ”

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

.....

หมายเหตุ : คำกล่าวอาศิรวาทถวายสดุดีฯ สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

❖ พิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลพระพรชัยมงคล

๑. การจัดเตรียมสถานที่

- จัดตกแต่งสถานที่ห้องประชุมหรือห้องโถง ตามความเหมาะสมของสถานที่
- ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีฟ้าอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่าง ประดับธงชาติ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้
- ภายในสถานที่จัดพิธี บนเวทีตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น
- ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แฉกกลาง
- ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์
- ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. ไว้ด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์
- จัดโต๊ะพร้อมเก้าอี้สำหรับลงนามถวายพระพรตั้งไว้ด้านขวาหรือด้านหน้าของโต๊ะหมู่ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อลงนามถวายพระพร
- จัดสมุดพร้อมปากกาสีน้ำเงินวางไว้บนโต๊ะและควรมีเจ้าหน้าที่รับรองกำกับสมุดลงนามไว้ด้วย
- กำหนดเวลาลงนามถวายพระพรชัยมงคล ทางราชการสำนักพระราชวังกำหนดไว้ในหมายกำหนดการ เริ่มแต่เวลา ๙ นาฬิกา ถึง ๑๗ นาฬิกา แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว พอดีคำ ประชาชนแต่งสากลนิยม หรือชุดสุภาพ ส่วนท้องถิ่นควรปฏิบัติตามกำหนดการสำนักพระราชวัง โดยอนุโลม

๒. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

- พระบรมฉายาลักษณ์
- ธงชาติ และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ส.ก. พร้อมเสาธงและแท่นสำหรับตั้ง
- โต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙
- พานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ
- พานพุ่มทอง – พุ่มเงิน
- แจกันดอกไม้ หรือพานพุ่มดอกไม้
- สมุดลงนาม พร้อมปากกาสีน้ำเงิน
- โต๊ะและเก้าอี้ คลุมด้วยผ้าให้เรียบร้อยสวยงามสำหรับลงนามถวายพระพร
- เก้าอี้สำหรับรับรองผู้เข้าร่วมพิธี

- ร่างกำหนดการ -

พิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑.....

- เวลา น. - ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน ณ บริเวณพิธี
- เวลา น. - ประธานในพิธี เดินทางมาถึงบริเวณพิธี
- ประธานในพิธี เปิดกรวยดอกไม้ธูปเทียนแพ ถวายราชสักการะ
เบื้องหน้าพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
 - ประธานในพิธี ลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
 - ผู้ร่วมพิธีลงนามถวายพระพรชัยมงคลในสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล
 - เสร็จพิธี

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

การจัดทำสมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล สามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑. หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร ให้ใช้สีฟ้าอ่อน สีเหลือง หรือสีทอง
๒. หน้าปกของสมุดลงนามถวายพระพร พิมพ์ข้อความว่า “สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล”
๓. หน้าแรกของสมุดลงนามถวายพระพร (ถัดจากปก) พิมพ์ถ้อยคำว่า :

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑...

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ (พิมพ์ไว้ที่บนหัวกระดาษ) แล้วต่อด้วย

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

๔. สำหรับหน้าถัดไป ไม่ต้องมีถ้อยคำ “เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา.....”

โดยให้ขึ้นต้นด้วยคำว่า

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ตัวอย่างสมุดลงนาม

(หน้าปก)

สมุดลงนามถวายพระพรชัยมงคล

(ปกครอง)

กระดาษเปล่าไม่มีข้อความ

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า _____

ข้าพระพุทธเจ้า

ข้าพระพุทธเจ้า

ข้าพระพุทธเจ้า

❖ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ในโครงการจิตอาสา

การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ โดยเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมมีคุณธรรม มีจิตสาธารณะ เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดอาคารสถานที่ การบริจาคโลหิต การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ เป็นต้น

❖ การสรุปผลการจัดกิจกรรม

๑. รายละเอียดการจัดกิจกรรม
๒. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๓. งบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
๔. ภาพการดำเนินกิจกรรม ทุกกิจกรรม
๕. รายละเอียดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๑๓ ตุลาคม

วันคล้ายวันสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙

๒๕ ๑๓ ตุลาคม วันคล้ายวันสวรรคต ๙๙

๒๕๑๓ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๙๙

❖ พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ถวายเป็นพระราชกุศล

พิธีทำบุญตักบาตรนี้กระทำให้ถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต ๑๓ ตุลาคม

๑. การจัดเตรียมการ

- ๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดการประชุมร่วมกันวางแผนการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆ
- ๑.๒ กำหนดวันจัดกิจกรรม กำหนดเวลาเช้าประมาณ ๐๗.๓๐ น. และจัดลำดับพิธีการ
- ๑.๓ กำหนดสถานที่ห้องประชุม หรือห้องโถงที่มีความเหมาะสม สามารถรองรับคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่
- ๑.๔ การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรมารับบิณฑบาต
- ๑.๕ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป
- ๑.๖ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์
- ๑.๗ เชิญศาสนาพิธีกร (มัคทายก) และเชิญพิธีกร
- ๑.๘ ติดต่อประสานงานแจ้งรายละเอียดกับฝ่ายยานพาหนะ เพื่อรับ – ส่ง
- ๑.๙ ติดต่อนักศึกษาสำหรับถือธงติดตามพระสงฆ์สามเณรขณะรับบิณฑบาต
- ๑.๑๐ จัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน
- ๑.๑๑ จัดทำบันทึกรวบรวมความหนังสือภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเรียนเชิญประธานในพิธี คณะผู้บริหารคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมงานพิธี
- ๑.๑๒ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนสื่อมวลชน ศิษย์เก่าและประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมงานด้วย
- ๑.๑๓ จัดเตรียมภัตตาหารเช้าและน้ำดื่ม สำหรับการนิมนต์พระสงฆ์มาฉันเช้า

๒. การนิมนต์พระสงฆ์

การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรรับบิณฑบาตเนื่องในอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มิได้กำหนดจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่จะรับบิณฑบาตแต่จะกำหนดตามความประสงค์ของแต่ละหน่วยงานที่จะนิมนต์พระสงฆ์สามเณรจำนวนกี่รูป เช่น ๙ รูป ๑๙ รูป ๒๙ รูป ๙๙ รูป ฯลฯ

๒.๑ ทำการนิมนต์พระสงฆ์ที่วัดด้วยตนเอง หรือทำหนังสือนิมนต์ (ติดต่อเจ้าอาวาส) โดยจะนิมนต์วัดที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม เนื่องจากมีพระสงฆ์และสามเณรเป็นจำนวนมาก เพียงพอต่อการรับบิณฑบาต และเพื่อความสะดวกในการรับ – ส่ง ซึ่งทางวัดจะได้นำข้าวสารอาหารแห้งกลับไปประกอบอาหารสำหรับจัดเลี้ยงพระสงฆ์และสามเณรในโรงเรียนต่อไป ตามแบบนิยมในภาคเหนือมักจะนำสวดยดอกไม้ (กรวยดอกไม้) เพื่อนิมนต์พระสงฆ์

๒.๒ แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดพิธี วัน เวลา สถานที่ จำนวนพระสงฆ์ การเลี้ยงภัตตาหารเช้าพระสงฆ์สามเณร และแจ้งเวลาการไปรับที่วัด ให้ชัดเจน

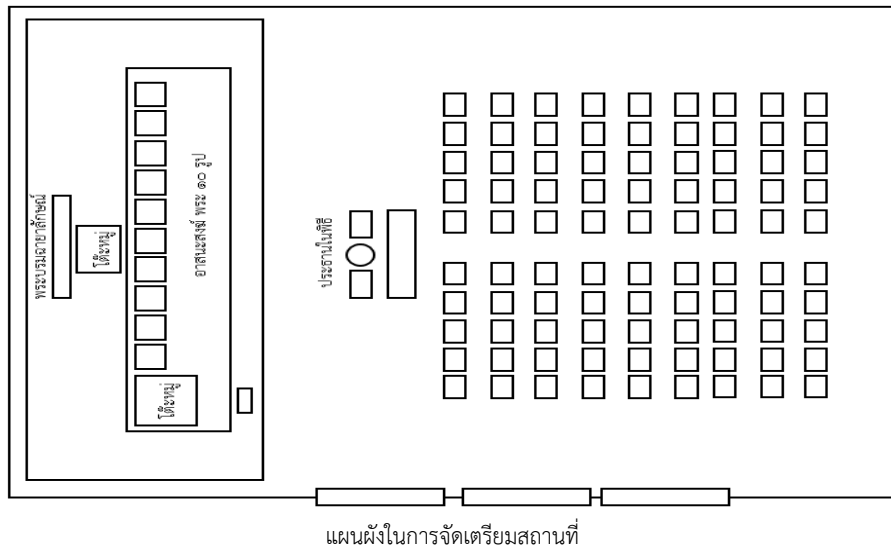
สวดยดอกไม้

๒.๓ แจกจ่ายรายละเอียดลำดับพิธีการให้ชัดเจน

๒.๔ ติดต่อเชิญศาสนพิธีกร ถ้าหากยังไม่ได้ทำการติดต่อ ควรแจ้งพระสงฆ์ขณะติดต่อนิมนต์ ซึ่งพระสงฆ์จะเป็นผู้ติดต่อเชิญศาสนพิธีกรประจำวัดเดินทางไปพร้อมกัน

๓. การจัดสถานที่

๓.๑ จัดสถานที่ภายในห้องประชุมหรือห้องโถง หรือจัดมณฑลพิธีภายนอกอาคาร บริเวณพิธีต้องสะอาดเรียบร้อย

๓.๒ ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างระดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

๓.๓ จัดโต๊ะหมู่สำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ จัดวางไว้ด้านขวามือของพระพุทธรูป โดยตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น

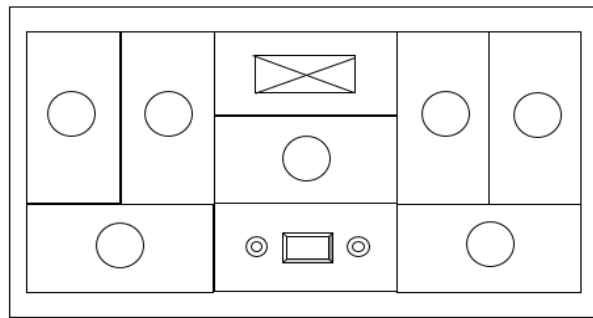
๓.๔ ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง

๓.๕ ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

๓.๖ ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร ไว้ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่ ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

๓.๗ จัดเตรียมอาสน์สงฆ์ เป็นแท่นยกสูงขึ้นมาจากพื้นหรือใช้พื้นที่บนเวที (ควรสูงกว่าเก้าอี้ของผู้ร่วมพิธี) ปูพื้นด้วยเสื่อหรือพรม จัดอาสนะที่นั่งสำหรับพระสงฆ์สามเณร ให้พอดีกับจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา โดยจัดเตรียมเบาะรองนั่งที่มีพนักพิง หรือปูผ้ารองนั่ง และจัดเตรียมแท่นตั้งตาลปัตรไว้ด้านขวามือของประธานสงฆ์ (รูปแรกรูปเดียว)

๓.๘ จัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ตามความเหมาะสม ไว้หัวอาสน์สงฆ์ ด้านขวามือของพระสงฆ์ อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐาน ๑ องค์ ผินพระพักตร์ไปในทิศเดียวกันกับพระสงฆ์

ผังการจัดวางโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙

๓.๙ จัดโซฟาพร้อมโต๊ะสำหรับรับรองประธานพิธีและผู้บริหาร และจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับรับรองคณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ไว้ด้านหน้าเวที หรือด้านขวามือของเวที โดยหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

๓.๑๐ นักศึกษาที่ร่วมพิธี นั่งด้านหน้าเวทีและหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

๓.๑๑ จัดเครื่องใช้ในการประกอบพิธี

๓.๑๒ เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

๓.๑๓ จัดสถานที่สำหรับพระสงฆ์สามเณรฉันภัตตาหารเช้า ตามจำนวนที่นิมนต์มา

๔. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

การจัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธี ซึ่งผู้ดำเนินงานต้องจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน ดังนี้

๔.๑ โต๊ะหมู่บูชา พร้อมแท่นกราบ ๑ ชุด

๔.๒ เทียนชนวน ๑ เล่ม พร้อมด้ามจับ

๔.๓ อาสน์สงฆ์ พร้อมผ้าปูรองนั่ง ตามจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา

๔.๔ ตาลปัตร ๑ ด้าม สำหรับพระสงฆ์ประธานรูปแรกเพียงรูปเดียว

๔.๕ พานขอศีล คือพานข้าวตอกดอกไม้ เพื่อใช้ประเคนสมาทานศีล รับเอาศีลมาปฏิบัติ ประกอบด้วย พานใส่ข้าวตอก ดอกไม้ รูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม

๔.๖ พานสำหรับประเคนจตุปัจจัยและจตุปัจจัยเครื่องไทยธรรม พร้อมกรวยดอกไม้ จำนวน ๒ ชุด คือสำหรับถวายพระพุทธรูป ถวายประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว และปัจจัยตอบแทนศาสนพิธีกร ๑ คน

๔.๘ ชุดสำหรับกรวดน้ำ สำหรับประธานพิธี และผู้ร่วมพิธี จำนวนตามความเหมาะสม

๔.๙ เครื่องรับรองพระสงฆ์ เช่น น้ำดื่ม น้ำชา กระดาษทิชชู และกระโถน

พานขอศีล

๕. ลำดับขั้นตอนในการประกอบพิธี

๕.๑ พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เวลา ๐๖.๓๐ น. พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงแล้ว นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เมื่อพระสงฆ์และสามเณรนั่งพร้อมแล้วจึงประเคนภัตตาหาร โดยการจับขอบโต๊ะพอเป็นพิธี พระสงฆ์ก็จะรับประเคน และเริ่มฉัน เมื่อพระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้วท่านจะให้พร ขรവാสนพระนมมีอรัญพรโดยพร้อมเพรียงกัน

๕.๒ นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เวลา ๐๗.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เชิญพระสงฆ์และสามเณรเข้ายังอาสน์สงฆ์ที่จัดเตรียมไว้ น้ำน้ำดื่ม น้ำชามาประเคนแด่พระสงฆ์สามเณร

๕.๓ ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร และนักศึกษาพร้อมกัน ณ บริเวณพิธี พิธีกรกล่าวต้อนรับ และชี้แจงรายละเอียด กำหนดการและขั้นตอนของพิธีการ เมื่อพร้อมแล้วประธาน ในพิธีจุดธูปเทียน เพื่อบูชาพระรัตนตรัย และนำพานขอศีลไปประเคนกับพระสงฆ์รูปแรก (เริ่มจุดเทียนเล่มแรกด้านขวามือของพระพุทธรูป ต่อมาเล่มซ้ายและจุดธูป)

๕.๔ กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนพิธีกรกล่าวนำ)

อิมีนา สักกาเรนะ พุทธัง อภิพุชเยยามิ

อิมีนา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิพุชเยยามิ

อิมีนา สักกาเรนะ สังฆัง อภิพุชเยยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะวะวา พุทธัง ะกะวะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ะกะวะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

๕.๕ อาราธนาศีล ๕ (ศาสนพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

หุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยา

จามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยา

จามะ

๕.๖ กล่าวพระไตรสรณาคมน์ (ขอถือพระพุทฺธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์กล่าวนำ ขรവാสาว่าตาม)

พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

หุติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

หุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

หุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

(พระสงฆ์กล่าว) ติสระเณนะคะมะนัง นิฏฐิตัง (ขรവാสาว่า) อามะ ภันเต

สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ ขรവാสาว่าตาม)

ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ

อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทียามิ

- เกมสุมิฉาจารา เวะระมณี ลิกขาปะทัง สะมาทียามี
มุสาวาทา เวะระมณี ลิกขาปะทัง สะมาทียามี
สุราเมระยะมัจชะปะมาทัญญานา เวะระมณี ลิกขาปะทัง สะมาทียามี
(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปัญจสิกขา ปทานิ คีเลนะสุขคตังยันติ (ฆราวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะโกคะสัมปะทา (ฆราวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา คีลัง วิโสทะเย (ฆราวาสรับว่า) สาธุ
- ๕.๗ เจ้าหน้าที่ตั้งจุดปัจจัยไทยธรรม เบื้องหน้าพระพุทธรูป และพระสงฆ์
๕.๘ ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม (ประธานพิธีผู้กล่าวคำถวาย)
อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต
ภิกขุสังฆะ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหัตถุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ
- ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตอาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แต่
พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ภัตตอาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์
และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ
- ๕.๙ ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม ประธานพิธี ผู้บริหาร ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม
แต่พระสงฆ์
- ๕.๑๐ พระสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา
๕.๑๑ เจ้าหน้าที่เชิญภาชนะสำหรับกรวดน้ำให้กับประธานพิธีหรือเจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน
๕.๑๒ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษากรวดน้ำ และรับพร
๕.๑๓ ทุกท่านตั้งแถวเตรียมใส่บาตรตามจุดที่กำหนดไว้
๕.๑๔ ศาสนพิธีกรนิมนต์พระสงฆ์รับบิณฑบาต
๕.๑๕ เสร็จพิธี

❖ พิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน

ทักษิณานุประทาน หรือ ทักขิณานุปทาน เป็นพิธีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว นิยมปฏิบัติกันคือ ในงานฉลองหรืองานวันเกิด นิมนต์อัฐของบรรพบุรุษหรือของอุปัชฌาย์อาจารย์ มาทำพิธีบังสุกุลกรวดน้ำอุทิศ ส่วนกุศลไปให้เพื่อแสดงถึงความกตัญญูตเวทีส่วนกุศลไปให้เพื่อแสดงถึงความกตัญญูตเวทีก่อนแล้วจึงทำพิธีบุญเพื่อตัวเองในภายหลัง ใช้เป็นชื่อของการทำบุญอุทิศให้ผู้ตาย ตามประเพณีนิยมสำหรับพุทธศาสนิกชนในการทำบุญอุทิศส่วนกุศลเพิ่มให้แก่ผู้ตายนั้น อาจทำเมื่อครบวันตาย ๗ วัน ๑๕ วัน ๕๐ วัน หรือ ๑๐๐ วัน

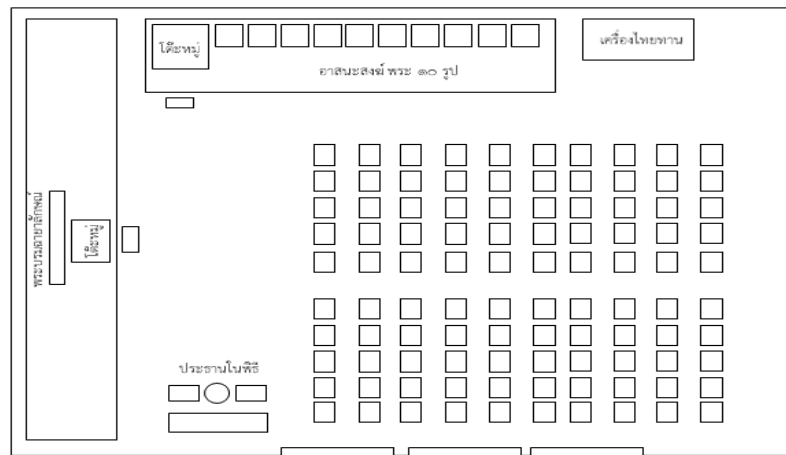
- ครบ ๗ วัน เรียก สัตมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๑๕ วัน เรียก ปันรสมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๕๐ วัน เรียก ปัญญาสมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๑๐๐ วัน เรียก สตมวารทักษิณานุประทาน

๑. การเตรียมการศาสนพิธี

การเตรียมการจะต้องมีการลำดับงานให้ชัดเจน ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพื่อเป็นการง่าย และสะดวกในการเตรียมการศาสนพิธีนั้นๆ

๑.๑ การเตรียมสถานที่

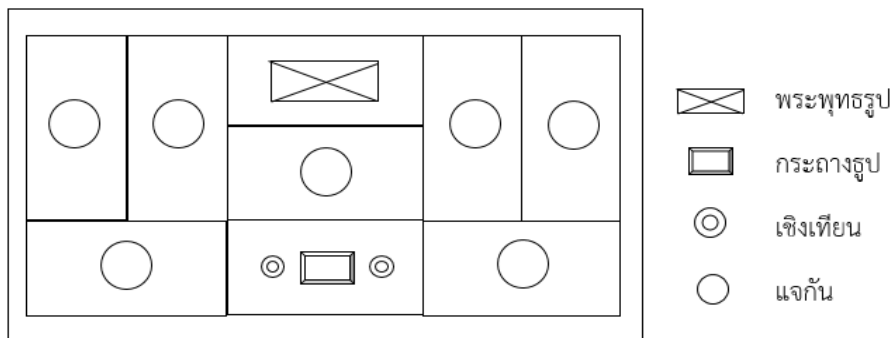
การจัดเตรียมสถานที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่ มีความกว้างขวางเพียงพอสำหรับ รองรับแขกที่มาร่วมงานหรือไม่ มีความสะอาด สะดวกและปลอดภัย ไม่มีเสียงภายนอกรบกวน วาง แผนการจัดเรียงที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ ประธานในพิธี ผู้เข้าร่วมงาน และตำแหน่งพระบรมฉายาลักษณ์ใน ตำแหน่งที่เหมาะสม

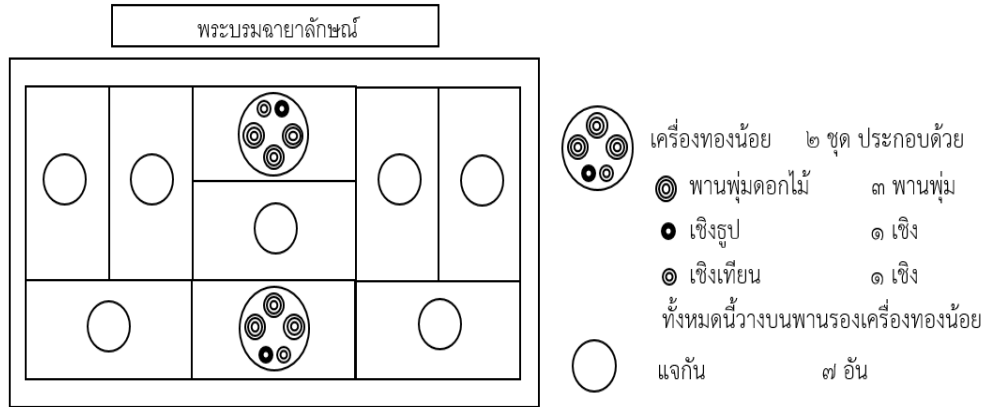
แผนผังเบื้องต้นในการจัดเตรียมสถานที่

๑.๒ การเตรียมอุปกรณ์

การจัดเตรียมอุปกรณ์ เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดพิธีกรรมพิธีการต่างๆ ซึ่งผู้ที่จัดเตรียมอุปกรณ์ ต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นในการการจัดพิธีนั้นๆ การนี้ต้องทราบถึงการเตรียมอุปกรณ์ในพิธีทักษิณานุ ปานเป็นพื้นฐาน

ผังการจัดโต๊ะหมู่บูชาพระรัตนตรัย

แผนผังสำหรับถวายเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์

๑.๒.๑ โต๊ะหมู่ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชา ๒ ชุด สำหรับตั้งเพื่อบูชาพระรัตนตรัย จำนวน ๑ ชุด และสำหรับตั้งเพื่อบูชาเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ รัชกาลที่ ๙ จำนวน ๑ ชุด

โต๊ะหมู่ ๙ สำหรับตั้งบูชาพระรัตนตรัย ประกอบด้วย

๑. พระพุทธรูป	๑ องค์
๒. กระจก	๑ กระจก
๓. เชิงเทียน	๑ คู่
๔. แจกัน	๗ อัน

โต๊ะหมู่ ๙ สำหรับถวายเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ประกอบด้วย

๑. พระบรมฉายาลักษณ์	๑ พระรูป
๒. เครื่องทองน้อย	๒ ชุด
๓. พุ่มดอกไม้	๗ ชุด

เครื่องทองน้อย คือ เครื่องสักการะขนาดเล็กของไทยตั้งแต่สมัยดั้งเดิม ซึ่งแต่ก่อนมีเพียงพระมหากษัตริย์เท่านั้น ที่จะทรงใช้เครื่องทองน้อยเป็นเครื่องราชสักการะพระบรมศพ พระบรมอัฐิ พระบรมราชานุสาวรีย์และอื่นๆ ประกอบด้วย

๑. พานพุ่มดอกไม้ขนาดเล็ก ๓ พานพุ่ม
๒. เชิงรูป ๑ เชิง
๓. เชิงเทียน ๑ เชิง
๔. พานรองเครื่องทองน้อยสามารถใช้ได้ทั้งพานทอง พานมุก และพานแก้ว

หลักในการตั้งเครื่องทองน้อย เพื่อให้ง่ายต่อการจำเกี่ยวกับการหันเครื่องทองน้อยไปทางใดว่า “จะบูชาใครให้หันดอกไม้ไปทางนั้น ถ้าหันพุ่มดอกไม้ออกมาด้านนอก เป็นการให้พระบรมฉายาลักษณ์บูชาธรรม แต่ถ้าหันพุ่มดอกไม้เข้าหาพระบรมฉายาลักษณ์ เป็นการให้ผู้บูชาเข้าร่วมพิธีสักการะพระบรมฉายาลักษณ์” สำหรับการปักธูปไม้ระกำกับเทียนที่เครื่องทองน้อยให้จำว่า “ให้ปักธูปซ้าย เทียนขวาของผู้ที่จะจุดบูชา” และให้จุดธูปก่อนจุดเทียน

เครื่องทองน้อย

๑.๒.๒ การวงสายสิญจน์ การวงสายสิญจน์ให้เวียนขวาตามเข็มนาฬิกา ลงด้านหลังพระพุทธรูป แล้วให้วางที่ฐาน พระพุทธรูปหรือขอบโต๊ะหมู่ตัวที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโดยเวียนขวา ๓ รอบ ให้เหลือ กลุ่มสายสิญจน์สำหรับพระสงฆ์ถือใส่พานวางไว้ด้านข้างประธานสงฆ์ควรวางพานรองสายสิญจน์ไว้ท้าย อาสน์สงฆ์ด้วย สำหรับในงานพระราชพิธีพระราชกุศล ให้วางที่ขอบโต๊ะหมู่ตัวที่ประดิษฐานพระพุทธรูป แล้วผูกยึดที่หลักพยัคฆ์สมณศักดิ์หรือพิตรอง เหลือกลุ่มสายสิญจน์สำหรับพระสงฆ์ถือใส่พานวางไว้ ด้านขวาหรือด้านซ้ายมือประธานสงฆ์

๑.๒.๓ ภาษาโยงและฝักรองโยง “ภาษาโยง” คือแถบผ้าที่ใช้สำหรับสดับปกรณ์หรือบังสุกุลศพแทน การใช้สายสิญจน์ ลักษณะของภาษาโยงทำด้วยผ้าตาดสีทองหรือสีเงิน มีความกว้างหลายขนาด ๓ - ๕ นิ้ว ส่วนความยาวแล้วแต่ความต้องการใช้

ลักษณะการใช้งาน เมื่อจะใช้ภาษาโยงต้องมีแถบผ้าขาว ซึ่งมีขนาดกว้างกว่าภาษาโยงเล็กน้อย เรียกว่า “รองโยง” ปูลาดเสียชั้นหนึ่งก่อน แล้วจึงลาดภาษาโยงไปตามรองโยง ถ้าพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ทักขิณานุพทาน จะมีภาษาโยง ๒ สาย คือ สายหนึ่งโยงมาจากพระบรมฉายาลักษณ์เบื้องบนลาดตรง ลงมา เบื้องล่างด้านหน้า แล้วพับส่วนที่เหลือวางไว้บนพาน ตั้งอยู่ที่หน้าบูชารูปพระบรมฉายาลักษณ์ สายนี้ เรียกว่าสายหนึ่ง อีกสายหนึ่งพับวางไว้บนพาน ตั้งอยู่ที่หน้าโต๊ะหมู่บูชาบนอาสน์สงฆ์ สายนี้เรียกว่า สาย สอง เมื่อจะเริ่มพิธีสดับปกรณ์ให้ลาดภาษาโยงสายสองไปบนอาสน์สงฆ์ แล้วไปเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ ด้วยการโค้งคำนับ หรือน้อมไหว้ (ส่วนมากนิยมโค้งคำนับ) ต่อจากนั้นนำภาษาโยงสายหนึ่งมาเชื่อมต่อกับ สายสองที่หน้าโต๊ะหมู่บูชา เรียบร้อยแล้ว จึงเชิญเจ้าภาพทอดผ้า เมื่อพระสงฆ์สดับปกรณ์เสร็จ จึงเก็บ ภาษาโยงและฝักรองโยงตามลำดับ และเก็บสายโยงสายหนึ่งออกจากพานเชื่อมภาษาโยง

๑.๒.๔ การจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์ ตามประเพณีนิยมจะต้องมีการจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์ และแขกผู้มาร่วมงาน แต่ในที่นี้จะขอล่าเฉพาะในส่วนที่ต้องเตรียมเครื่องรับรองสำหรับพระสงฆ์ซึ่ง ประกอบด้วยเครื่องรับรองหลักดังนี้ น้ำร้อน น้ำเย็น ภาชนะใส่น้ำดื่มไว้ถวายพระสงฆ์ สิ่งที่ขาดไม่ได้อีกอย่างหนึ่ง คือ กระโถน ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากพระสงฆ์เมื่อนั่งใน พิธีกรรม ไม่สามารถลุกเพื่อจะนำสิ่งที่ไม่ใช่แล้วไปทิ้งที่อื่นได้ สำหรับการการจัดตั้งเครื่องรับรองพระสงฆ์นั้น ให้ตั้งกระโถน น้ำร้อน น้ำเย็นโดยตั้งกระโถนเป็นหลักไว้ด้านใน ระวางอย่าให้ล้ำ ไปด้านหลังหรือออกมาด้านนอกมากนัก ให้พระสงฆ์หยิบใช้ได้ สะดวก และควรตั้งให้เป็นแนวตรงกันทั้งด้านขวา ด้านยาว เมื่อพระสงฆ์เข้านั่งที่ประจำยังอาสน์สงฆ์เรียบร้อยแล้ว ให้ ประเคนน้ำร้อน น้ำเย็นให้เรียบร้อย

การจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์

๑.๒.๕ เครื่องไทยธรรมสำหรับถวายพระสงฆ์ คำว่า “ไทยทาน” “ไทยธรรม” หมายถึง สิ่งของ สำหรับทำทาน หรือของทำบุญ สำหรับถวายพระสงฆ์ ซึ่งทั้ง ๒ คำนี้มักใช้แทนกันในที่ทั่วไป ซึ่งหมายถึง สิ่งเดียวกัน แต่ส่วนมากจะเรียกชื่อตามลักษณะของการถวายเช่น เครื่องไทยทาน จะหมายถึงสิ่งของที่ใช้ ถวายพระสงฆ์โดยทั่วๆ ไป และใช้คำว่า เครื่องไทยธรรม สำหรับสิ่งของที่ใช้ถวายพระสงฆ์ตอนธรรม เทศนา (พระเทศน์) แต่ในภาษาบาลีจะมีใช้เพียงคำว่าเครื่องไทยธรรมเท่านั้น

เครื่องไทยธรรม ก็คือวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่สมควรถวายแก่พระสงฆ์ ได้แก่ ปัจจัย ๔ และสิ่งของที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ได้แก่

๑. เครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ผ้าไตรจีวร ซึ่งประกอบไปด้วย สังฆาฏิ(ผ้าผืนใหญ่เหมือนจีวร ที่นำมาใช้พาดบ่า) ผ้าจีวร(ผ้าที่ใช้สำหรับห่มคลุม) และผ้าสบง(ผ้าที่ใช้สำหรับนุ่งในส่วนล่าง) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ไตรครอง (ไตรเต็ม) และ ไตรอาศัย (ไตรแบ่ง)

ไตรครอง หรือ ไตรเต็ม ประกอบด้วย จีวร, สบง, อังสะ (เสื้อที่ลักษณะคล้ายเสื้อกล้ามไว้ใส่ด้านใน), สังฆาฏิ, ผ้ารัดอก, รัดประคต (ไว้ใช้รัดสบง ลักษณะการใช้งานเหมือนเข็มขัดของพระสงฆ์), ผ้าประเคน (เอาไว้ใช้รับสิ่งของจากอุบาสิก)

ไตรอาศัย คือ เครื่องนุ่งห่มที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย จีวร, สบง, อังสะ

หมายเหตุ : การเลือกซื้อผ้าไตรจีวร ควรเลือกสีให้เหมาะกับวัด เหมาะกับนิกาย และรูปร่างความสูงของพระสงฆ์ที่จะนำไปถวาย โดยคำนึงถึงความสูง/ความยาวของผ้า ดังนี้

พระภิกษุที่สูง ๑๖๐ – ๑๗๐ เซนติเมตร ควรใช้จีวรขนาด ๑.๙ เมตร

พระภิกษุที่สูง ๑๗๐ – ๑๘๐ เซนติเมตร ควรใช้จีวรขนาด ๒.๐ เมตร

พระภิกษุที่สูง ๑๘๐ เซนติเมตร ขึ้นไปควรใช้จีวรขนาด ๒.๑ เมตร

๒. อาหารต่างๆ ทั้งอาหารสด และอาหารแห้ง รวมถึงเครื่องดื่ม เช่น น้ำเปล่า น้ำปานะ ชา สมุนไพร ยกเว้นเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

หมายเหตุ : การถวายอาหารประเภทของขบฉันควรถวาย(ประเคน)ก่อนเที่ยงเท่านั้นตามพระวินัย หากนำไปถวายหลังเที่ยงควรแจ้งพระภิกษุสงฆ์ไว้ แต่ไม่ต้องให้ท่านรับประเคน

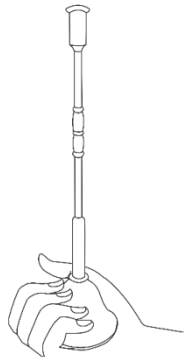
๓. สิ่งของต่างๆที่จำเป็นเกี่ยวกับการอยู่อาศัย ครอบคลุมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องจำวัด (หมอน มุ้ง ผ้าห่ม) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ ไม้กวาด ไม้ถูพื้น น้ำยาซักผ้า และกลุ่มเครื่องสำอางเพื่อดูแลสุขอนามัย (ทำความสะอาดผิวกาย หนัังสีร์ชะ) เช่น สบู่สมุนไพร แชมพูสมุนไพร และยาสีฟันสมุนไพร

๔. ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์ส่งเสริมสุขภาพต่างๆ เมื่อพระสงฆ์ได้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเรียบร้อยแล้ว เจ้าภาพมักจะมีการถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ดังนั้น ควรจัดเตรียมเครื่องไทยธรรมไว้ด้านท้ายอาสน์สงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำเครื่องไทยธรรมมาวางไว้เบื้องหน้าพระสงฆ์ในพิธีทุกรูป แล้วเชิญประธานหรือเจ้าภาพประเคนพระสงฆ์

เครื่องไทยทานแบบล้านนา

๑.๒.๖ เทียนชนวน คือ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับประธานพิธีใช้ในการจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย หรือจุดในกรณีอื่นๆ ซึ่งทำให้การจุดนั้นๆ ง่ายขึ้น ศาสนพิธีกรผู้ปฏิบัติหน้าที่เชิญเทียนชนวนควรปฏิบัติ ดังนี้

การถือเทียนชนวน

๑. การถือเชิงเทียนชนวนควรด้วยมือขวา ใช้ฝ่ามือรองรับใต้ฐานเชิงเทียนชนวน ใช้นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนฐานเชิงเทียนชนวน มือซ้ายถือไฟแช็คพร้อมจุด ยืนรออยู่ท้ายอาสน์สงฆ์

๒. เริ่มพิธี ศาสนพิธีกรจุดเทียนชนวนที่บริเวณท้ายสงฆ์ แล้วเชิญเดินเข้าไปประมาณกลางอาสน์สงฆ์

๓. เมื่อประธานพิธีนั่งอยู่ ให้เดินเข้าไปที่ประธานสามารถมองเห็น (ประมาณบริเวณกลางอาสน์สงฆ์) ให้แสดงความเคารพประธานพิธี (คำนับ) วิธีการปฏิบัติ ให้ยืนตัวตรง สันเท้าชิดกันปลายเท้าห่างกันเล็กน้อย มือข้างขวาถือเทียนชนวน ในลักษณะแขนตั้งฉากกับพื้น เอียงปลายเทียนชนวนออกเล็กน้อย มือซ้ายถือไฟแช็ค ค้อมช่วงไหล่และศีรษะลงเล็กน้อย แล้วเงยหน้าขึ้นในท่าตรง) เมื่อประธานพิธีลุกเดินไปที่หน้าโต๊ะหมู่บูชา หรือที่ซึ่งต้องจุดธูปเทียน ศาสนพิธีกรจึงเดินไปถึงที่ประธานจะจุด นั่งคุกเข่าส่งเทียนชนวนทางด้านขวามือของประธานพิธี (ถ้าสถานที่บังคับก็สามารถส่งทางด้านซ้ายมือของประธานพิธีได้ ไม่จำเป็นต้องแทรกตัวของศาสนพิธีกร เพื่อต้องการเข้าไปส่งทางด้านขวามือของประธานพิธี) ให้ปลายเทียนหันออกนอกตัวประธาน เพื่อป้องกันน้ำตาเทียนหยดใส่ประธาน แล้ววางมือให้เรียบร้อย ไม่ต้องประนมมือ แต่ให้เตรียมพร้อมที่จะรับเทียนชนวนคืน หลังจากประธานพิธีจุดธูปเรียบร้อยแล้วในกรณีที่พระสงฆ์เป็นประธานในพิธี เมื่อประธานในพิธีรับเทียนชนวนจากเจ้าหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่พนมมือไหว้ประธาน และวางมือให้เรียบร้อย เมื่อประธานส่งเทียนชนวนคืน ให้พนมมือไหว้ และใช้มือขวารับเทียนชนวนคืน แล้วเดินเข้าถอยหลัง ๒ ก้าว ลุกขึ้น ยืนตรง (ไม่ต้องคำนับ) และเดินออกไปดับเทียนชนวนด้านท้ายอาสน์สงฆ์

ในกรณีที่ประธานพิธีเข้ามายังบริเวณพิธีและเดินเข้าไปยังโต๊ะหมู่บูชาหรือสถานที่จุดบูชาสักการะ ศาสนพิธีกรจึงจุดเทียนชนวน เดินตามประธานเยื้องไปทางขวามือประธาน เมื่อถึงสถานที่จุดให้ศาสนพิธีกรนั่งคุกเข่าส่งเทียนชนวนให้ประธานพิธีทางด้านขวามือของประธาน

๔. เมื่อประธานจุดธูปเทียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งเทียนชนวนคืน ศาสนพิธีกรจึงรับเทียนชนวนคืนด้วยมือขวา โดยการหาฝ่ามือขวารองรับใต้ฐานเทียนชนวน แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนถอยออกมาได้ระยะพอสมควร ลุกขึ้นยืนคำนับประธาน แล้วเดินถอยออกไปทางท้ายอาสน์สงฆ์ทันที

การส่งเทียนชนวนให้ประธานในพิธี

๕. เมื่อถึงบริเวณท้ายอาสน์สงฆ์จึงดับเทียนชนวน ไม่ควรใช้เป่าหรือใช้มือโบกหรือสะบัดเพื่อดับเทียน แต่ให้ใช้วิธีหาวัสดุ เช่น ใบไม้ หรือวัสดุอื่น โดยวิธีจับหรือรูดใส่เทียนให้ดับ อนึ่ง สำหรับการส่งเทียนชนวนให้ประธานจุดเทียนน้ำมันตักก็พึงกระทำในลักษณะเดียวกันต่างกันแต่เพียงว่า เมื่อประธานพิธีจุดเทียนทำน้ำพระพุทธรูปเสร็จเรียบร้อยแล้ว ศาสนพิธีกรจึงเรียนให้ประธานพิธีประเคนภาชนะทำน้ำพระพุทธรูปด้วย และเมื่อถอยออกมาแล้วต้องรอดูจนกว่าพระสงฆ์จะทำน้ำพระพุทธรูปเสร็จ แต่ถ้า

หากเทียนทำน้ำพระพุทธรณ์ต่อก่อนที่พระสงฆ์จะทำน้ำพระพุทธรณ์เสร็จ ศาสนพิธีกรจึงจุดเทียน
ชนวนเข้าไปจุดเทียนน้ำพระพุทธรณ์เองโดยไม่ต้องเชิญประธานพิธีเข้าไปจุดอีก

๑.๒.๗ เชื้อชนวน ต้องเตรียมขวดแก้ว ฝาโลหะขนาดพอสมควร ล้างเช็ดให้แห้ง และสะอาด นำ
เศษเทียนขี้ผึ้งแท้ที่เหลือจากใช้ในพิธีต่างๆ แล้ว ตัดเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ไว้ในขวด นำน้ำมันเบนซินใส่ลงไปใน
ขวดให้ท่วมเทียน ปิดฝาทิ้งไว้ประมาณ ๑ คืนคนให้เทียนกับน้ำมันผสมเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่ควรให้เหลว
หรือข้นเกินไปและปิดฝาเก็บไว้เมื่อต้องการนำมาใช้ให้นำปลายธูปจุ่มลงไปในขวดเชื้อชนวน หลังจากนั้น
พันด้วยสำลีและจุ่มลงไปในขวดเชื้ออีก ๑ ครั้ง นำมาแต่งให้สวยงาม และทาตรงบริเวณไส้เทียนที่ประธาน
จะจุดให้เรียบร้อย ถ้าหากเชื้อแห้ง หรือเชื้อมีลักษณะแข็ง ให้เติมน้ำมันเบนซินลงไปหรือนำขวดเชื้อชนวน
ไปวางไว้ในที่มีอากาศร้อน

๑.๒.๘ ที่กรวดน้ำ "การกรวดน้ำ" เป็นการอุทิศส่วนกุศลที่ตนได้บำเพ็ญแล้ว แผลไปให้ผู้ล่วงลับ
ดับขันธืไป โดยใช้ น้ำที่ใสสะอาดเทหลังลงเป็นสายการกรวดน้ำสามารถกระทำได้ในงานทำบุญทุกประเภท
ไม่ว่าจะเป็นงานมงคลหรืองานอวมงคล เพราะจุดมุ่งหมายของการกรวดน้ำ คือ เพื่ออุทิศส่วนกุศลที่ตนได้
บำเพ็ญไว้ในพระพุทธศาสนาแก่ผู้ล่วงลับและสรรพสัตว์ให้ได้รับส่วนบุญกุศลนั้นด้วยเป็นการแสดงออกถึง
น้ำใจอันกว้างขวาง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คุณความดีแก่ผู้อื่น ตรงกับหลักการทำบุญที่เรียกว่า "ปิติตานมัย
บุญ" แปลว่า บุญที่เกิดจากการให้ส่วนบุญ อย่างไรก็ตาม เมื่อจะกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศลในครั้งใดๆ
ต้องคำนึงถึงประเพณีที่มีมาแต่โบราณกาลด้วย

ซึ่งมีวิธีนิยมทำกัน คือ เริ่มต้นให้เตรียมน้ำสะอาดใส่ภาชนะไว้พอสมควรจะเป็นคนที่ขวดเล็ก แก้ว
น้ำ หรือขันอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ไม่ควรใช้กระโถนหรือภาชนะที่สกปรกเป็นอันขาด ด้วยน้ำที่กรวดนั้น
เป็นสักขีพยานในการทำบุญของตนว่าทำด้วยใจที่สะอาดจริงๆ พอพระเถระเริ่มอนุโมทนาด้วยบท ยถา...
ก็เริ่มกรวดน้ำตั้งใจอุทิศส่วนกุศล ถ้านั่งอยู่กับพื้น ให้นั่งพับเพียบ โดยใช้มือขวาจับภาชนะ ใช้มือซ้าย
ประคอง รินน้ำให้ไหลลงเป็นสาย ถ้าอยู่ที่พื้นดิน ควรหลังน้ำลงในที่สะอาด ถ้าอยู่บนเรือนหรือสถานที่ที่
ไม่มีพื้นดิน ควรหาภาชนะ เช่น ถาดหรือขันน้ำมารองน้ำกรวดนั้นไว้

๒. การเตรียมการก่อนการปฏิบัติงานศาสนพิธี

งานที่เป็นทางการ ควรมีการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมี
การกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนของงานที่แน่นอน ดังนั้น เรื่อง เวลา ถือเป็นสิ่งสำคัญศาสนพิธีกรจะต้อง
จัดลำดับเวลาของพิธีการนั้น ๆ ให้เหมาะสม ไม่เกิดการสะดุดหรือรอคอยเวลาอันเป็นการแสดงให้เห็น
ความบกพร่องของผู้ดำเนินการ เพราะบางพิธีเป็นเวลาบังคับ เช่น เวลาฤกษ์เวลาพระสงฆ์ฉันภัตตาหาร
เป็นต้น ซึ่งผู้ดำเนินการหรือศาสนพิธีกรควรคำนึงถึงเวลาแต่ละขั้นตอนว่าต้องใช้เวลานานเท่าไร ดังนั้น จึง
ควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เพื่อความสะดวกในการกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของพิธี ดังนี้

๒.๑ เวลาเริ่มต้นพิธี ตั้งแต่ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน

๒.๒ เวลาที่ประธานจะเดินทางมาถึง จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และเริ่มเข้าสู่พิธีการ

๒.๓ เวลาพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ สวดพระพุทธมนต์ หรือแสดงพระธรรมเทศนา

๒.๔ เวลาของพิธี ที่มีฤกษ์เริ่มต้น และสิ้นสุดแห่งฤกษ์

๒.๕ เวลาที่พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร

๒.๖ เวลาสิ้นสุดของงาน

การเตรียมเวลานี้ เมื่อคำนวณและกำหนดเวลาแล้ว ให้ระบุไว้ในกำหนดการ และผู้ดำเนินการควรมีความรู้ในเรื่องพิธีแต่ละขั้นตอนด้วย เพื่อนำมาปรับให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติพิธีเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เรียบร้อย และสวยงาม

๓. การปฏิบัติงานศาสนพิธี

๓.๑ เมื่อประธานมาถึงบริเวณพิธีเริ่มพิธีทางศาสนา

๓.๒ เชิญประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (กราบ ๓ ครั้ง)

๓.๓ เชิญประธานจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย (กราบที่แท่นกราบ ๑ ครั้ง ไม่แบ่มือ) ยืนขึ้นถอยออกมายืนด้านหน้าแถว ถวายความเคารพ (กรณีสวมหมวก แสดงความเคารพ ด้วยการวินยทศัฏฐ์ กรณีไม่สวมหมวก ให้โค้งคำนับ พร้อมกัน ๑ ครั้ง) ประกอบพิธีสงฆ์ ให้จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และกราบที่แท่นกราบ ๑ ครั้ง ไม่แบ่มือ

๓.๔ ศาสนพิธีกรอาราธนาศีล ประธานสงฆ์ให้ศีล ประธานพิธีและผู้ร่วมพิธีรับศีล

กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนาพิธีกร ผู้นำกล่าว)

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อภิปูชะยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา พุทธัง ภาวะะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภาวะะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

อาราธนาศีล ๕ (ศาสนาพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

กล่าวพระไตรสรณคมน์ (ขอถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์กล่าวนำ
ฆราวาสว่าตาม)

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

(พระสงฆ์กล่าว) ติสระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง (ฆราวาสรับว่า) อามะ ภันเต

สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ ขรวาสวาทาม)
ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุมิฉาจจรา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมรัยเมมฺหิขะปะมาทัฏฐานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปญฺจสิกขา ปทานิ ศีเลนะสุคตังยันติ (ขรวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะโกกะสัมปะทา (ขรวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา ศีลํ วิโสทะเย (ขรวาสรับว่า) สาธุ

๓.๕ ศาสนพิธีกรอาราธนาธรรม (ศาสนาพิธีกร ผู้กล่าว)

พรหมมา จะโลกาธิปะตี สะหัมปะตี กัตถัญชะลี อ้นฉิวัรัง อะยาจะณะ สันตีระ สัตตาป ประชก ขะชาติกา
เทเสตุ อัมมัง อุณะกัมปิมัง ปะชัง ฯ

๓.๖ พระสงฆ์สวดมาติกา

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ ครั้ง)

กุสะลา อัมมา อะกุสะลา อัมมา อัပ္พายะกะตา อัมมา ฯ
สุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตะตา อัมมา ทุกขายะ
เวทะนายะ สัมปะยุตตะตา อัมมา อะทุกขะมะสุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตตะตา อัมมา ฯ
วิปากา อัมมา วิปากะอัมมะอัมมา เนวะวิปากะนะวิปากะอัมมะอัมมา ฯ
อุปาทินนุปาทานิยา อัมมา อะนุปาทินนุปาทานิยา อัมมาอะนุปาทินนุปาทานิยา อัมมา ฯ
สังกิลิฏฐะสังกิลิเสกกา อัมมา อะสังกิลิฏฐะสังกิลิเสกกา อัมมา อะสังกิลิฏฐะสังกิลิเสกกา อัมมา ฯ
สะวัตักกะสะวาจจรา อัมมา อะวัตักกะวาจจระมัตตะตา อัมมา อะวัตักกะวาจจรา อัมมา ฯ
ปัตติสะหะคะตา อัมมา สุพะสะหะคะตา อัมมา อุเปกขา สะหะคะตา อัมมา ฯ
ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพา อัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพา อัมมา เนวะทัสสะเนนะ
นะภาวะนายะ ปะหาตัพพา อัมมา ฯ ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา ภาวะนายะ
ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา เนวะทัสสะเนนะ นะภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา ฯ
อาจะยะคามิโน อัมมา อะปะจะยะคามิโน อัมมา
เนวาจะยะคามิโน นาปะจะยะคามิโน อัมมา ฯ
เสกขา อัมมา อะเสกขา อัมมา เนวะเสกขานาเสกขา อัมมา ฯ
ปะริตตะตา อัมมา มะหัคคะตา อัมมา อัปปะมาณา อัมมา ฯ
ปะริตตะตารัมมะณา อัมมา มะหัคคะตารัมมะณา อัมมา อัปปะ-
มาณารัมมะณา อัมมา ฯ หีนา อัมมา มัชฌิมา อัมมา ปะณีตา อัมมา ฯ
มิจฉัตตะนิยะตา อัมมา สัมมัตตะนิยะตา อัมมา อะนิยะตา อัมมา ฯ
มัคคารัมมะณา อัมมา มัคคะเหตุกา อัมมา มัคคาธิปะตีโน อัมมา ฯ
อุปปันนา อัมมา อะนุปปันนา อัมมา อุปปาทิโน อัมมา ฯ
อะตีตา อัมมา อะนาคะตา อัมมา ปัจจุปปันนา อัมมา ฯ
อะตีตารัมมะณา อัมมา อะนาคะตารัมมะณา อัมมา ปัจจุปปันนารัมมะณา อัมมา ฯ
อัมมัตตะตา อัมมา พะหิทธา อัมมา อัมมัตตะพะหิทธา อัมมา ฯ

อัมมัตถารัมมะณา อัมมา พะหิทธารัมมะณา อัมมา อัมมัตถะพะหิทธารัมมะณา อัมมา ฯ
สนิทัสสะนะสัปปะภูชา อัมมา อะนิทัสสะนะสัปปะภูชา อัมมา อะนิทัสสะนาปปะภูชา อัมมา ฯ

๓.๗ เจ้าหน้าที่ลาดฝารองโยง และลาดผ้าภูษาโยง

๓.๘ ประธานพิธี และผู้ร่วมพิธี ทอดผ้าไตรบังสุกุล

๓.๙ เมื่อทอดผ้าเสร็จ เจ้าหน้าที่เชื่อมต่อแถบทองกับผ้าภูษาโยง

๓.๑๐ พระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุล

อะนิจจา วัตะ สะขารรา

อุปาทะวะยะธัมมิโน

อุปัชชิตวา นิรุชฌันติ

เตสัง วุปะสะโม สุโขฯ

๓.๑๑ ตัวแทนถวายจตุปัจจัยเครื่องไทยธรรม

๓.๑๒ ประธานพิธีเตรียมกรวดน้ำรับพร

๓.๑๓ พระสงฆ์อนุโมทนา

ยถา วาริวหา ปูรา ปรีปุเรนตี สาคร

เวยเมว อีโต ทินนํ เปตานํ อุปกปติ

อิจฺจิตํ ปตฺติตํ ตุมหํ ขิปฺปเมว สมิชฺชตุ

สพฺเพ ปูเรนตุ สงกปฺปา จนฺโท ปณฺณรโส ยถา มณิ โชติรโส ยถา

สพฺพิติโย วิวชฺชนตุ สพฺพโรโค วินสฺสตุ

มา เต ภวตฺวณฺตราโย สุขี ทีฆายุกา ภว

อภิวาทนสึลิสฺส นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายีโน

จตฺตาโร อัมมา วฑฺฒนตี อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ

๓.๑๔ ศาสนพิธีกรกล่าวคำลาพระรัตนตรัย (เสร็จพิธี)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา พุทธังภาวะะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ)

สะวาภาโต ภาวะะวะตา อัมโม อัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สวาจะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

๕ ธันวาคม

วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙

๒๕ ธันวาคม วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ๒๕

๒๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๒๕

❖ พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ถวายเป็นพระราชกุศล

พิธีทำบุญตักบาตรนี้กระทำให้ถวายเป็นพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ และเนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ๕ ธันวาคม

๑. การจัดเตรียมการ

- ๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน จัดการประชุมร่วมกันวางแผนการดำเนินงานขั้นตอนต่างๆ
- ๑.๒ กำหนดวันจัดกิจกรรม กำหนดเวลาเช้าประมาณ ๐๗.๓๐ น. และจัดลำดับพิธีการ
- ๑.๓ กำหนดสถานที่ห้องประชุม หรือห้องโถงที่มีความเหมาะสม สามารถรองรับคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก รวมถึงการจัดเตรียมสถานที่
- ๑.๔ การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรมารับบิณฑบาต
- ๑.๕ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป
- ๑.๖ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์
- ๑.๗ เชิญศาสนพิธีกร (มีคณาฯ) และเชิญพิธีกร
- ๑.๘ ติดต่อประสานงานแจ้งรายละเอียดกับฝ่ายยานพาหนะ เพื่อรับ – ส่ง
- ๑.๙ ติดต่อนักศึกษาสำหรับถือธงติดตามพระสงฆ์สามเณรขณะรับบิณฑบาต
- ๑.๑๐ จัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน
- ๑.๑๑ จัดทำบันทึกข้อความหนังสือภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเรียนเชิญประธานในพิธี คณะผู้บริหารคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเพื่อเข้าร่วมงานพิธี
- ๑.๑๒ การประชาสัมพันธ์เชิญชวนสื่อมวลชน ศิษย์เก่าและประชาชนผู้สนใจเข้าร่วมงานด้วย
- ๑.๑๓ จัดเตรียมภัตตาหารเช้าและน้ำดื่ม สำหรับการนิมนต์พระสงฆ์มาฉันเช้า

๒. การนิมนต์พระสงฆ์

การนิมนต์พระสงฆ์สามเณรรับบิณฑบาตเนื่องในอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ มิได้กำหนดจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่จะรับบิณฑบาตแต่จะกำหนดตามความประสงค์ของแต่ละหน่วยงานที่จะนิมนต์พระสงฆ์สามเณรจำนวนกี่รูป เช่น ๙ รูป ๑๙ รูป ๒๙ รูป ๔๙ รูป ฯลฯ

๒.๑ ทำการนิมนต์พระสงฆ์ที่วัดด้วยตนเอง หรือทำหนังสือนิมนต์ (ติดต่อเจ้าอาวาส) โดยจะนิมนต์วัดที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม เนื่องจากมีพระสงฆ์และสามเณรเป็นจำนวนมาก เพียงพอต่อการรับบิณฑบาต และเพื่อความสะดวกในการรับ – ส่ง ซึ่งทางวัดจะได้นำข้าวสารอาหารแห้งกลับไปประกอบอาหารสำหรับจัดเลี้ยงพระสงฆ์และสามเณรในโรงเรียนต่อไป ตามแบบนิยมในภาคเหนือมักจะนำสวดยดอกไม้ (กรวยดอกไม้) เพื่อนิมนต์พระสงฆ์

สวดยดอกไม้

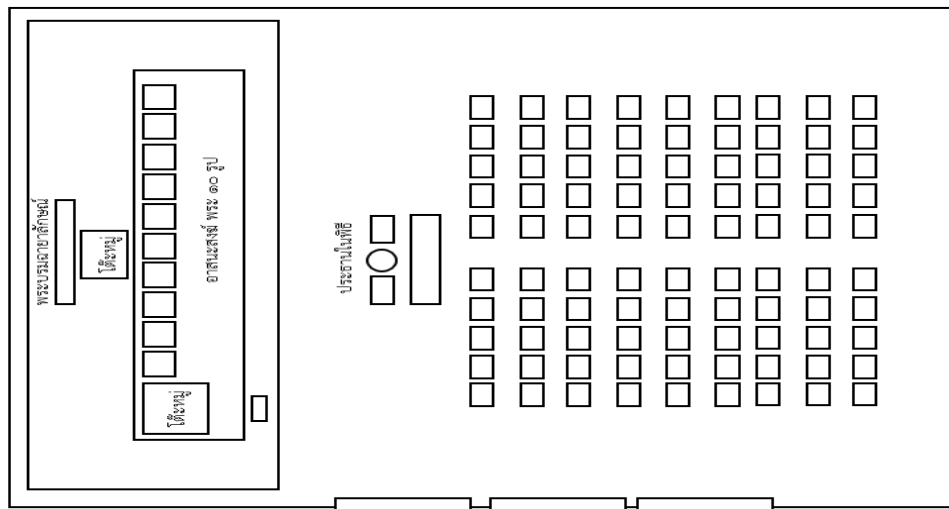
๒.๒ แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดพิธี วัน เวลา สถานที่ จำนวนพระสงฆ์ การเลี้ยงภัตตาหารเข้าพระสงฆ์สามเณร และแจ้งเวลาการไปรับที่วัด ให้ชัดเจน

๒.๓ แจ้งรายละเอียดลำดับพิธีการให้ชัดเจน

๒.๔ ติดต่อเชิญศาสนพิธีกร ถ้าหากยังไม่ได้ทำการติดต่อ ควรแจ้งพระสงฆ์ขณะติดต่อนิมนต์ ซึ่งพระสงฆ์จะเป็นผู้ติดต่อเชิญศาสนพิธีกรประจำวัดเดินทางไปพร้อมกัน

๓. การจัดสถานที่

๓.๑ จัดสถานที่ภายในห้องประชุมหรือห้องโถง หรือจัดมณฑลพิธีภายนอกอาคาร บริเวณพิธีต้องสะอาดเรียบร้อย

แผนผังในการจัดเตรียมสถานที่

๓.๒ ตกแต่งสถานที่จัดพิธี ประดับผ้าระบายสีเหลืองอยู่ด้านบน และผ้าระบายสีขาวอยู่ด้านล่างระดับธงชาติ ประทีปโคมไฟ ตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้

๓.๓ จัดโต๊ะหมู่สำหรับประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ จัดวางไว้ด้านขวามือของพระพุทธรูป โดยตั้งโต๊ะหมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ แล้วแต่ความสะดวกและเหมาะสม ประดับแจกันดอกไม้ พุ่มดอกไม้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานบนโต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุด หรือประดิษฐานบนขาหยั่งก็ได้ แต่โต๊ะหมู่ตัวกลางสูงสุดไม่ควรวางสิ่งใด เสมือนประหนึ่งว่าพระบรมฉายาลักษณ์ประดิษฐานอยู่บนโต๊ะหมู่ตัวสูงนั้น

๓.๔ ตั้งพานรูปเทียนแพและกรวยดอกไม้ไว้บนโต๊ะหมู่ตัวกลาง แถวกลาง

๓.๕ ตั้งพานพุ่มทองบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านขวา และพานพุ่มเงินบนโต๊ะหมู่แถวบนด้านซ้ายของพระบรมฉายาลักษณ์ โดยหันพุ่มด้านหน้าพานพุ่มออกมา

๓.๖ ตั้งธงชาติไว้ด้านขวา และธงสัญลักษณ์พระปรมาภิไธย ว.ป.ร ไว้ด้านซ้ายของโต๊ะหมู่ ที่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์

๓.๗ จัดเตรียมอาสน์สงฆ์ เป็นแท่นยกสูงขึ้นมาจากพื้นหรือใช้พื้นที่บนเวที (ควรสูงกว่าเก้าอี้ที่นั่งของผู้ร่วมพิธี) ปูพื้นด้วยเสื่อหรือพรม จัดอาสนะที่นั่งสำหรับพระสงฆ์สามเณร ให้พอดีกับจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา โดยจัดเตรียมเบาะรองนั่งที่มีพนักพิง หรือปูผ้ารองนั่ง และจัดเตรียมแท่นตั้งตาลปัตรไว้ด้านขวามือของประธานสงฆ์ (รูปแรกรูปเดียว)

๓.๘ จัดโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๕ หรือหมู่ ๗ หรือหมู่ ๙ ตามความเหมาะสม ไว้ห้าวาสน์สงฆ์ ด้านขวามือของพระสงฆ์ อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐาน ๑ องค์ ผินพระพักตร์ไปในทิศเดียวกันกับพระสงฆ์

๓.๙ จัดโศฟาพร้อมโต๊ะสำหรับรับรองประธานพิธีและผู้บริหาร และจัดโต๊ะเก้าอี้สำหรับรับรองคณาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ไว้ด้านหน้าเวที หรือด้านขวามือของเวที โดยหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

๓.๑๐ นักศึกษาที่ร่วมพิธี นั่งด้านหน้าเวทีและหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์

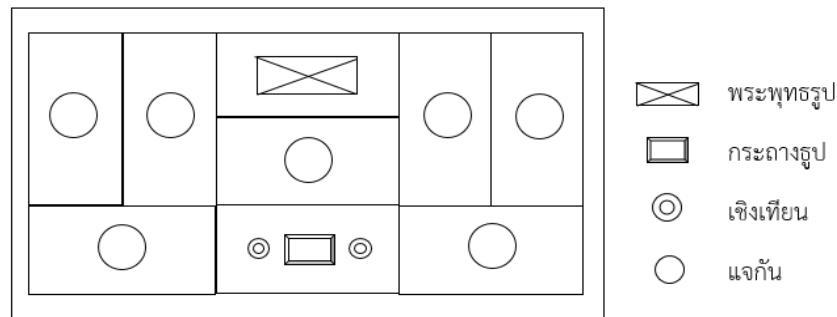
๓.๑๑ จัดเครื่องใช้ในการประกอบพิธี

๓.๑๒ เตรียมเครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์ต่างๆ

๓.๑๓ จัดสถานที่สำหรับพระสงฆ์สามเณรฉันภัตตาหารเช้า ตามจำนวนที่นิมนต์มา

๔. การจัดเตรียมเครื่องประกอบพิธี และเครื่องใช้ในพิธี

การจัดเตรียมเครื่องใช้ในการประกอบพิธี ซึ่งผู้ดำเนินงานต้องจัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ในการประกอบพิธีให้ครบถ้วน ดังนี้

ผังการจัดวางโต๊ะหมู่บูชา หมู่ ๙

๔.๑ โต๊ะหมู่บูชา พร้อมแท่นกราบ ๑ ชุด

๔.๒ เทียนชนวน ๑ เล่ม พร้อมด้ามจับ

๔.๓ อาสน์สงฆ์ พร้อมผ้าปูรองนั่ง ตามจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่นิมนต์มา

๔.๔ ตาลปัตร ๑ ด้าม สำหรับพระสงฆ์ประธานรูปแรกเพียงรูปเดียว

๔.๕ พานขอศีล คือพานข้าวตอกดอกไม้ เพื่อใช้ประเคนสมათานศีล รับเอาศีลมาปฏิบัติ ประกอบด้วย พานใส่ข้าวตอกดอกไม้ รูป ๕ ดอก เทียน ๕ เล่ม

๔.๖ พานสำหรับประเคนจตุปัจจัยและจตุปัจจัยเครื่องไทยธรรมพร้อมกรวยดอกไม้ จำนวน ๒ ชุด คือสำหรับถวายพระพุทธรูป ถวายประธานสงฆ์รูปแรกเพียงรูปเดียว และปัจจัยตอบแทนศาสนพิธีกร ๑ คน

๔.๘ ชุดสำหรับกรวดน้ำ สำหรับประธานพิธี และผู้ร่วมพิธี จำนวนตามความเหมาะสม

๔.๙ เครื่องรับรองพระสงฆ์ เช่น น้ำดื่ม น้ำชา กระจกหิซซู และกระโถน

พานขอศีล

๕. ลำดับขั้นตอนในการประกอบพิธี

๕.๑ พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เวลา ๐๖.๓๐ น. พระสงฆ์และสามเณรเดินทางมาถึงแล้ว นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเช้า เมื่อพระสงฆ์และสามเณรนั่งพร้อมแล้วจึงประเคนภัตตาหาร โดยการจับขอบโต๊ะพอเป็นพิธี พระสงฆ์ก็จะรับประเคน และเริ่มฉัน เมื่อพระสงฆ์และสามเณรฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้วท่านจะให้พร ขวาวาสประณมมือรับพรโดยพร้อมเพรียงกัน

๕.๒ นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เวลา ๐๗.๓๐ น. นิมนต์พระสงฆ์และสามเณรมายังบริเวณพิธี เชิญพระสงฆ์และสามเณรเข้ายังอาสน์สงฆ์ที่จัดเตรียมไว้ น้ำน้ำดื่ม น้ำชามาประเคนแด่พระสงฆ์สามเณร

๕.๓ ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร และนักศึกษาพร้อมกัน ณ บริเวณพิธี พิธีกรกล่าวต้อนรับ และชี้แจงรายละเอียด กำหนดการและขั้นตอนของพิธีการ เมื่อพร้อมแล้วประธาน ในพิธีจุดธูปเทียน เพื่อบูชาพระรัตนตรัย และนำพานขอศีลไปประเคนกับพระสงฆ์รูปแรก (เริ่มจุดเทียนเล่มแรกด้านขวามือของพระพุทธรูป ต่อมาเล่มซ้ายและจุดธูป)

๕.๔ กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนพิธีกรกล่าวนำ)

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิปูชยามิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิปูชยามิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อภิปูชยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทธो ะกะวา พุทธัง ะกะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ะกะวะตะ ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

๕.๕ อาราธนาศีล ๕ (ศาสนพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ

๕.๖ กล่าวพระไตรสรณาคมน์ (ขอถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์กล่าวนำ ขวาวาสว่าตาม)

พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

(พระสงฆ์กล่าว) ตีระระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง (พระวาทสรับว่า) อามะ ภันเต
สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ พระวาทสว่าตาม)
ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุมิฉาจารา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมรัยเมมฺหะชะปะมาทัญญานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปญฺจสิกขา ปทานิ คีเลนะสุขคติงยันติ (พระวาทสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะโกคะสัมปะทา (พระวาทสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) คีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา คีลัง วิโสทะเย (พระวาทสรับว่า) สาธุ

๕.๗ เจ้าหน้าที่ตั้งจุดปัจจัยไทยธรรม เบื้องหน้าพระพุทธรูป และพระสงฆ์

๕.๘ ถวายจุดปัจจัยไทยธรรม (ประธานพิธีผู้กล่าวคำถวาย)

อิมานิ มะยัง ภันเต ภัตตานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต
ภิกขุสังฆะ อิมานิ ภัตตานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ที่ฆะรัตตัง หิตายะ
สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ภัตตอาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แต่
พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ภัตตอาหารกับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์
และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนาน เทอญฯ

๕.๙ ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม ประธานพิธี ผู้บริหาร ประเคนถวายจุดปัจจัยไทยธรรม
แต่พระสงฆ์

๕.๑๐ พระสงฆ์กล่าวสัมโมทนียกถา

๕.๑๑ เจ้าหน้าที่เชิญภาชนะสำหรับกรวดน้ำให้กับประธานพิธีหรือเจ้าภาพ และผู้ร่วมงาน

๕.๑๒ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษากรวดน้ำ และรับพร

๕.๑๓ ทุกท่านตั้งแถวเตรียมใส่บาตรตามจุดที่กำหนดไว้

๕.๑๔ ศาสนพิธีกรนิมนต์พระสงฆ์รับบิณฑบาต

๕.๑๕ เสร็จพิธี

❖ พิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน

ทักษิณานุปทาน หรือ ทักษิณานุปทาน เป็นพิธีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไป
แล้ว นิยมปฏิบัติกันคือ ในงานฉลองหรืองานวันเกิด นิยมนำอัฐของบรรพบุรุษหรือของอุปฌาย์อาจารย์
มาทำพิธีบังสุกุลกรวดน้ำอุทิศ ส่วนกุศลไปให้เพื่อแสดงถึงความกตัญญูต่อเวทิสันกุศลไปให้เพื่อแสดงถึง
ความกตัญญูต่อเวทีก่อนแล้วจึงทำพิธีบุญเพื่อตัวเองในภายหลัง

คำว่า ทักษิณานุปทาน แยกออกเป็น ทักษิณะ กับ อุนุปทาน อุนุปทาน แปลว่า การเพิ่มให้ แปล
รวมกันว่า การเพิ่มให้ ทักษิณา คำว่า ทักษิณา นั้น แปลตาม ศัพท์ว่า เหตุที่ให้ถึงความเจริญ ใช้เป็นชื่อ
ของการทำบุญอุทิศให้ผู้ตาย ตามประเพณีนิยมสำหรับพุทธศาสนิกชนในการทำบุญอุทิศส่วนกุศลเพิ่ม
ให้แก่ผู้ตายนั่น อาจทำเมื่อครบวันตาย ๗ วัน ๑๕ วัน ๕๐ วัน หรือ ๑๐๐ วัน

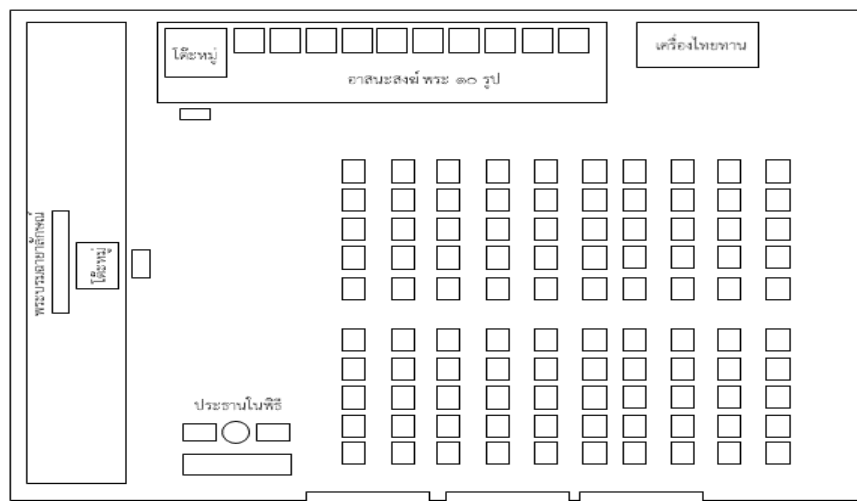
ครบ ๗ วัน เรียก สัตมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๑๕ วัน เรียก ปันรสมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๕๐ วัน เรียก ปัญญาสมวารทักษิณานุประทาน
ครบ ๑๐๐ วัน เรียก สตมวารทักษิณานุประทาน

๑. การเตรียมการศาสนพิธี

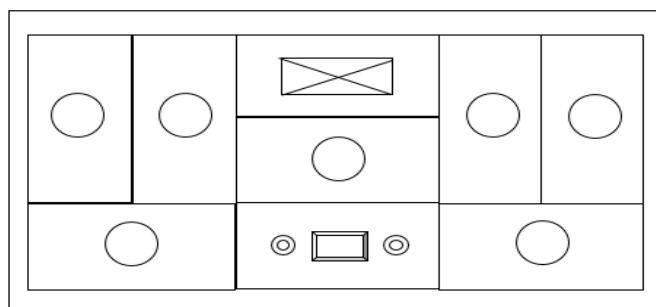
การเตรียมการจะต้องมีการลำดับงานให้ชัดเจน ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เพื่อเป็นการง่าย และสะดวกในการเตรียมการศาสนพิธีนั้นๆ

๑.๑ การเตรียมสถานที่

การจัดเตรียมสถานที่ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่ มีความกว้างขวางเพียงพอสำหรับ รongรับแขกที่มาร่วมงานหรือไม่ มีความสะอาด สะดวกและปลอดภัย ไม่มีเสียงภายนอกรบกวน วาง แผนการจัดเรียงที่นั่งสำหรับพระสงฆ์ ประธานในพิธี ผู้เข้าร่วมงาน และตำแหน่งพระบรมฉายาลักษณ์ใน ตำแหน่งที่เหมาะสม

แผนผังเบื้องต้นในการจัดเตรียมสถานที่

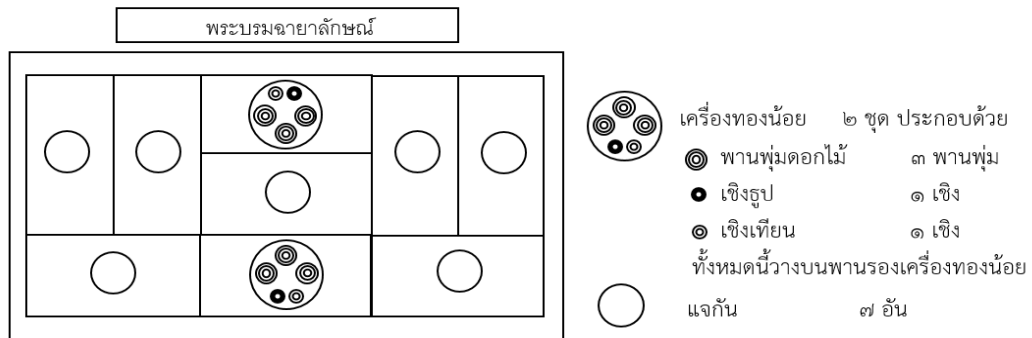

- พระพุทธรูป
- กระถางธูป
- เจียงเทียน
- แจกัน

ผังการจัดโต๊ะหมู่บูชาพระรัตนตรัย

๑.๒ การเตรียมอุปกรณ์

การจัดเตรียมอุปกรณ์ เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดพิธีกรรมพิธีการต่างๆ ซึ่งผู้ที่จัดเตรียมอุปกรณ์ ต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นในการการจัดพิธีนั้นๆ การนี้ต้องทราบถึงการเตรียมอุปกรณ์ในพิธีทักษิณานุ ปานเป็นพื้นฐาน

แผนผังสำหรับถวายเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์

๑.๒.๑ โต๊ะหมู่ จัดเตรียมโต๊ะหมู่บูชา ๒ ชุด สำหรับตั้งเพื่อบูชาพระรัตนตรัย จำนวน ๑ ชุด และสำหรับตั้งเพื่อบูชาเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ รัชกาลที่ ๙ จำนวน ๑ ชุด

โต๊ะหมู่ ๙ สำหรับตั้งบูชาพระรัตนตรัย ประกอบด้วย

๑. พระพุทธรูป	๑ องค์
๒. กระจก	๑ กระจก
๓. เชิงเทียน	๑ คู่
๔. แจกัน	๗ อัน

โต๊ะหมู่ ๙ สำหรับถวายเครื่องราชสักการะหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ประกอบด้วย

๑. พระบรมฉายาลักษณ์	๑ พระรูป
๒. เครื่องทองน้อย	๒ ชุด
๓. พุ่มดอกไม้	๗ ชุด

เครื่องทองน้อย คือ เครื่องสักการะขนาดเล็กของไทยตั้งแต่สมัยดั้งเดิม ซึ่งแต่ก่อนมีเพียงพระมหากษัตริย์เท่านั้น ที่จะทรงใช้เครื่องทองน้อยเป็นเครื่องราชสักการะพระบรมศพ พระบรมอัฐิพระบรมราชานุสาวรีย์และอื่นๆ ประกอบด้วย ๑. พานพุ่มดอกไม้ขนาดเล็ก ๓ พานพุ่ม ๒. เชิงรูป ๑ เชิง ๓. เชิงเทียน ๑ เชิง ๔. พานรองเครื่องทองน้อยสามารถใช้ได้ทั้งพานทอง พานมุก และพานแก้ว

หลักในการตั้งเครื่องทองน้อย เพื่อให้ง่ายต่อการจำเกี่ยวกับการหันเครื่องทองน้อยไปทางใดว่า “จะบูชาใครให้หันดอกไม้ไปทางนั้น ถ้าหันพุ่มดอกไม้ออกมาด้านนอก เป็นการให้พระบรมฉายาลักษณ์บูชาธรรม แต่ถ้าหันพุ่มดอกไม้เข้าหาพระบรมฉายาลักษณ์ เป็นการให้ผู้ที่เข้าร่วมพิธีสักการะพระบรมฉายาลักษณ์” สำหรับการปักธูปไม้ระกำกับเทียนที่เครื่องทองน้อยให้จำว่า “ให้ปักธูปซ้าย เทียนขวาของผู้ที่จะจุดบูชา” และให้จุดธูปก่อนจุดเทียน

เครื่องทองน้อย

๑.๒.๒ การวางสายสิญจน์ การวางสายสิญจน์ให้เวียนขวาตามเข็มนาฬิกา ลงด้านหลังพระพุทธรูปแล้ว ให้วางที่ฐาน พระพุทธรูปหรือขอบโต๊ะหมู่ตัวที่ประดิษฐานพระพุทธรูปโดยเวียนขวา ๓ รอบ ให้เหลือกลุ่มสายสิญจน์สำหรับพระสงฆ์ถือใส่พานวางไว้ด้านข้างประธานสงฆ์ ควรวางพานรองสายสิญจน์ไว้ท้ายอาสน์สงฆ์ด้วย สำหรับในงานพระราชพิธีพระราชกุศล ให้วางที่ขอบโต๊ะหมู่ตัวที่ประดิษฐานพระพุทธรูปแล้วผูกยึดที่หลักพัดยศสมณศักดิ์หรือพัดรอง เหลือกลุ่มสายสิญจน์สำหรับพระสงฆ์ถือใส่พานวางไว้ด้านขวาหรือด้านซ้ายมือประธานสงฆ์

๑.๒.๓ ภูเขาโยงและฝักรองโยง “ภูเขาโยง” คือแถบผ้าที่ใช้สำหรับสดับปกรณ์หรือบังสุกุลศพแทนการใช้สายสิญจน์ ลักษณะของภูเขาโยงทำด้วยผ้าตาดสีทองหรือสีเงิน มีความกว้างหลายขนาด ๓ - ๕ นิ้ว ส่วนความยาวแล้วแต่ความต้องการใช้

ลักษณะการใช้งาน เมื่อจะใช้ภูเขาโยงต้องมีแถบผ้าขาว ซึ่งมีขนาดกว้างกว่าภูเขาโยงเล็กน้อย เรียกว่า “รองโยง” ปลายด้านหนึ่งขึ้นหนึ่งก่อน แล้วจึงลาดภูเขาโยงไปตามรองโยง ถ้าพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทาน จะมีภูเขาโยง ๒ สาย คือ สายหนึ่งโยงมาจากพระบรมฉายาลักษณ์เบื้องบนลาดตรง ลงมาเบื้องล่างด้านหน้า แล้วพับส่วนที่เหลือวางไว้บนพาน ตั้งอยู่ที่หน้าบูชารูปพระบรมฉายาลักษณ์ สายนี้เรียกว่าสายหนึ่ง อีกสายหนึ่งพับวางไว้บนพาน ตั้งอยู่ที่หน้าโต๊ะหมู่บูชาบนอาสน์สงฆ์ สายนี้เรียกว่าสายสอง เมื่อจะเริ่มพิธีสดับปกรณ์ให้ลาดภูเขาโยงสายสองไปบนอาสน์สงฆ์ แล้วไปเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ด้วยการโค้งคำนับ หรือน้อมไหว้ (ส่วนมากนิยมโค้งคำนับ) ต่อจากนั้นนำภูเขาโยงสายหนึ่งมาเชื่อมต่อกับสายสองที่หน้าโต๊ะหมู่บูชา เรียบร้อยแล้ว จึงเชิญเจ้าภาพทอดผ้า เมื่อพระสงฆ์สดับปกรณ์เสร็จ จึงเก็บภูเขาโยงและฝักรองโยงตามลำดับ และเก็บสายโยงสายหนึ่งออกจากพานเชื่อมภูเขาโยง

๑.๒.๔ การจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์ ตามประเพณีนิยมจะต้องมีการจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์ และแขกผู้มาร่วมงาน แต่ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะในส่วนที่ต้องเตรียมเครื่องรับรองสำหรับพระสงฆ์ซึ่งประกอบด้วยเครื่องรับรองหลักดังนี้ น้ำร้อน น้ำเย็น ภาชนะใส่น้ำ ต้มไว้ถวายพระสงฆ์ สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ กระโถน ซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากพระสงฆ์เมื่อนั่งในพิธีกรรม ไม่สามารถลุกเพื่อจะนำสิ่งที่ไม่ใช่แล้วไปทิ้งที่อื่นได้สำหรับการจัดตั้งเครื่องรับรองพระสงฆ์นั้น ให้ตั้งกระโถน น้ำร้อน น้ำเย็นโดยตั้งกระโถนเป็นหลักไว้ด้านใน ระวางอย่าให้ล้ำไปด้านหลังหรือออกมาด้านนอกมากนัก ให้พระสงฆ์หยิบใช้ได้สะดวก และควรตั้งให้เป็นแนวตรงกันทั้งด้านขวา ด้านยาว เมื่อพระสงฆ์เข้านั่งที่ประจำยังอาสนสงฆ์เรียบร้อยแล้ว ให้ประเคนน้ำร้อน น้ำเย็นให้เรียบร้อย

การจัดเครื่องรับรองพระสงฆ์

๑.๒.๕ เครื่องไทยธรรมสำหรับถวายพระสงฆ์ คำว่า “ไทยทาน” “ไทยธรรม” หมายถึง สิ่งของสำหรับทำทาน หรือของทำบุญ สำหรับถวายพระสงฆ์ ซึ่งทั้ง ๒ คำนี้มักใช้แทนกันในที่ทั่วไป ซึ่งหมายถึงสิ่งเดียวกัน แต่ส่วนมากจะเรียกชื่อตามลักษณะของการถวายเช่น เครื่องไทยทาน จะหมายถึงสิ่งของที่ใช้ถวายพระสงฆ์โดยทั่วไป และใช้คำว่า เครื่องไทยธรรม สำหรับสิ่งของที่ใช้ถวายพระสงฆ์ตอนธรรมเทศนา (พระเทศน์) แต่ในภาษาบาลีจะมีใช้เพียงคำว่าเครื่องไทยธรรมเท่านั้น

เครื่องไทยธรรม ก็คือวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่สมควรถวายแก่พระสงฆ์ ได้แก่ ปัจจัย ๔ และสิ่งของที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ได้แก่

๑. เครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ผ้าไตรจีวร ซึ่งประกอบไปด้วย สังฆาฏิ(ผ้าผืนใหญ่เหมือนจีวร ที่นำมาใช้พาดบ่า) ผ้าจีวร(ผ้าที่ใช้สำหรับห่มคลุม) และผ้าสบง(ผ้าที่ใช้สำหรับนุ่งในส่วนล่าง) นอกจากนี้ยังมีการแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ไตรครอง (ไตรเต็ม) และ ไตรอาศัย (ไตรแบ่ง)

ไตรครอง หรือ ไตรเต็ม ประกอบด้วย จีวร, สบง, อังสะ (เสื้อที่ลักษณะคล้ายเสื้อกล้ามไว้ใส่ด้านใน), สังฆาฏิ, ผ้ารัดอก, รัดประคต (ไว้ใช้รัดสบง ลักษณะการใช้งานเหมือนเข็มขัดของพระสงฆ์), ผ้าประเคน (เอาไว้ใช้รับสิ่งของจากอุบาสิก)

ไตรอาศัย คือ เครื่องนุ่งห่มที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย จีวร, สบง, อังสะ

หมายเหตุ : การเลือกซื้อผ้าไตรจีวร ควรเลือกสีให้เหมาะกับวัด เหมาะกับนิกาย และรูปร่างความสูงของพระสงฆ์ที่จะนำไปถวาย โดยคำนึงถึงความสูง/ความยาวของผ้า ดังนี้

พระภิกษุที่สูง ๑๖๐ – ๑๗๐ เซนติเมตร ควรใช้จีวรขนาด ๑.๙ เมตร

พระภิกษุที่สูง ๑๗๐ – ๑๘๐ เซนติเมตร ควรใช้จีวรขนาด ๒.๐ เมตร

พระภิกษุที่สูง ๑๘๐ เซนติเมตร ขึ้นไปควรใช้จีวรขนาด ๒.๑ เมตร

๒. อาหารต่างๆ ทั้งอาหารสด และอาหารแห้ง รวมถึงเครื่องดื่ม เช่น น้ำเปล่า น้ำปานะ ชาสมุนไพร ยกเว้นเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

หมายเหตุ : การถวายอาหารประเภทของขบฉันควรถวาย (ประเคน) ก่อนเที่ยงเท่านั้นตามพระวินัย หากนำไปถวายหลังเที่ยงควรแจ้งพระภิกษุสงฆ์ไว้ แต่ไม่ต้องให้ท่านรับประเคน

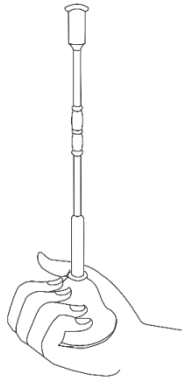
๓. สิ่งของต่างๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับการอยู่อาศัย ครอบคลุมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องจำวัด (หมอน มุ้ง ผ้าห่ม) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ ไม้กวาด ไม้ถูพื้น น้ำยาซักผ้า และกลุ่มเครื่องสำอางเพื่อดูแลสุขอนามัย (ทำความสะอาดผิวกาย ห้างศีรษะ) เช่น สบู่สมุนไพร แชมพูสมุนไพร และยาสีฟันสมุนไพร

๔. ยารักษาโรค และผลิตภัณฑ์ส่งเสริมสุขภาพต่างๆ เมื่อพระสงฆ์ได้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเรียบร้อยแล้ว เจ้าภาพมักจะมีการถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ดังนั้น ควรจัดเตรียมเครื่องไทยธรรมไว้ด้านท้ายอาสน์สงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำเครื่องไทยธรรมมาวางไว้เบื้องหน้าพระสงฆ์ในพิธีทุกรูป แล้วเชิญประธานหรือเจ้าภาพประเคนพระสงฆ์

เครื่องไทยทานแบบล้านนา

๑.๒.๖ เทียนชนวน คือ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับประธานพิธีใช้ในการจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย หรือจุดในกรณีอื่นๆ ซึ่งทำให้การจุดนั้นๆ ง่ายขึ้น ศาสนพิธีกรผู้ปฏิบัติหน้าที่เชิญเทียนชนวนควรปฏิบัติ ดังนี้

การถือเทียนชนวน

๑. การถือเชิงเทียนชนวนควรด้วยมือขวา ใช้ฝ่ามือรองรับใต้ฐานเชิงเทียนชนวน ใช้นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนฐานเชิงเทียนชนวน มือซ้ายถือไฟแช็กพร้อมจุด ยืนรออยู่ท้ายอาสน์สงฆ์

๒. เริ่มพิธี ศาสนพิธีกรจุดเทียนชนวนที่บริเวณท้ายสงฆ์ แล้วเชิญเดินเข้าไปประมาณกลางอาสน์สงฆ์

๓. เมื่อประธานพิธีนั่งอยู่ ให้เดินเข้าไปที่ประธานสามารถมองเห็น (ประมาณบริเวณกลางอาสน์สงฆ์) ให้แสดงความเคารพประธานพิธี (คำนับ) วิธีการปฏิบัติ ให้ยืนตัวตรง สันเท้าชิดกันปลายเท้าห่างกันเล็กน้อย มือข้างขวาถือเทียนชนวน ในลักษณะแขนตั้งฉากกับพื้น เอียงปลายเทียนชนวนออกเล็กน้อย มือซ้ายถือไฟแช็ก ค้อมช่วงไหล่และศีรษะลงเล็กน้อย แล้วเย

หน้าขึ้นในท่าตรง) เมื่อประธานพิธีลุกเดินไปที่หน้าโถ้หมู่บูชา หรือที่ซึ่งต้องจุดธูปเทียน ศาสนพิธีกรพึงเดินไปถึงที่ประธานจะจุด นั่งคุกเข่า ส่งเทียนชนวนทางด้านขวามือของประธานพิธี (ถ้าสถานที่บังคับก็สามารถส่งทางด้านซ้ายมือของประธานพิธีได้ ไม่จำเป็นต้องแทรกตัวของศาสนพิธีกร เพื่อต้องการเข้าไปส่งทางด้านขวามือของประธานพิธี) ให้ปลายเทียนหันออกนอกตัวประธาน เพื่อป้องกันน้ำตาเทียนหยดใส่ประธาน แล้ววางมือให้เรียบร้อย ไม่ต้องประนมมือ แต่ให้เตรียมพร้อมที่จะรับเทียนชนวนคืน หลังจากประธานพิธีจุดเรียบร้อยแล้วในกรณีที่พระสงฆ์เป็นประธานในพิธี เมื่อประธานในพิธีรับเทียนชนวนจากเจ้าหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่พนมมือไหว้ประธาน และวางมือให้เรียบร้อย เมื่อประธานส่งเทียนชนวนคืน ให้พนมมือไหว้ และใช้มือขวารับเทียนชนวนคืน แล้วเดินเข้าถอยหลัง ๒ ก้าว ลุกขึ้น ยืนตรง (ไม่ต้องคำนับ) และเดินออกไปดับเทียนชนวนด้านท้ายอาสน์สงฆ์

ในกรณีที่ประธานพิธีเข้ามายังบริเวณพิธีและเดินเข้าไปยังโถ้หมู่บูชาหรือสถานที่จุดบูชาสักการะ ศาสนพิธีกรพึงจุดเทียนชนวน เดินตามประธานเยื้องไปทางขวามือประธาน เมื่อถึงสถานที่จุดให้ศาสนพิธีกรนั่งคุกเข่าส่งเทียนชนวนให้ประธานพิธีทางด้านขวามือของประธาน

๔. เมื่อประธานจุดธูปเทียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งเทียนชนวนคืน ศาสนพิธีกรพึงรับเทียนชนวนคืนด้วยมือขวา โดยการหาฝ่ามือขวารองรับใต้ฐานเทียนชนวน แล้วใช้นิ้วหัวแม่มือจับด้านบนถอยออกมาได้ระยะพอสมควร ลุกขึ้นยืนคำนับประธาน แล้วเดินถอยออกไปทางท้ายอาสน์สงฆ์ทันที

๕. เมื่อถึงบริเวณท้ายอาสน์สงฆ์จึงดับเทียนชนวน ไม่ควรใช้เป่าหรือใช้มือโบกหรือสะบัดเพื่อดับเทียน แต่ให้ใช้วิธีหาวัสดุ เช่น ใบไม้ หรือวัสดุอื่น โดยวิธีจับหรือรูดใส่เทียนให้ดับ อนึ่ง สำหรับการส่งเทียนชนวนให้ประธานจุดเทียนน้ำมันตักก็พึงกระทำในลักษณะเดียวกันต่างกันแต่เพียงว่า เมื่อประธานพิธีจุดเทียนทำน้าพระพุทธมนต์เสร็จเรียบร้อยแล้ว ศาสนพิธีกรพึงเรียนให้ประธานพิธีประเคนภาชนะทำน้าพระพุทธมนต์ด้วย และเมื่อถอยออกมาแล้วต้องรอดูจนกว่าพระสงฆ์จะทำน้าพระพุทธมนต์เสร็จ แต่ถ้า

การส่งเทียนชนวนให้ประธานในพิธี

หากเขียนทำน้ำพระพุทธรณ์ต่อก่อนที่พระสงฆ์จะทำน้ำพระพุทธรณ์เสร็จ ศาสนพิธีกรจึงจุดเทียน
ชนวนเข้าไปจุดเทียนน้ำพระพุทธรณ์เองโดยไม่ต้องเชิญประธานพิธีเข้าไปจุดอีก

๑.๒.๗ เชื้อชนวน ต้องเตรียมขวดแก้ว ฝาโลหะขนาดพอสมควร ล้างเช็ดให้แห้ง และสะอาด นำ
เศษเทียนขี้ผึ้งแท่งที่เหลือจากใช้ในพิธีต่าง ๆ แล้ว ตัดเป็นชิ้นเล็ก ๆ ใส่ไว้ในขวด นำน้ำมันเบนซินใส่ลงไปใน
ขวดให้ท่วมเทียน ปิดฝาทิ้งไว้ประมาณ ๑ คืนคนให้เทียนกับน้ำมันผสมเป็นเนื้อเดียวกัน ไม่ควรให้เหลว
หรือข้นเกินไปและปิดฝาเก็บไว้เมื่อต้องการนำมาใช้ให้นำปลายรูปชูลงไปในขวดเชื้อชนวน หลังจากนั้น
พันด้วยสำลีและชูลงไปในขวดเชื้ออีก ๑ ครั้ง นำมาแต่งให้สวยงาม และทาตรงบริเวณไส้เทียนที่ประธาน
จะจุดให้เรียบร้อย ถ้าหากเชื้อแห้ง หรือเชื้อมีลักษณะแข็ง ให้เติมน้ำมันเบนซินลงไปหรือนำขวดเชื้อชนวน
ไปวางไว้ในที่มีอากาศร้อน

๑.๒.๘ ที่กรวดน้ำ "การกรวดน้ำ" เป็นการอุทิศส่วนกุศลที่ตนได้บำเพ็ญแล้ว แผลไปให้ผู้ล่วงลับ
ดับขันธืไป โดยใช้ น้ำที่ใสสะอาดเทหลังลงเป็นสายการกรวดน้ำสามารถกระทำได้ในงานทำบุญทุกประเภท
ไม่ว่าจะเป็นงานมงคลหรืองานอวมงคล เพราะจุดมุ่งหมายของการกรวดน้ำ คือ เพื่ออุทิศส่วนกุศลที่ตนได้
บำเพ็ญไว้ในพระพุทธศาสนาแก่ผู้ล่วงลับและสรรพสัตว์ให้ได้รับส่วนบุญกุศลนั้นด้วยเป็นการแสดงออกถึง
น้ำใจอันกว้างขวาง รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คุณความดีแก่ผู้อื่น ตรงกับหลักการทำบุญที่เรียกว่า "ปตติทานมัย
บุญ" แปลว่า บุญที่เกิดจากการให้ส่วนบุญ อย่างไรก็ตาม เมื่อจะกรวดน้ำเพื่ออุทิศส่วนกุศลในครั้งใดๆ
ต้องคำนึงถึงประเพณีที่มีมาแต่โบราณกาลด้วย

ซึ่งมีวิธีนิยมทำกัน คือ เริ่มต้นให้เตรียมน้ำสะอาดใส่ภาชนะไว้พอสมควรจะเป็นคนที่ขวดเล็ก แก้ว
น้ำ หรือขันอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ไม่ควรใช้กระโถนหรือภาชนะที่สกปรกเป็นอันขาด ด้วยน้ำที่กรวดนั้น
เป็นสักขีพยานในการทำบุญของตนว่าทำด้วยใจที่สะอาดจริงๆ พอพระเถระเริ่มอนุโมทนาด้วยบท ยถา...
ก็เริ่มกรวดน้ำตั้งใจอุทิศส่วนกุศล ถ้านั่งอยู่กับพื้น ให้นั่งพับเพียบ โดยใช้มือขวาจับภาชนะ ใช้มือซ้าย
ประคอง รินน้ำให้ไหลลงเป็นสาย ถ้าอยู่ที่พื้นดิน ควรหลังน้ำลงในที่สะอาด ถ้าอยู่บนเรือนหรือสถานที่ที่
ไม่มีพื้นดิน ควรหาภาชนะ เช่น ถาดหรือขันน้ำมารองน้ำกรวดนั้นไว้

๒. การเตรียมการก่อนการปฏิบัติงานศาสนพิธี

งานที่เป็นทางการ ควรมีการกำหนดรูปแบบที่ชัดเจน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องมี
การกำหนดเวลาในแต่ละขั้นตอนของงานที่แน่นอน ดังนั้น เรื่อง เวลา ถือเป็นสิ่งสำคัญศาสนพิธีกรจะต้อง
จัดลำดับเวลาของพิธีการนั้น ๆ ให้เหมาะสม ไม่เกิดการสะดุดหรือรอคอยเวลาอันเป็นการแสดงให้เห็น
ความบกพร่องของผู้ดำเนินการ เพราะบางพิธีเป็นเวลาบังคับ เช่น เวลาฤกษ์เวลาพระสงฆ์ฉันภัตตาหาร
เป็นต้น ซึ่งผู้ดำเนินการหรือศาสนพิธีกรควรคำนึงถึงเวลาแต่ละขั้นตอนว่าต้องใช้เวลาเท่าไร ดังนั้น จึง
ควรจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เพื่อความสะดวกในการกำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดของพิธี ดังนี้

๒.๑ เวลาเริ่มต้นพิธี ตั้งแต่ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน

๒.๒ เวลาที่ประธานจะเดินทางมาถึง จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และเริ่มเข้าสู่พิธีการ

๒.๓ เวลาพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ สวดพระพุทธมนต์ หรือแสดงพระธรรมเทศนา

๒.๔ เวลาของพิธี ที่มีฤกษ์เริ่มต้น และสิ้นสุดแห่งฤกษ์

๒.๕ เวลาที่พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร

๒.๖ เวลาสิ้นสุดของงาน

การเตรียมเวลานี้ เมื่อคำนวณและกำหนดเวลาแล้ว ให้ระบุไว้ในกำหนดการ และผู้ดำเนินการควรมีความรู้ในเรื่องพิธีแต่ละขั้นตอนด้วย เพื่อนำมาปรับให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติพิธีเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เรียบร้อย และสวยงาม

๓. การปฏิบัติงานศาสนพิธี

๓.๑ เมื่อประธานมาถึงบริเวณพิธีเริ่มพิธีทางศาสนา

๓.๒ เชิญประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (กราบ ๓ ครั้ง)

๓.๓ เชิญประธานจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย (กราบที่แท่นกราบ ๑ ครั้ง ไม่แบ่มือ) ยืนขึ้นถอยออกมายืนด้านหน้าแถว ถวายความเคารพ (กรณีสวมหมวก แสดงความเคารพ ด้วยการวินยทศัฎฐ์ กรณีไม่สวมหมวก ให้โค้งคำนับ พร้อมกัน ๑ ครั้ง) ประกอบพิธีสงฆ์ ให้จุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย และกราบที่แท่นกราบ ๑ ครั้ง ไม่แบ่มือ

๓.๔ ศาสนพิธีกรอาราธนาศีล ประธานสงฆ์ให้ศีล ประธานพิธีและผู้ร่วมพิธีรับศีล

กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (คำถวายดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย) (ศาสนาพิธีกร ผู้นำกล่าว)

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง อภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง อภิปูชะยามิ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง อภิปูชะยามิ

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะวา พุทธัง ะกะวันตัง อะภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ะกะวะตา ธัมโม ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ (กราบ)

อาราธนาศีล ๕ (ศาสนาพิธีกรผู้นำกล่าวอาราธนาศีล)

มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยังภันเต วิสุง วิสุง รักขะนัตถายะ ติสระเณนะ สะหะ ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

กล่าวพระไตรสรณคมน์ (ขอถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะ) (พระสงฆ์กล่าวนำ
ฆราวาสว่าตาม)

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

(พระสงฆ์กล่าว) ติสระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง (ฆราวาสรับว่า) อามะ ภันเต

สมาทานศีล (พระสงฆ์กล่าวนำ ขรวาสวาทาม)
ปาณาติปาตา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
อะทินนาทานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
กาเมสุมิฉาจจรา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
มุสาวาทา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
สุราเมรัยเมมฺหิขะปะมาทัฏฐานา เวระมณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ
(พระสงฆ์กล่าว) อิมานิ ปญฺจสิกขา ปทานิ ศีเลนะสุคตังยันติ (ขรวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะโกกะสัมปะทา (ขรวาสรับว่า) สาธุ
(พระสงฆ์กล่าว) ศีเลนะนิพพุตังยันติ ตัสสมา ศีลํ วิโสทะเย (ขรวาสรับว่า) สาธุ

๓.๕ ศาสนพิธีกรอาราธนาธรรม (ศาสนาพิธีกร ผู้กล่าว)
พรหมมา จะโลกาธิปะตี สะหัมปะตี กัตถัญญะลี อันวรัจฺจ อะยาจะถะ สันตีระ สัตตาป ปะระชัก ขะชาติกา
เทเสตุ อัมมัง อุณะกัมปิมัง ปะชัง ฯ

๓.๖ พระสงฆ์สวดมาติกา
นะโม ตัสสะ ะกะวะโตะ อะระหะโตะ สัมมาสัมพุทฺธ อัสสะ (๓ ครั้ง)
กุสะลา อัมมา อะกุสะลา อัมมา อัปฺยาเกตา อัมมา ฯ
สุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตฺตา อัมมา ทุกขายะ
เวทะนายะ สัมปะยุตฺตา อัมมา อะทุกขะมะสุขายะ เวทะนายะ สัมปะยุตฺตา อัมมา ฯ
วิปากา อัมมา วิปากะอัมมะอัมมา เนวะวิปากะนะวิปากะอัมมะอัมมา ฯ
อุปาทินฺนุปาทานิยา อัมมา อะนุปาทินฺนุปาทานิยา อัมมาอะนุปาทินฺนุปาทานิยา อัมมา ฯ
สังกิลิฏฐะสังกิเลสิกา อัมมา อะสังกิลิฏฐะสังกิเลสิกา อัมมา อะสังกิลิฏฐาสังกิเลสิกา อัมมา ฯ
สะวิตักกะสะวิจารณ์ อัมมา อะวิตักกะวิจารณ์ัตตา อัมมา อะวิตักกาวิจารา อัมมา ฯ
ปีติสะหะคะตา อัมมา สุขะสะหะคะตา อัมมา อุเปกขา สะหะคะตา อัมมา ฯ
ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพา อัมมา ภาวะนายะ ปะหาตัพพา อัมมา เนวะทัสสะเนนะ
นะภาวะนายะ ปะหาตัพพา อัมมา ฯ ทัสสะเนนะ ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา ภาวะนายะ
ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา เนวะทัสสะเนนะ นะภาวะนายะ ปะหาตัพพะเหตุกา อัมมา ฯ
อาจะยะคามิโน อัมมา อะปะจะยะคามิโน อัมมา
เนวาจะยะคามิโน นาปะจะยะคามิโน อัมมา ฯ
เสกขา อัมมา อะเสกขา อัมมา เนวะเสกขานาเสกขา อัมมา ฯ
ปะริตฺตา อัมมา มะหัคคะตา อัมมา อัปฺปะมาณา อัมมา ฯ
ปะริตฺตารัมมะณา อัมมา มะหัคคะตารัมมะณา อัมมา อัปฺปะ-
มาณารัมมะณา อัมมา ฯ หีนา อัมมา มัชฌิมา อัมมา ปะณีตา อัมมา ฯ
มิจฉัตตะนียะตา อัมมา สัมมัตตะนียะตา อัมมา อะนียะตา อัมมา ฯ
มัคคารัมมะณา อัมมา มัคคะเหตุกา อัมมา มัคคาธิปะตีโน อัมมา ฯ
อุปปันนา อัมมา อะนุปปันนา อัมมา อุปปาทิโน อัมมา ฯ
อะตีตา อัมมา อะนาคะตา อัมมา ปัจจุปปันนา อัมมา ฯ
อะตีตารัมมะณา อัมมา อะนาคะตารัมมะณา อัมมา ปัจจุปปันนารัมมะณา อัมมา ฯ
อัมมัตตา อัมมา พะหิทฺธา อัมมา อัมมัตตะพะหิทฺธา อัมมา ฯ

อัมมัตถารัมมะณา อัมมา พะหิทธารัมมะณา อัมมา อัมมัตถะพะหิทธารัมมะณา อัมมา ฯ
สนิทัสสะนะสัปปะภูชา อัมมา อะนิทัสสะนะสัปปะภูชา อัมมา อะนิทัสสะนาปปะภูชา อัมมา ฯ

๓.๗ เจ้าหน้าที่ลาดฝารองโยง และลาดผ้าภูษาโยง

๓.๘ ประธานพิธี และผู้ร่วมพิธี ทอดผ้าไตรบังสุกุล

๓.๙ เมื่อทอดผ้าเสร็จ เจ้าหน้าที่เชื่อมต่อแถบทองกับผ้าภูษาโยง

๓.๑๐ พระสงฆ์พิจารณาผ้าบังสุกุล

อะนิจจา วัตะ สะงขารรา

อุปาทะวะยะธัมมิโน

อุปัชชิตวา นิรุชฌันติ

เตสัง วุปะสะโม สุโขฯ

๓.๑๑ ตัวแทนถวายจตุปัจจัยเครื่องไทยธรรม

๓.๑๒ ประธานพิธีเตรียมกรวดน้ำรับพร

๓.๑๓ พระสงฆ์อนุโมทนา

ยถา วาริวหา ปูรา ปรีปุเรนตี สาคร

เวยเมว อิตฺติ ทินนํ เปตานํ อุปกปฺปติ

อิจฺฉิตํ ปตฺติตํ ตุมหํ ขิปปเมว สมิชฺชตุ

สพฺเพ ปูเรนตุ สงกปฺปา จนนฺโท ปณฺณรโส ยถา มณิ โขติรโส ยถา

สพฺพิติโย วิวชฺชนตุ สพฺพโรโค วินสฺสตุ

มา เต ภวตฺวณฺตราโย สุขี ทีฆายุกา ภว

อภิวาทนสฺสึสส นิจฺจํ วุฑฺฒาปจายีโน

จตฺตาโร อัมมา วฑฺฒนฺติ อายุ วณฺโณ สุขํ พลํ

๓.๑๔ ศาสนพิธีกรกล่าวคำลาพระรัตนตรัย (เสร็จพิธี)

อะระหัง สัมมาสัมพุทฺโธ ภาคะวา พุทฺธังภาคะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภาคะวะตา อัมโม อัมมัง นมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สวากะสังโฆ สังฆัง นมามิ (กราบ)

ภาคผนวก

๑๔ กุมภาพันธ์ .. วันราชภัฏ

๓ มิถุนายน .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ
พระบรมราชินี

๙ มิถุนายน .. วันสถาปนาวิทยาลัยครูลำปาง

๒๘ กรกฎาคม .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี
ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑๒ สิงหาคม .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรม
ราชชนนีพันปีหลวง

๑๓ ตุลาคม .. วันคล้ายวันสวรรคต
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช
มหาราช บรมนาถบพิตร

๕ ธันวาคม .. วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช
มหาราช บรมนาถบพิตร

คณะกรรมการดำเนินงาน KM

❖ คณะกรรมการที่ปรึกษาและอำนวยการ

๑. อาจารย์เสาวรีย์	บุญสา	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ปรการ	ใจดี	กรรมการ
๓. อาจารย์ประสงค์	หน่อแก้ว	กรรมการ
๔. อาจารย์เจษฎา	ทองสุข	กรรมการ
๕. นางพรพิศ	รินดวงดี	กรรมการและเลขานุการ

❖ คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางพรพิศ	รินดวงดี	ประธานกรรมการ
๒. นางโสมลักษณ์	กุลพรม	กรรมการ
๓. นายวีรศักดิ์	ของเดิม	กรรมการ
๔. นายอาทิตย์	สุปินะ	กรรมการ
๕. นายสิทธิพงษ์	แสงเก่ง	กรรมการ
๖. นางปัญนบ	อินนัยชัย	กรรมการ
๗. นางสาวพัชร์ชนก	รียาคำ	กรรมการและเลขานุการ

เอกสารการจัดการความรู้ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
เรื่อง “พิธีการในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง”

การจัดการความรู้ Knowledge Management (KM)
สำนักศิลปและพัฒนาธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สำนักงานศูนย์วิจัยและพัฒนา

เอกสารการจัดการความรู้ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
เรื่อง “พิธีการในวันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง”

๒๘ กรกฎาคม .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี
ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑๒ สิงหาคม .. วันเฉลิมพระชนมพรรษา
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระ
บรมราชชนนีพันปีหลวง

๑๓ ตุลาคม .. วันคล้ายวันสวรรคต
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย
เดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๕ ธันวาคม .. วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลย
เดชมหาราช บรมนาถบพิตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

การจัดการความรู้ Knowledge Management (KM)
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คำสั่งสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

ที่ ๔๙/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรสายสนับสนุน มีการพัฒนา สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถของมหาวิทยาลัย โดยมีเป้าหมายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลง และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๒

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการความรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม บรรลุผล และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ ๒๓๐๕๕/๒๕๖๒ เรื่อง การมอบอำนาจให้คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน และผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของบุคลากรสายสนับสนุน ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษาและอำนวยการ

๑. อาจารย์เสาวรีย์	บุญสา	ประธานกรรมการ
๒. อาจารย์ปราการ	ใจดี	กรรมการ
๓. อาจารย์ประสงค์	หน่อแก้ว	กรรมการ
๔. อาจารย์เจษฎา	ทองสุข	กรรมการ
๕. นางพรพิศ	รินดวงดี	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นางพรพิศ	รินดวงดี	ประธานกรรมการ
๒. นางโสมลักษณ์	กุลพรม	กรรมการ
๓. นายวีรศักดิ์	ของเดิม	กรรมการ
๔. นายอาทิตย์	สุปิยะ	กรรมการ
๕. นายสิทธิพงษ์	แสงเก่ง	กรรมการ
๖. นางปัญญนบ	อินนัยชัย	กรรมการ
๗. นางสาวพัชร์ชนก	รียาคำ	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งทุกท่าน ปฏิบัติงานหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด และเกิดผลดีแก่ทางราชการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(อาจารย์เสาวรีย์ บุญสา)

ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม